



Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Bijlage 5.

Gooi en Vechtstreek - Diemerscheg

Deze bijlage is onderdeel van het verslag *Blik op leefomgeving en gezondheid voor de verstedelijkingstrategie Metropoolregio Amsterdam* - vanuit beschikbare data en trends. Voor meer details over methode en regio conclusies en aanbevelingen zie het hoofdverslag.

Judith Hin
Rianne Stelwagen
Loes Geelen
Brigit Staatsen



Juli 2021

Opzet analyse leefomgeving en gezondheid in de verstedelijkingstrategie:

Ruimtelijke verdeling meer/minder kwetsbare bewoners

+

Ruimtelijke verdeling (on)gezonde leefomgeving

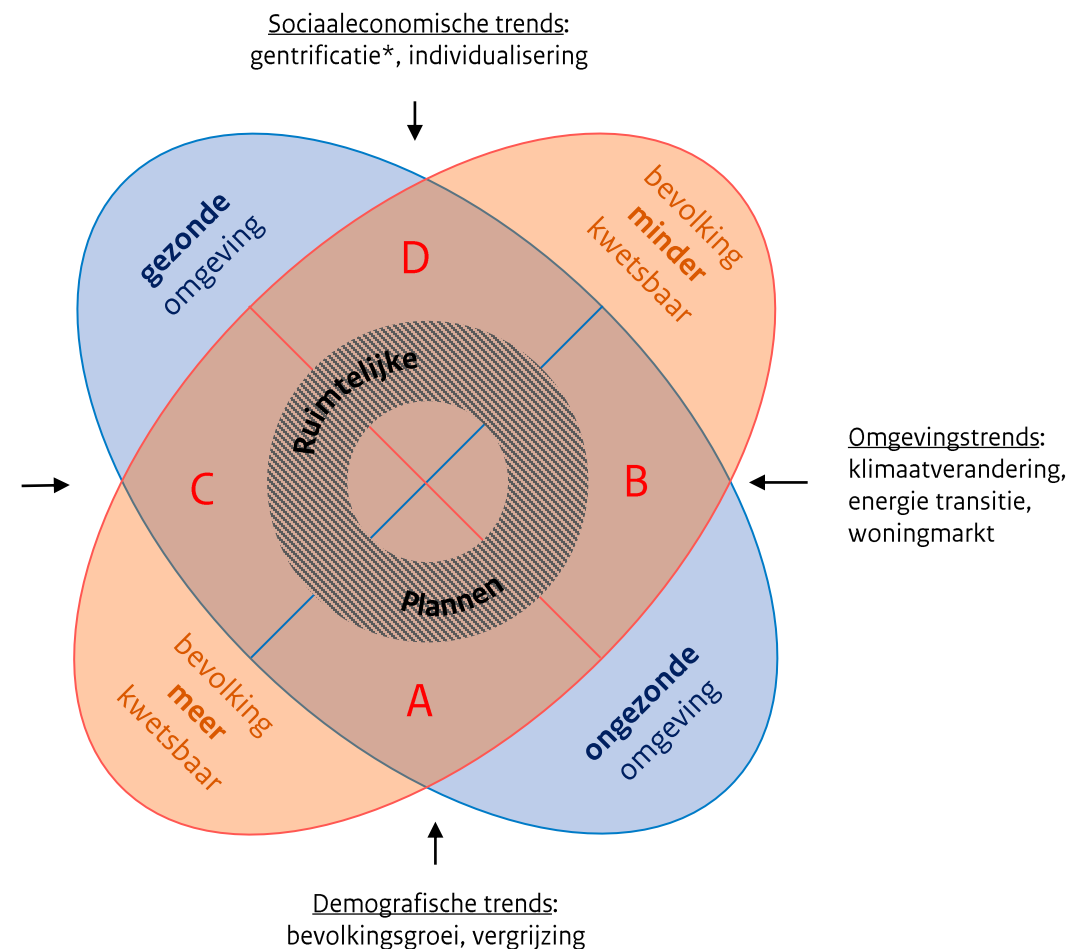
=

Gebieden A-B-C-D

waarin ruimtelijke plannen landen

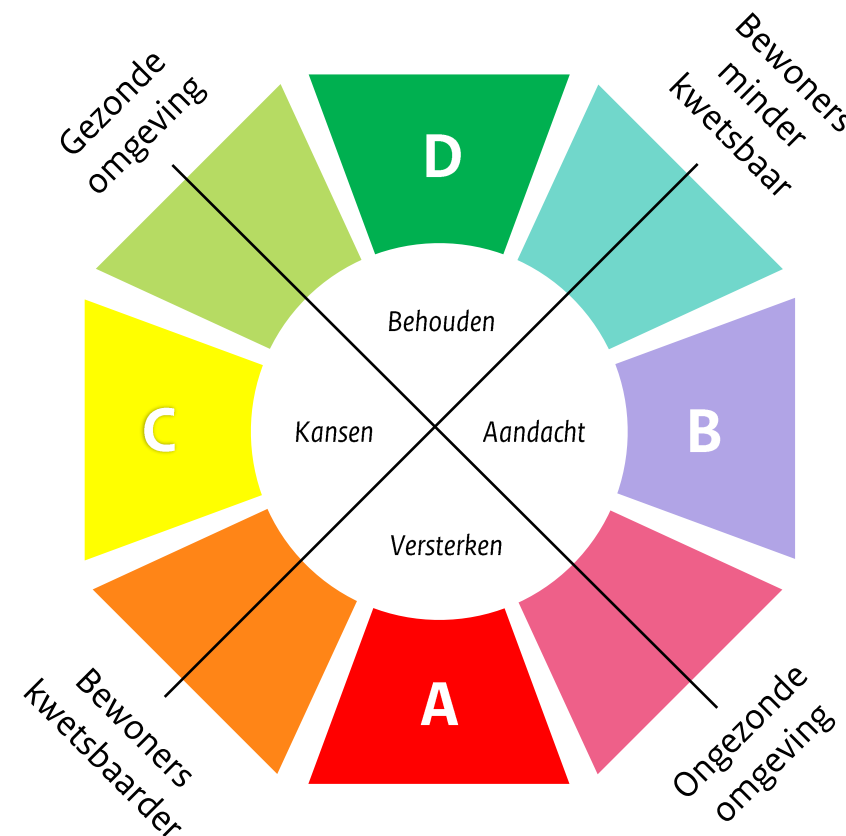
~ onder invloed van verschillende relevante trends ~

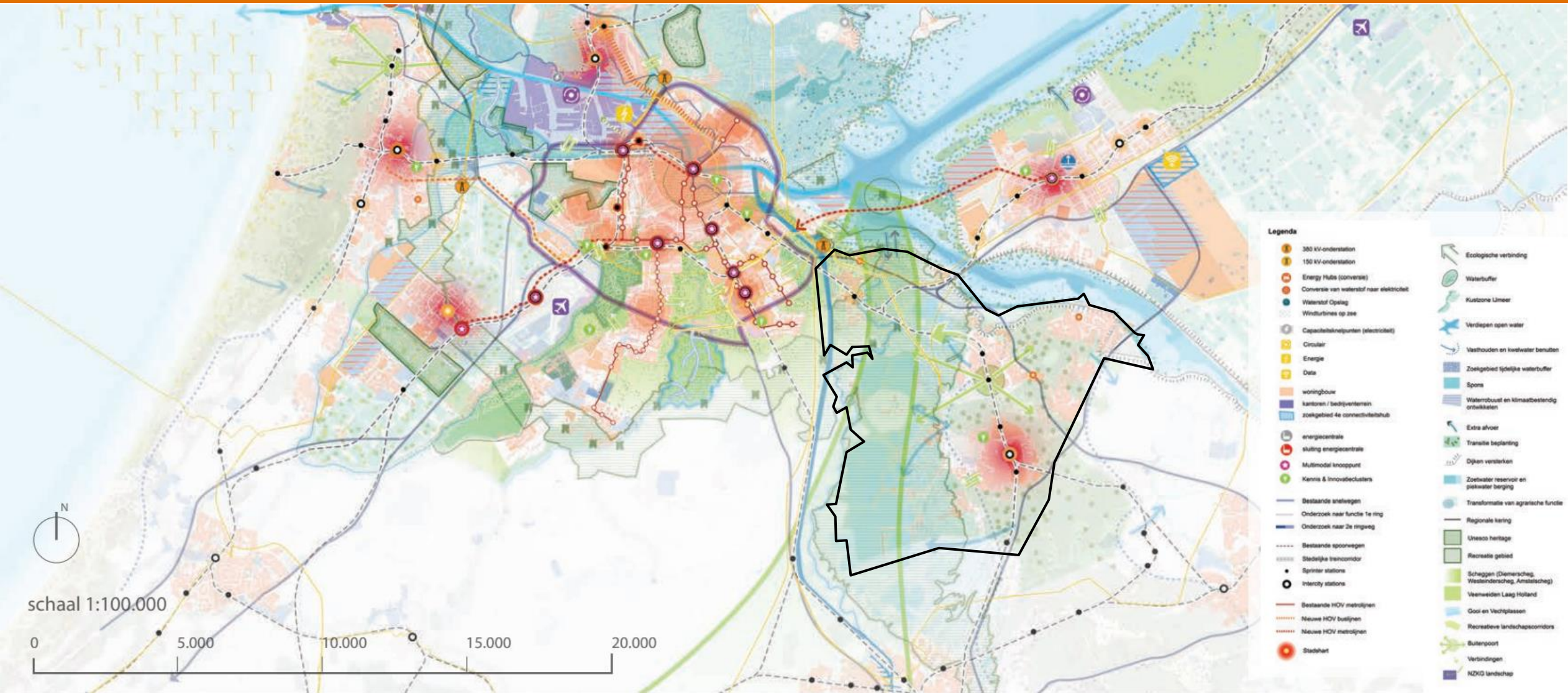
Gezondheidstrends:
toename
overgewicht,
hartvaatziekten,
kanker
en mentale druk
(angst, depressie,
eenzaamheid)

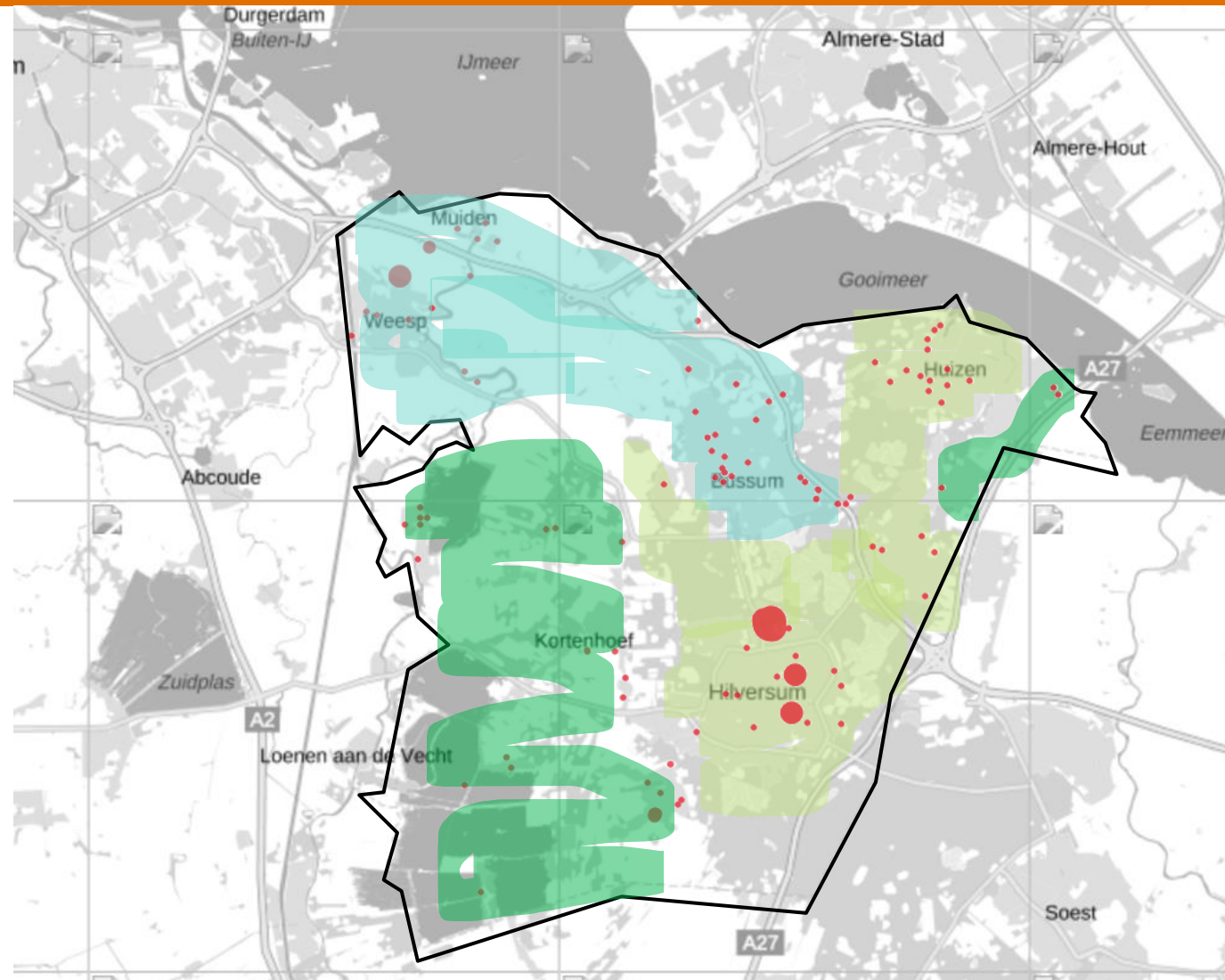




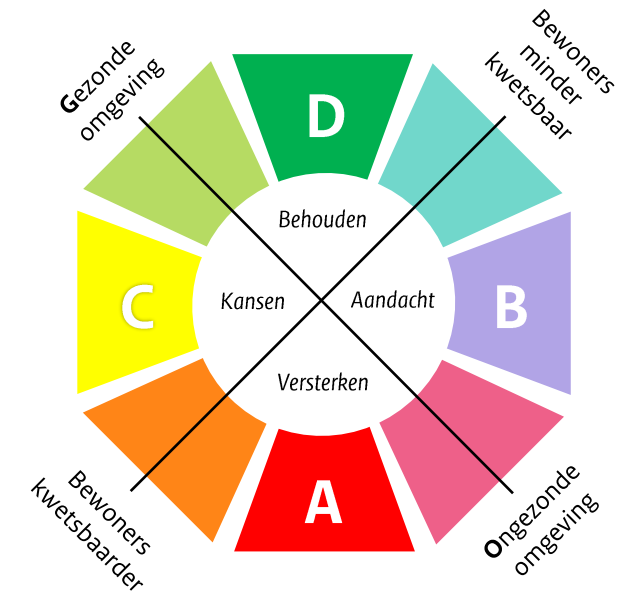
	Situatie bewoners & leefomgeving	Aanbeveling bij ruimtelijke plannen	Toelichting
A	Bewoners kwetsbaarder Ongezonde omgeving	Versterken (gezonde) leefomgeving	De kwaliteit van de leefomgeving moet worden versterkt om meer gezondheidsbescherming en bevordering te bieden, waarbij in de ruimtelijke inrichting de focus met name moet liggen op de behoeften en mogelijkheden van kwetsbare bewoners
C	Bewoners kwetsbaarder Gezonde omgeving	Kansen gezonde leefomgeving	De leefomgeving biedt kansen om gezondheid van met name kwetsbare bewoners te bevorderen en waar nodig beter te beschermen, met een ruimtelijke inrichting die past bij hun behoeften en mogelijkheden
B	Bewoners minder kwetsbaar Ongezonde omgeving	Aandacht gezonde leefomgeving	De leefomgeving heeft aandacht nodig om meer gezondheidsbescherming en/of gezondheidsbevordering te bieden aan bewoners
D	Bewoners minder kwetsbaar Gezonde omgeving	Behouden gezonde leefomgeving	De gezonde leefomgeving moet worden behouden om voldoende gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering te blijven bieden





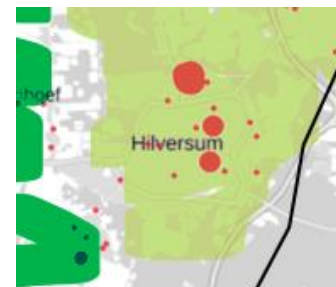


● Geplande woningbouwlocaties



Hilversum: **kansen en behouden** gezonde leefomgeving

Hilversum is de grootste gemeente in de Gooi en Vechtstreek (G&V) met 91.000 inwoners en een bevolkingsdichtheid gelijk aan o.a. Almere, Zaanstad en Aalsmeer. Het percentage 65 plussers is net als in de rest van de Gooi en Vechtstreek iets hoger dan landelijk gemiddeld, maar overige demografische trends (bevolkingsgroei, vergrijzing, demografische druk) zijn tot 2030 gelijk aan het landelijk gemiddelde en het percentage alleenstaanden neemt minder dan gemiddeld toe. In een aantal buurten van Hilversum is het percentage lage inkomens hoog, het aandeel laaggeletterden is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (vergelijkbaar met Almere en Zaanstad) en het aandeel sterk laaggeletterden is zelfs hoger dan gemiddeld (net als in Amsterdam) – een groot contrast met de rest van de G&V regio. Ondanks sociaaleconomische kwetsbaarheden is de gezondheid gemiddeld in Hilversum. Het percentage mensen met goed ervaren gezondheid is gemiddeld en neemt in de projectie tot 2030 zelfs licht toe, in tegenstelling tot de rest van Nederland waar dit percentage tot 2030 licht afneemt. De levensverwachting, voldoen aan de beweegrichtlijn, overgewicht, obesitas en risico op angst of depressie is gemiddeld, terwijl het percentage ernstige eenzaamheid zelfs onder het landelijk gemiddelde uitkomt. Ook de regie over het eigen leven ligt rond het landelijk gemiddelde, maar is relatief laag t.o.v. de rest van de MRA.



Het milieugezondheidsrisico van luchtverontreiniging en geluidsbelasting is beperkt en voornamelijk afkomstig van trein- en wegverkeer. Alleen het percentage mensen met ernstige geluidshinder van treinverkeer is bovengemiddeld. Er is geen overstromingskans in Hilversum wat gunstig is in relatie tot klimaatverandering, maar er is wel sprake van een stedelijke hitte-eiland terwijl er weinig verkoeling van groen/blauw in de stad is (mogelijk door verstening). In bepaalde buurten staat de leefomgeving dichtbij huis onder druk door (groeiend) tekort aan groen en ontmoetingsplekken. Daar staat tegenover dat het buitengebied juist heel groen is, met een hoge belevingswaarde en verschillende aangrenzende natuurgebieden. Voorzieningen zoals de supermarkt en huisarts zijn goed bereikbaar, behalve in de buitengebieden. Ook recreatiegebieden en speelplaatsen zijn goed bereikbaar waardoor de leefomgeving als beweegvriendelijk wordt beoordeeld. De dekking van fietsroutes is gemiddeld maar de fietsstadscore is onder gemiddeld door o.a. lage belevingswaarde en minder geschikt voor kwetsbare fietsers. De dekking van wandelroutes is iets hoger dan gemiddeld. In de hele gemeente is aansluiting op openbaar vervoer. De voedselomgeving is met name in de centrumwijken ongezonder met veel cafetaria en fastfood zaken.

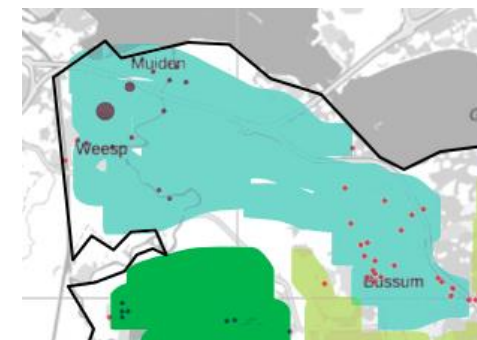
Bij de drie grote ontwikkellocaties in Hilversum liggen vooral kansen voor gezondheidsbevordering en -bescherming van de al relatief minder kwetsbare bevolking en aandacht voor behoud van de relatief gezonde omgeving. Het hitte-eiland effect kan bijvoorbeeld worden tegengegaan door vergroening van de stad en kwaliteitsgroen kan tegelijkertijd uitnodigen tot bewegen, ontspannen en ontmoeten dichtbij huis. Verbetering van de fietsstadscore kan zorgen voor bevordering van gezonde mobiliteit als recreatie. Er is daarbij ook aandacht nodig voor het terugdringen van milieugezondheidsrisico's van verkeer en van (ernstige) geluidshinder van auto- en treinverkeer. Verder bieden de centrale ontwikkellocaties kansen om een gezondere voedselomgeving te creëren. Ten zuiden van Hilversum is een zoekgebied voor windenergie, waarbij in de afweging ook aandacht voor gezondheid noodzakelijk is in verband met de milieucontouren en ruimtelijke kwaliteit. Indien hier plannen komen is het waardevol om bewoners vroegtijdig en actief te betrekken en waar mogelijk onderdeel te maken van de besluitvorming en economische voordelen van duurzame energie.

Gooise Meren en Weesp: **aandacht en behouden** gezonde leefomgeving

In de gemeenten Gooise Meren (58.000 inwoners) en Weesp (20.000 inwoners) is de bevolking over het algemeen minder kwetsbaar. In beide gemeenten zijn een aantal wijken met relatief lage inkomens, maar inwoners zijn op basis van de overige gezondheidsindicatoren relatief gemiddeld tot zelfs minder kwetsbaar. Wel laten projecties tot 2030 zien dat in Weesp het aantal gevallen van hartvaatziekten, longkanker en angststoornissen bovengemiddeld zal toenemen. Daarnaast wordt in deze gemeente de komende jaren een sterke bevolkingsgroei verwacht (ca. 25%), is het percentage 65 plussers iets boven gemiddeld en het percentage alleenstaanden neemt naar verwachting tot 2030 relatief sterk toe (ca. 28%).

Weesp en Gooise Meren liggen vlakbij Amsterdam en daarmee het hart van de metropool. De milieudruk neemt snel af verder weg van Amsterdam en wordt voornamelijk veroorzaakt door wegverkeer (A9 en A1). Het percentage mensen met ernstige geluidshinder van vlieg, weg en treinverkeer is relatief laag in Weesp; in Gooise Meren is er wel ernstige geluidshinder van auto- en treinverkeer. In zowel Weesp als Bussum is een licht hitte-eiland effect en in Bussum ook relatief weinig verkoeling van groen/blauw. Daarnaast is er in grote delen van Weesp en Gooise Meren een middelgrote overstromingskans, met een maximale waterdiepte van wel 2-5 meter. Behalve dichtbij de hoofdstad, liggen Weesp en Gooise Meren op korte afstand van natuurgebieden met groen en blauw zoals de Spiegelplas en Ankeveenscheplassen. De belevingswaarde van het landschap dichtbij Weesp is gemiddeld en verder goed. De dekking van wandel- en fietsroutes is gemiddeld, maar de fietsstadscore in Weesp is sterk onder gemiddeld, o.a. door het hoge percentage 50km/u wegen zonder gesloten verklaring voor fietsers* (81%). Over het algemeen is er een goede ontsluiting van het openbaar vervoer, behalve in Muiden en Muiderberg aan het Gooimeer. Voorzieningen als supermarkt en huisarts zijn dichtbij in de meeste wijken behalve in het buitengebied. Zowel in Weesp als in Bussum is de voedselomgeving in het centrum ongezond met veel fastfood zaken en cafetaria. Er is in het Gooimeer een zoekgebied voor zonne- en windenergie.

Bij de verstedelijkingsopgave is zowel aandacht als behoud van de gezonde leefomgeving van belang. In Weesp is een grote woningbouwlocatie gepland en verder zijn er verspreid over het gebied kleinere woningbouwlocaties aangewezen. Bij het inrichten van deze plekken is het belangrijk om de groen/blauwe omgeving met vele aantrekkelijke plekken en hoge belevingswaarde van het landschap in stand te houden, waarbij in Weesp kansen liggen om de stad veiliger en aantrekkelijker te maken voor fietsers, en in Gooise Meren vooral de milieudruk van wegverkeer kan worden teruggebracht. In alle grotere kernen moet de voedselomgeving gezonder worden en meer groen/blauw komen om hittestress tegen te gaan en ruimte voor bewegen, ontspannen en ontmoeten dichtbij huis te bieden of versterken. Maak de openbare ruimte in Weesp meer geschikt voor alleenstaanden, waarvan het aandeel de komende jaren fors toeneemt. Onderzoek wat er kan worden gedaan om de bovengemiddelde toename van hartvaatziekten, longkanker en angststoornissen tegen te gaan. Hierbij zullen alleen ruimtelijke interventies om bewegen, ontspannen, ontmoeten en gezonde mobiliteit te bevorderen waarschijnlijk niet genoeg zijn, maar zullen ook sociale interventies nodig zijn. Bij het inplannen van zonne- en windenergielocaties is het van belang naast het beperken van de milieuocontouren ook aandacht te hebben voor de ruimtelijke kwaliteit en effect op de recreatieve waarden van het Gooimeer.



Laren en Huizen : **kansen en behouden** gezonde leefomgeving

De gemiddelde kwetsbaarheid van de bevolking in Laren en Huizen kent verschillende oorzaken.

- In de gemeente Laren (11.000 inwoners) is het percentage 65 plussers sterk bovengemiddeld. De goed ervaren gezondheid is hoger dan gemiddeld, maar neemt tot 2030 ook sterker af en ook de geprojecteerde trend in regio over het eigen leven daalt sneller dan het landelijk gemiddelde. Er is relatief weinig sprake van obesitas. Als enige gemeente in de Gooi- en Vechtstreek is de levensverwachting onder het landelijk gemiddelde en de sterfte bovengemiddeld. Er zijn nauwelijks buurten met veel lage inkomens en relatief weinig praktisch opgeleiden en het percentage laaggeletterdheid is (veel) lager dan landelijk gemiddeld.
- In Huizen (41.000 inwoners) wordt tot 2030 geen bevolkingsgroei verwacht, waarschijnlijk door een relatief hoog percentage 65 plussers en een bovengemiddelde vergrijzing en toename van de demografische druk. De regio over het eigen leven is relatief laag ten opzichte van het gemiddelde in de MRA, maar vergelijkbaar met Nederland als geheel. Opvallend is dat in Huizen het percentage dat voldoet aan de beweegrichtlijn onder gemiddeld is. Er zijn een aantal buurten met veel lage inkomens. Net als in Laren is het percentage laaggeletterdheid hier (veel) lager dan landelijk gemiddeld.

De leefomgeving in Laren en Huizen is relatief gezond. De milieudruk is relatief laag in vergelijking met de rest van de MRA.

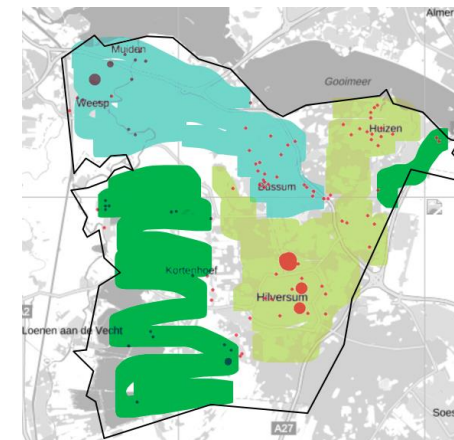
Bij verstedelijkingsplannen is het belangrijk om de groen/blauwe omgeving met vele aantrekkelijke plekken en hoge belevingswaarde van het landschap in stand te houden. Tegelijk liggen er kansen door deze toegankelijk en bruikbaar te maken voor kwetsbaren, actieve mobiliteit te stimuleren evenals ontmoeten, ontspannen, bewegen en gezond eten – vooral ook voor het hoge percentage ouderen in deze gemeenten. Juist voor de vele ouderen zijn groen en ontmoetingsplekken dichtbij huis van groot belang. Naast ruimtelijke plannen zullen hierbij ook sociale plannen nodig zijn om het gewenste effect te sorteren.

Wijdmeren en Blaricum: **behouden** gezonde leefomgeving

In Blaricum en Wijdmeren wonen minder kwetsbaren en is de leefomgeving gezond. In Blaricum wordt een bovengemiddelde bevolkingsgroei tot 2030 verwacht; het aandeel ouderen in de bevolking blijft daarbij bovengemiddeld maar neemt niet verder toe. De sociaaleconomische positie en gezondheid in de meeste wijken is gemiddeld tot goed.

In en rondom beide gemeenten is relatief weinig milieudruk, veel groen en blauw en een hoge belevingswaarde van het landschap. In Blaricum is wel ernstige geluidshinder van wegverkeer en in Wijdmeren is op sommige plekken een middelgrote kans op overstroming, met een maximale waterdiepte tot 2-5 meter. Er zijn relatief weinig wandelroutes en de fietsstadscore is laag – onder meer door de vele wegen van 50 km/u zonder geslotenverklaring voor fietsers (zonder vrijliggend of apart fietspad).

Bij verstedelijkingsplannen moet er dus vooral rekening gehouden worden met het behouden van deze gezonde leefomgeving. Door aantrekkelijke wandel en fietsroutes te verbinden met de groene omgeving, losstaand van autowegen, voor zowel actieve mobiliteit als recreatie, kan de leefomgeving effectiever ruimte bieden voor bewegen, ontspannen en ontmoeten.



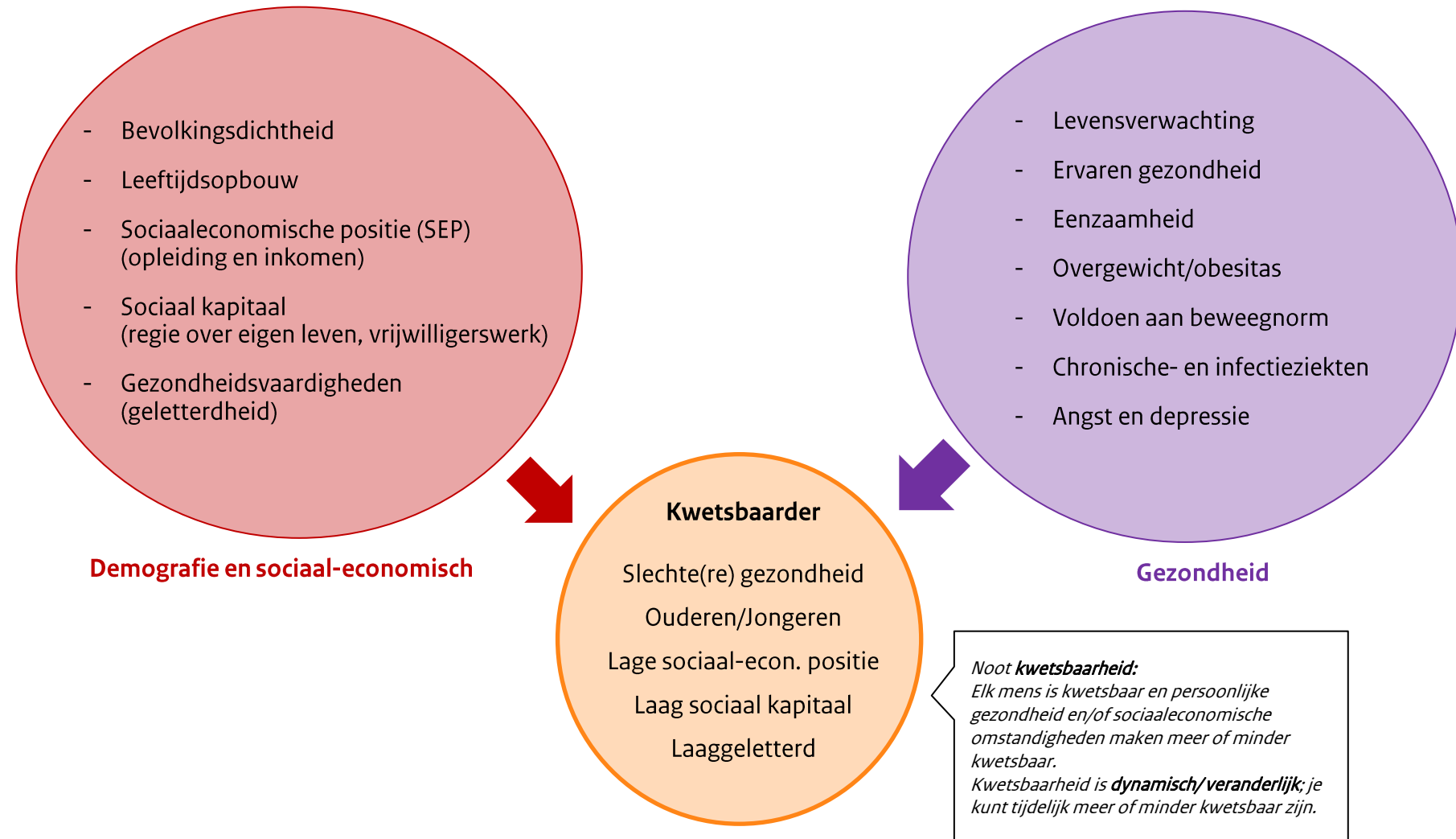


Kaarten

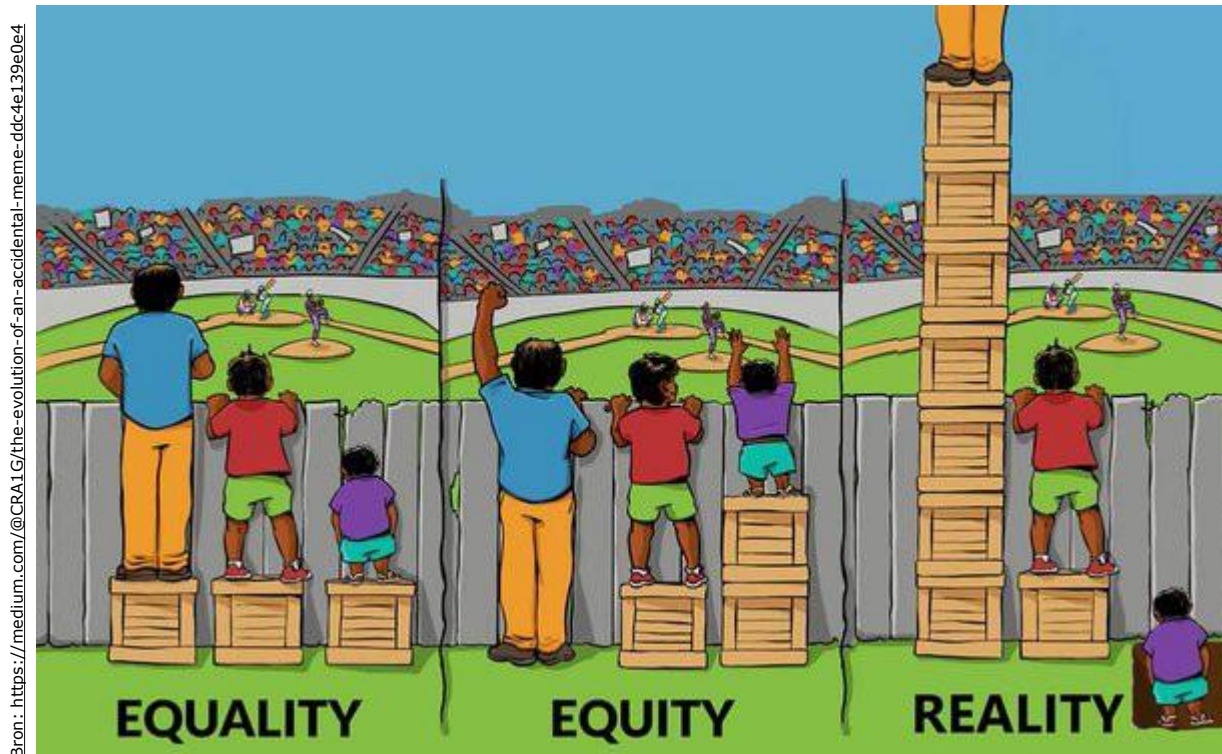
Gebruikte kaarten voor gebiedsanalyse.
Let op: conclusies zijn ook op basis van input van experts uit de regio.



- Hoe ziet de (toekomstige) populatie bewoners / gebruikers eruit?
- Wat zijn gezondheids-, demografische- en sociaaleconomische uitdagingen en trends?
- Welke groepen/mensen zijn kwetsbaar en waar wonen zij?



Equity: rechtvaardige en redelijke verdeling



Rechtvaardige en redelijke verdeling (equity) en (gezondheids)verschillen zijn fundamentele overwegingen op het vlak van publieke gezondheid. Stel daarom bij planvorming de vraag of plannen mogelijk (onbedoeld) leiden tot grotere gezondheidsverschillen of dat de plannen juist kunnen helpen om deze verschillen te verkleinen. Sluit de omgeving aan bij vermogens van mensen? Heeft iedereen een rechtvaardig en toereikend niveau van bescherming? Zijn er kwetsbaardere bewoners in of vlakbij het plangebied welke extra bescherming of bevordering behoeven?

Het is dus belangrijk om verschillen te erkennen en meer en minder kwetsbare bevolking te identificeren. Verschillende passende middelen zijn nodig om de gezonde leefomgeving daadwerkelijk toegankelijk te maken voor alle mensen.

Operationalisering thema's bevolking (regionaal)



		Thema	Operationalisering	Ten opzichte van	Bron
Bevolking - Demografisch / Sociaal-economisch	Stand van Zaken	Bevolkingsdichtheid	Inwoners per km2 per gemeente	NL gem.	CBS
		Leeftijdsopbouw	Percentage jongeren 15-25 jaar per gemeente	NL gem.	CBS
			Percentage ouderen >65 jaar per gemeente	NL gem.	CBS
		Opleiding	Percentage lagere opleiding 15 jaar en ouder per bevolkingskern	NL gem. (Bron: =30-40%)	CBS
		Inkomen	Percentage huishoudens in 40% met laagste inkomen per gemeente	NL gem.	CBS
		Gezondheidsvaardigheden	Percentage laaggeletterden per gemeente	NL gem.	Laaggeletterdheid InZicht.nl
			Projectie percentage regie over eigen leven 2017-2030 (demografie + soms epidemiologie)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
	Trends	Sociaal kapitaal	Percentage vrijwilligerswerk 19 jaar en ouder per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage regie over eigen leven per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Bevolkingsgroei	Index bevolkingsontwikkeling per gemeente 2015-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
			Projectie percentage demografische druk 2017-2030 (verhouding 20-64 jaar tov rest)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Vergrijzing	Projectie percentage 65 jaar en ouder 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
			Projectie percentage regie over eigen leven 2017-2030 (demografie + soms epidemiologie)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Gentrificatie	Saldo aantal verhuisde huishoudens in inkomen < €35.739 in MRA (2016-2017)	MRA	RIGO
Bevolking - Gezondheid	Stand van Zaken	Individualisering	Projectie percentage huishoudens type 'Alleenstaand' 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Ervaren gezondheid	Percentage goed ervaren gezondheid per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
			Projectie percentage (zeer) goed ervaren gezondheid 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Eenzaamheid	Percentage eenzaamheid per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Overgewicht	Percentage overgewicht per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Obesitas	Percentage obesitas per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Bewegen	Percentage voldoen aan beweegrichtlijnen 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
	Trends	Chronische- en infectieziekten	Index sterfte aan ziekten van het hartvaatstelsel 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
			Index sterfte aan kanker 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
		Angst en depressie	Percentage risico op angststoornis of depressie per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Levensverwachting	Levensverwachting bij geboorte per gemeente 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
		Overgewicht	Projectie percentage overgewicht (BMI > 25) 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Coronaire hartziekten	Projectie index prevalentie van coronaire hartziekten 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Longkanker	Projectie index prevalentie van longkanker 2017-20	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
	Trends	Angststoornissen	Projectie index prevalentie van angststoornissen 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Eenzaamheid	Projectie index eenzaamheid 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld



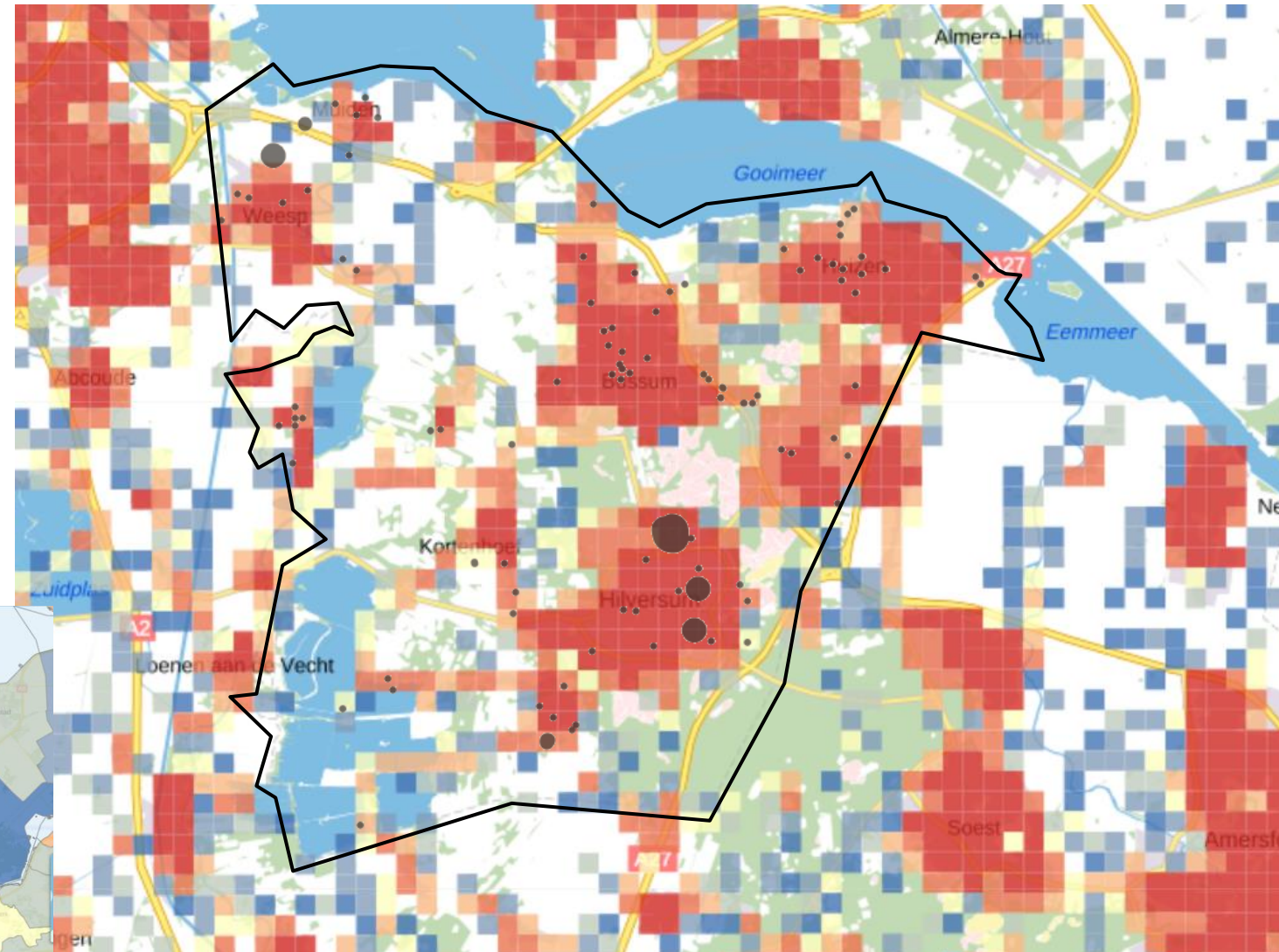
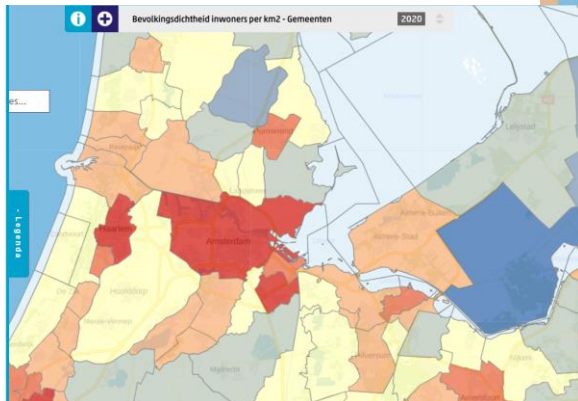
Bevolkings
Dichtheid

Woningbouw
plannen
(donker bruin)

Bevolkingsdichtheid inwoners
per km² - Gemeenten (2020)

☐ onbekend, geheim, nihil
☐ minder dan 100 inw. per km²
☐ 100 tot 250 inw. per km²
☐ 250 tot 500 inw. per km²
☐ 500 tot 1.000 inw. per km²
☐ 1.000 tot 2.500 inw. per km²
☐ 2.500 tot 5.000 inw. per km²
☐ 5.000 of meer inw. per km²

① Informatie over de kaartlaag
 Aantal inwoners per km² land.
 Verberg legenda >



Aantal inwoners - 500 meter
vierkant (2019)

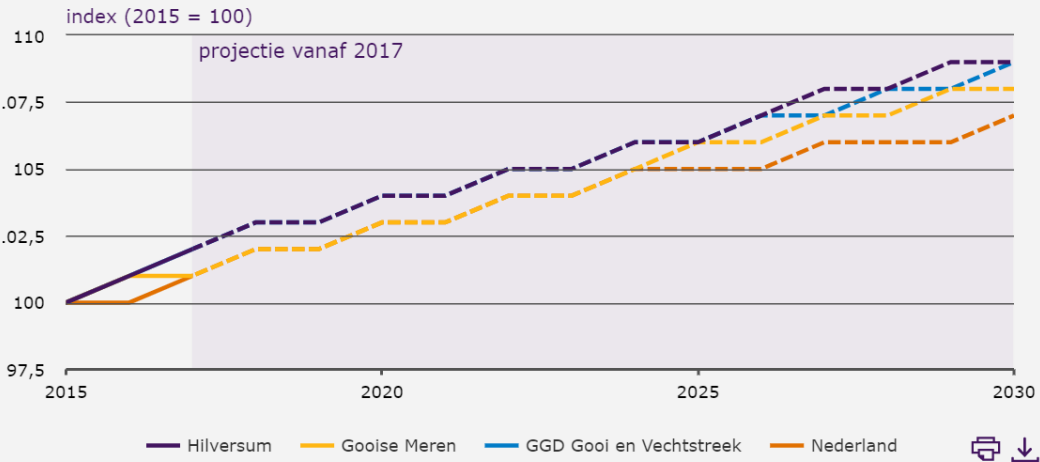
☐ 5
☐ 10 tot 20
☐ 20 tot 30
☐ 30 tot 50
☐ 50 tot 100
☐ 100 tot 500
☐ 500 of meer

① Informatie over de kaartlaag

Het totaal aantal inwoners. In de CBS-bevolkingsaantallen zijn uitsluitend personen begrepen die zijn opgenomen in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente.

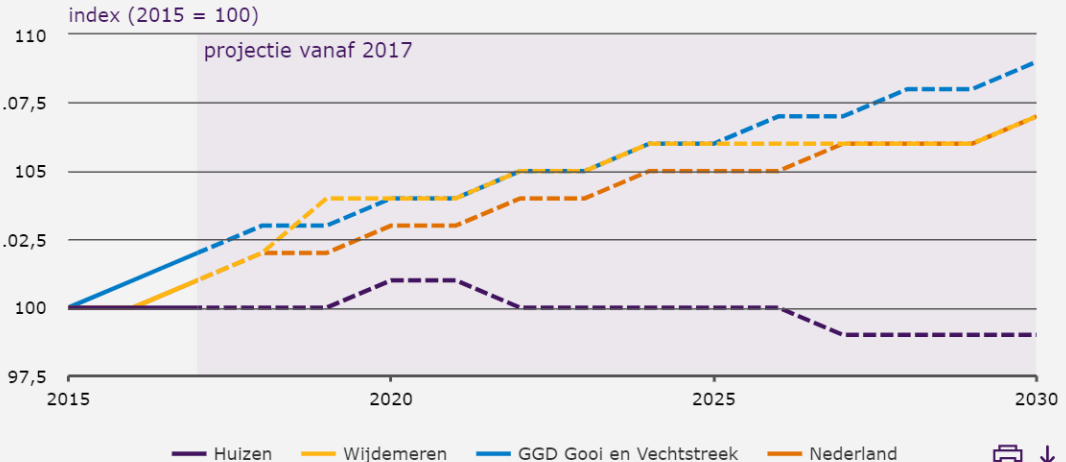


Trend bevolkingsontwikkeling in Hilversum en Gooise Meren



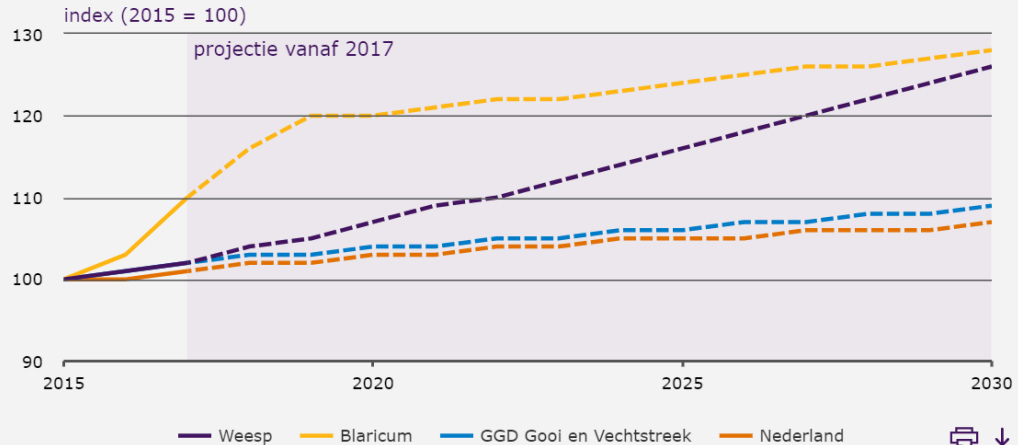
Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend bevolkingsontwikkeling in Huizen en Wijdmeren



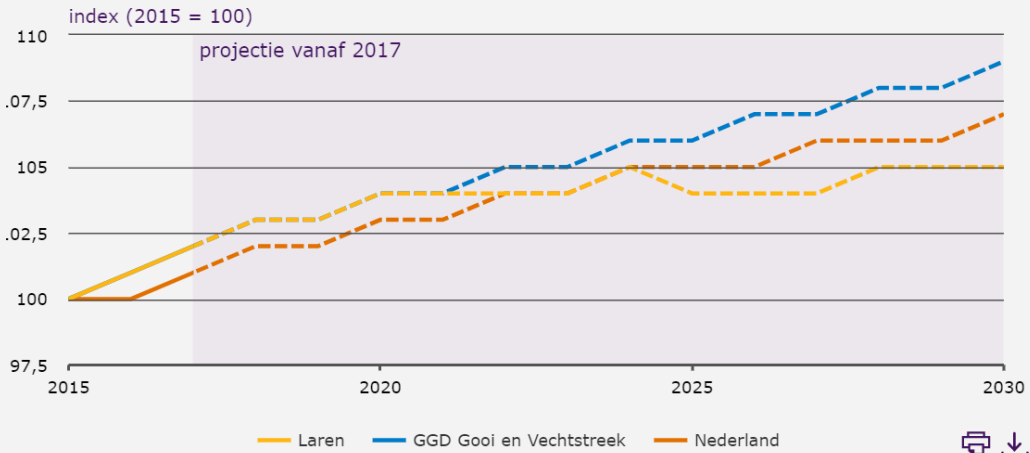
Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend bevolkingsontwikkeling in Weesp en Blaricum



Bron: Primos-prognose, ABF Research

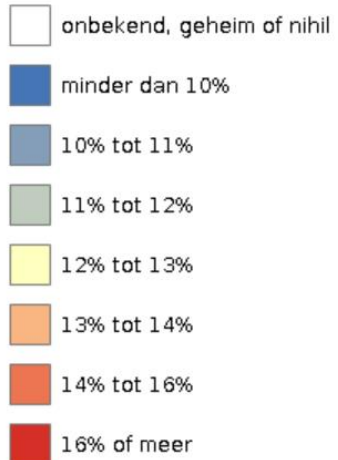
Trend bevolkingsontwikkeling in Laren en Laren



Bron: Primos-prognose, ABF Research



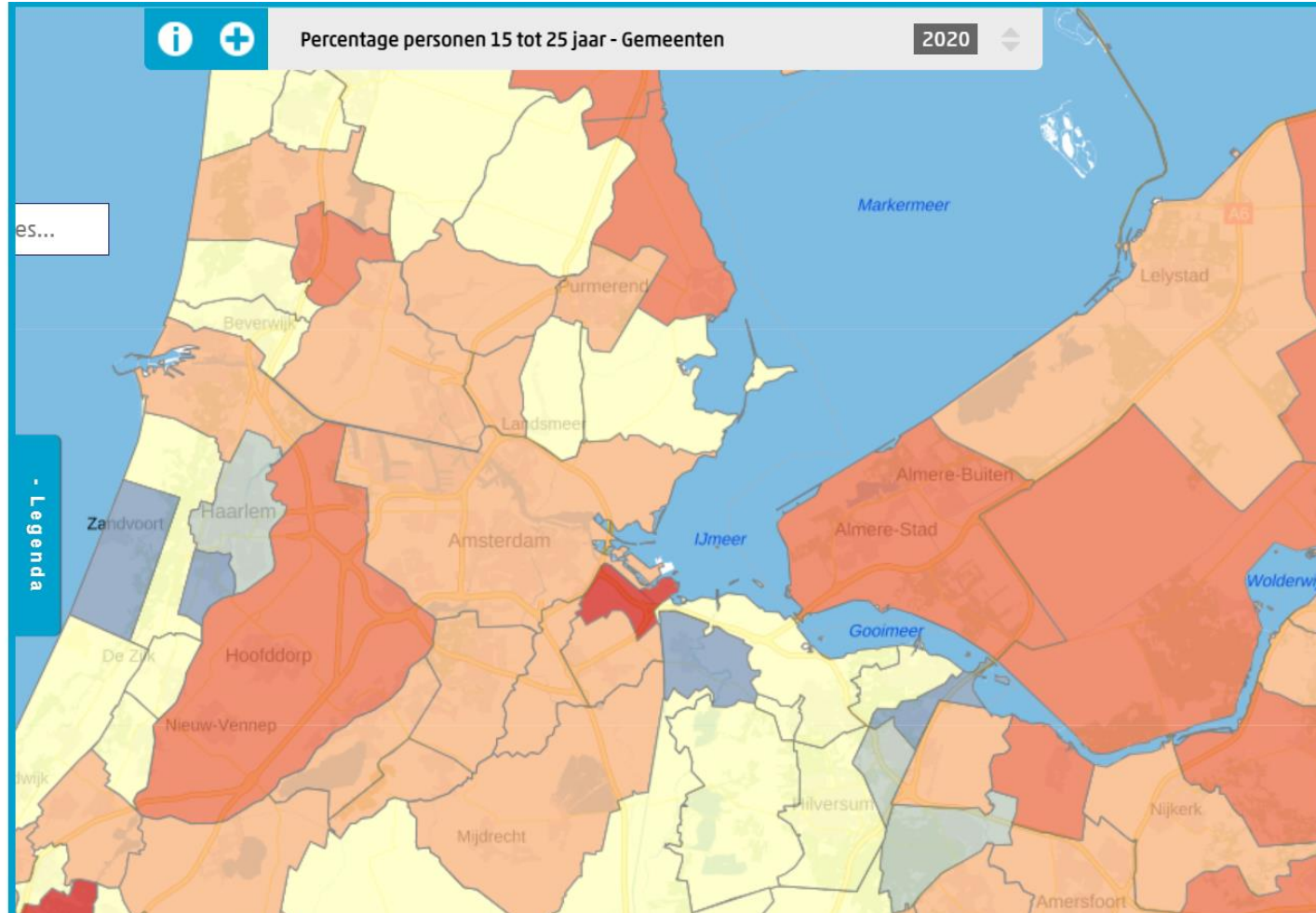
Percentage personen 15 tot 25 jaar - Gemeenten (2020)



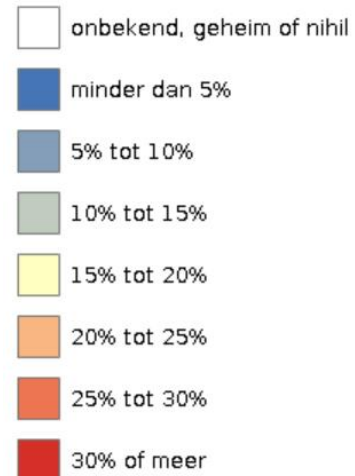
Informatie over de kaartlaag

Inwoners die op 1 januari 15 tot 25 jaar oud zijn. Een percentage wordt uitgedrukt in gehele procenten van het totaal aantal inwoners in een gebied.

[Verberg legenda >](#)



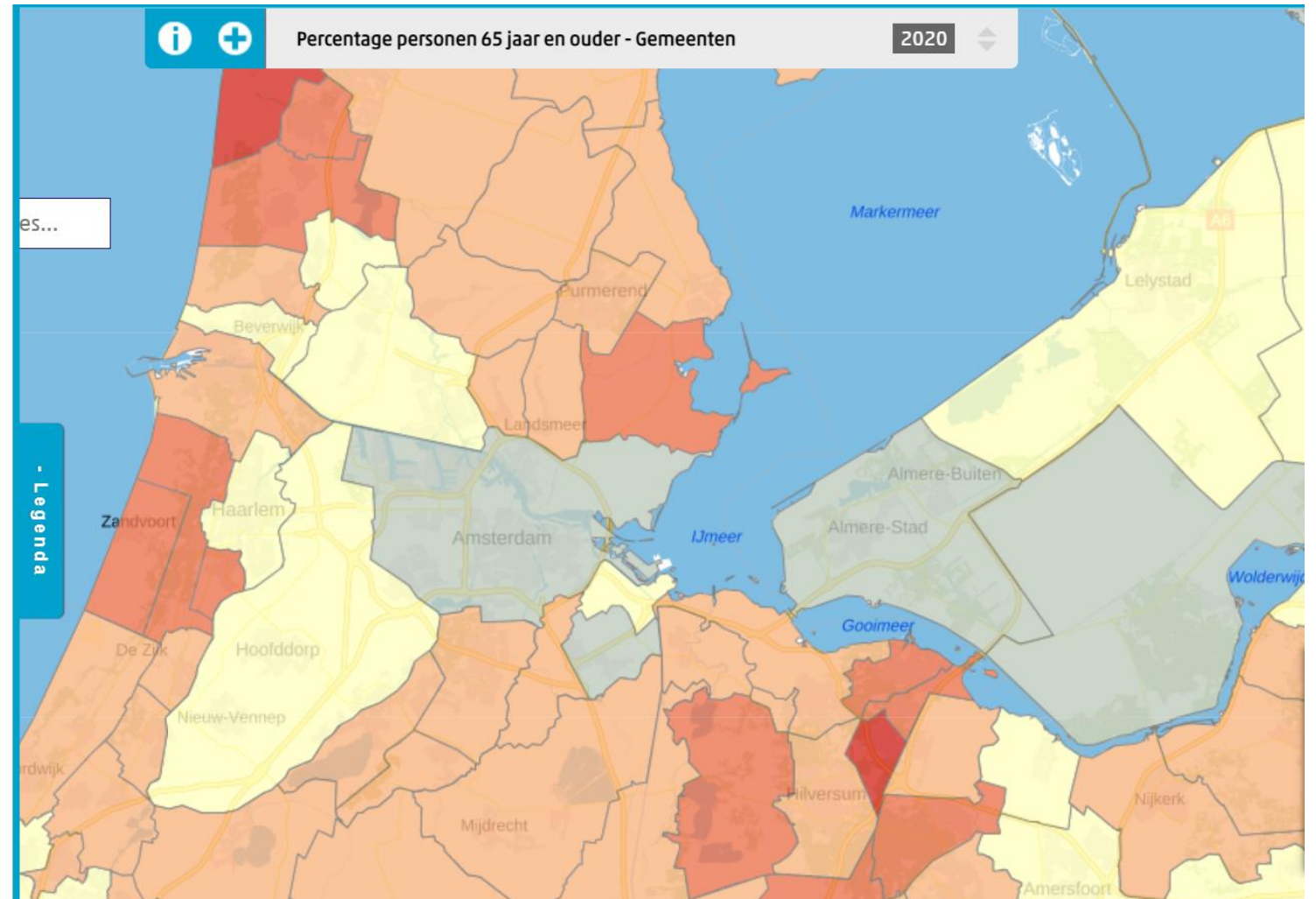
Percentage personen 65 jaar en ouder - Gemeenten (2020)



Informatie over de kaartlaag

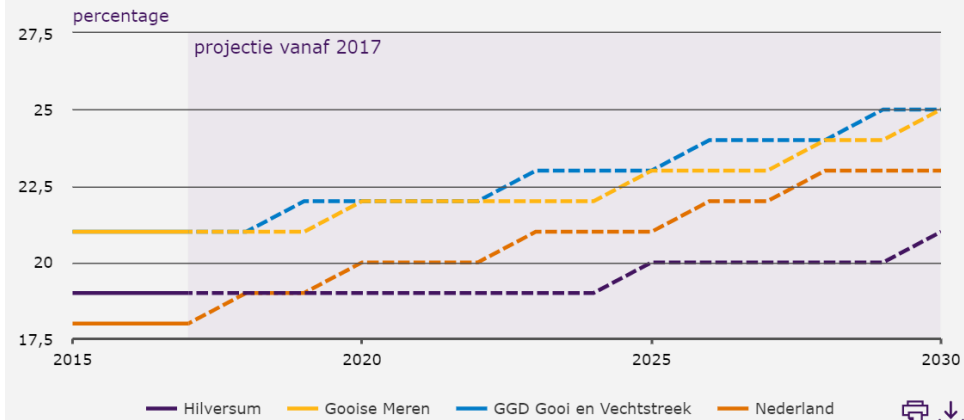
Inwoners die op 1 januari 65 jaar of ouder zijn. Een percentage wordt uitgedrukt in gehele procenten van het totaal aantal inwoners in een gebied.

[Verberg legenda >](#)

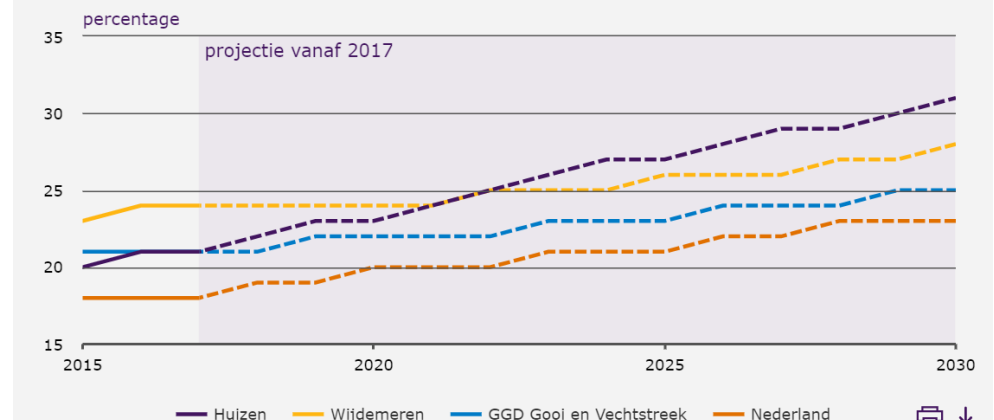




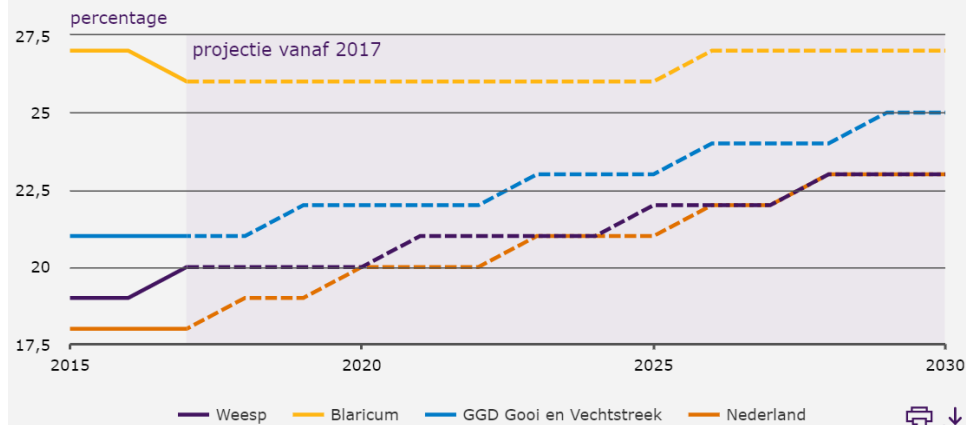
Trend percentage 65 jaar en ouder in Hilversum en Gooise Meren



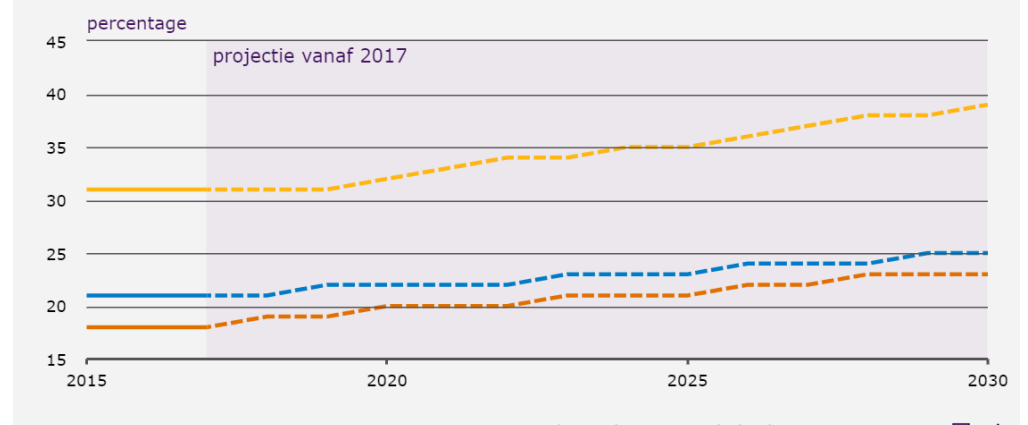
Trend percentage 65 jaar en ouder in Huizen en Wijdmeren



Trend percentage 65 jaar en ouder in Weesp en Blaricum

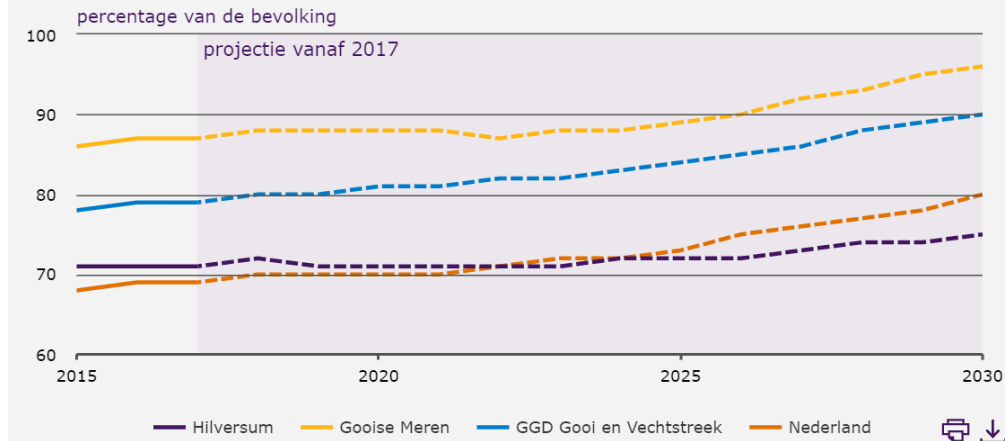


Trend percentage 65 jaar en ouder in Laren en Laren



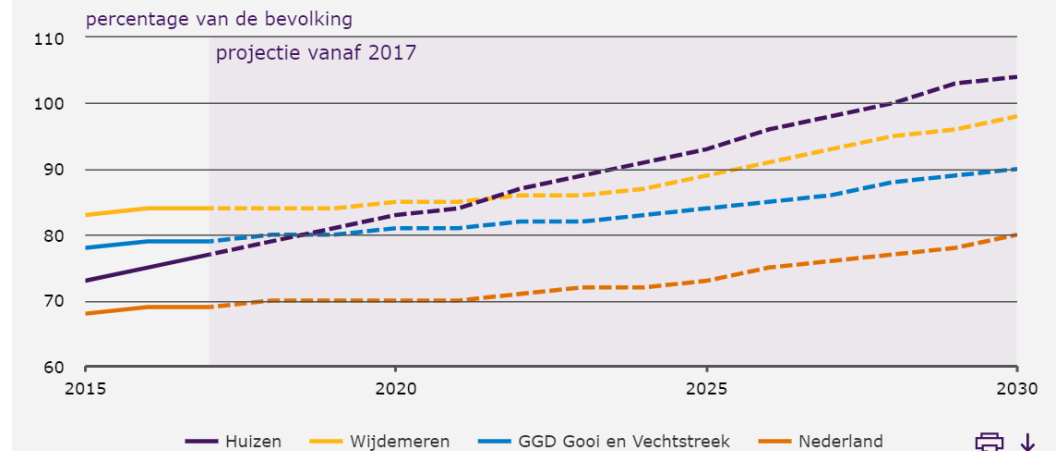


Trend demografische druk in Hilversum en Gooise Meren



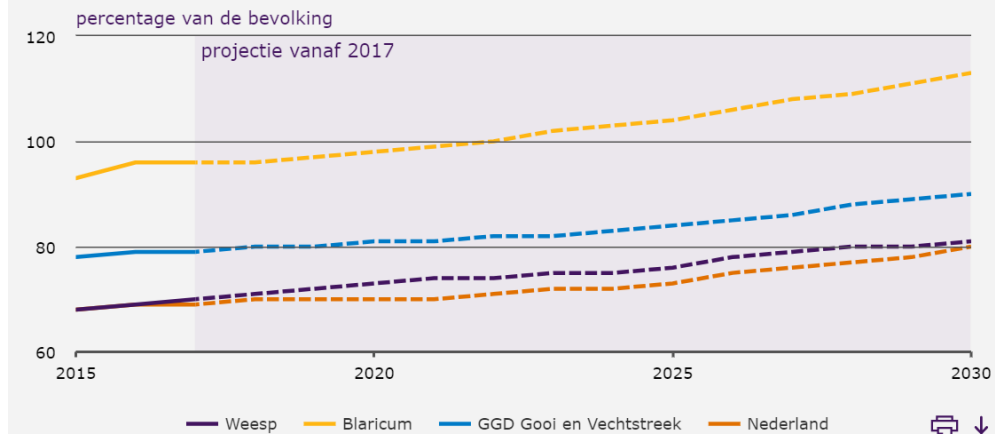
Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend demografische druk in Huizen en Wijdmeren



Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend demografische druk in Weesp en Blaricum



Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend demografische druk in Laren en Laren



Bron: Primos-prognose, ABF Research

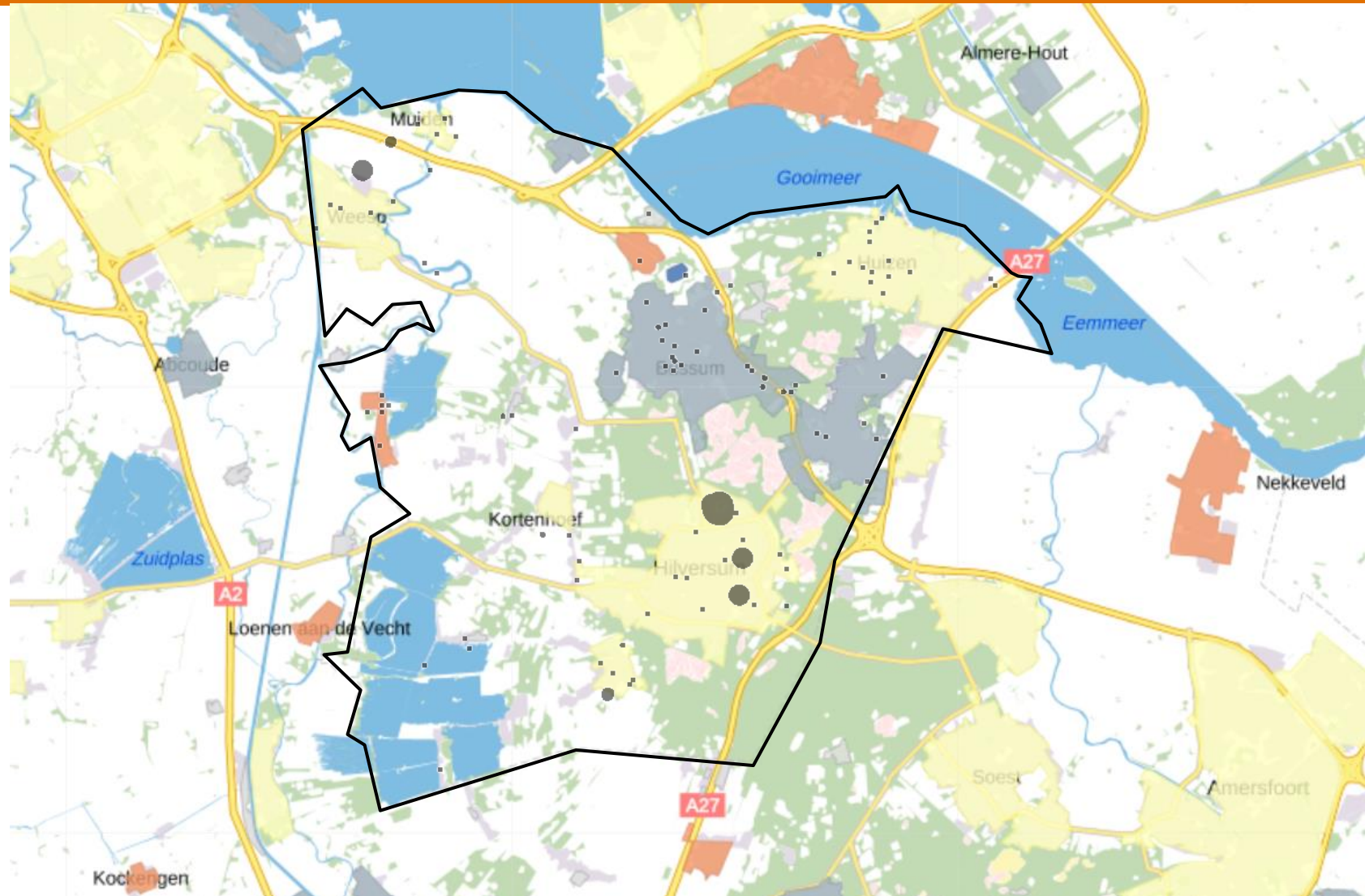
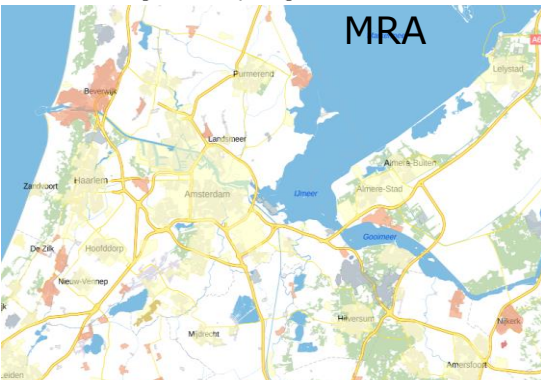
Percentage lager opgeleiden van 15 jaar en ouder

Percentage lager opgeleiden van 15 jaar en ouder - Bevolkingskern (2011) *Verouderd 2011*

- niet bekend
- minder dan 20%
- 20% tot 30%
- 30% tot 40%
- 40% tot 50%
- 50% of meer

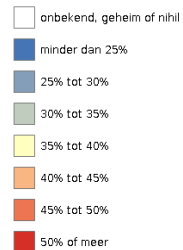
① Informatie over de kaartlaag

Het opleidingsniveau is op basis van de Standaard Onderwijs Indeling 2006 ingedeeld naar een van de drie klassen lager, middelbaar of hoger naar de hoogst afgeronde opleiding. De hoogst behaalde opleiding is



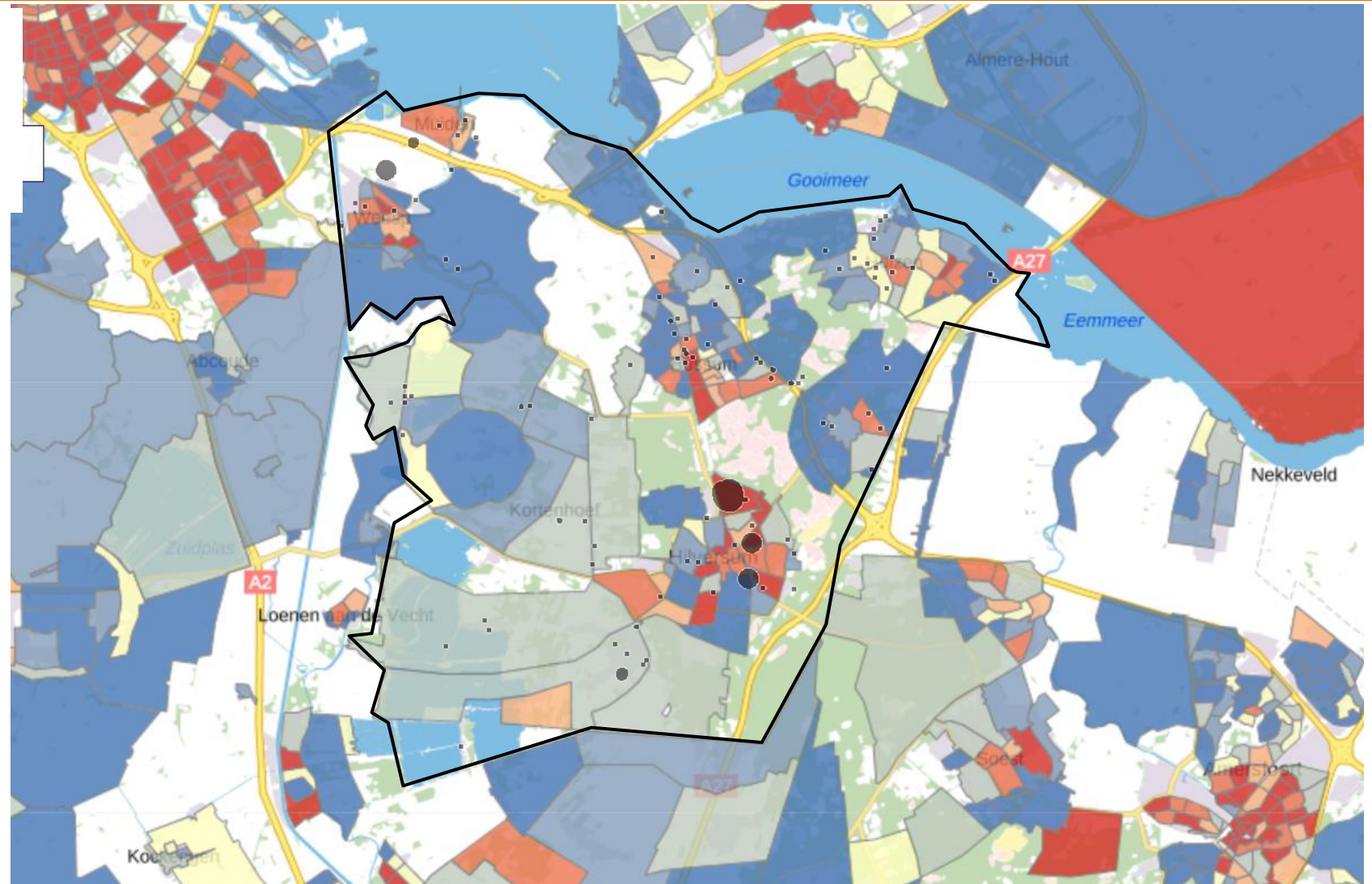
Percentage huishoudens behorend tot 40% huishoudens met laagste inkomen

Percentage huishoudens behorend tot 40% huishoudens met laagste inkomen - Buurten (2018)



① Informatie over de kaartlaag

Aandeel particuliere huishoudens die behoren tot de landelijke 40% huishoudens met laagste huishoudensinkomen. Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen. De indeling vindt plaats nadat huishoudens landelijk zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Tot de laagste 40-procent-groep worden de veertig procent huishoudens met het laagste besteedbaar inkomen gerekend. Het percentage is vermeld bij minimaal 100 particuliere huishoudens per regio.



Wat zijn gezondheidsvaardigheden?

Gezondheidsvaardigheden zijn de vaardigheden om informatie over gezondheid te verkrijgen, te begrijpen, te beoordelen en te gebruiken bij het nemen van gezondheid gerelateerde beslissingen. Er bestaan ook bredere definities, waarbij ook motivatie wordt meegenomen. Een deel van de mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden is laaggeletterd.

Drie typen vaardigheden spelen een rol (Nutbeam 1998, 2000):

- 1 Functioneel (zoals lezen en schrijven, rekenen, zoeken op internet)
- 2 Interactief of communicatief (zoals begrijpend lezen, abstract denken, hoofd- van bijzaken scheiden, reflecteren)
- 3 Kritisch (zoals toepassen van informatie, ordenen, vooruitdenken, prioriteiten stellen)

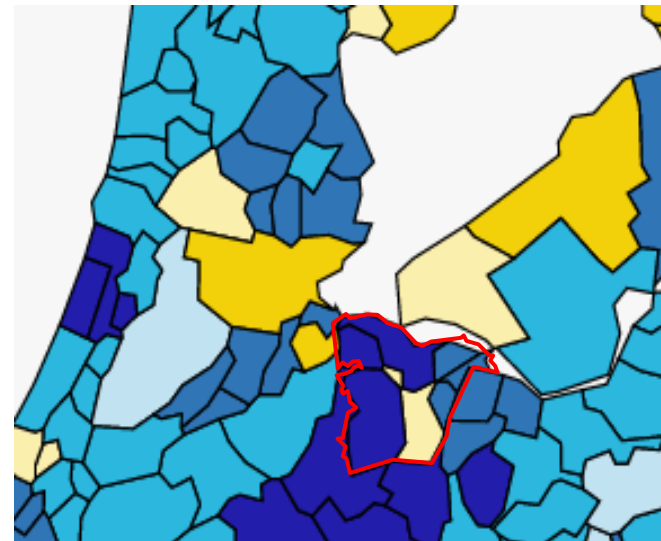
Beperkte gezondheidsvaardigheden hangen deels af van opleidingsniveau, maar ook hoger opgeleiden kunnen moeite hebben met medische informatie.

Beperkte gezondheidsvaardigheden en slechtere gezondheid

- Er is een duidelijke samenhang tussen beperkte gezondheidsvaardigheden en een slechtere gezondheid. Astma en COPD, diabetes, kanker, hart- en vaatziekten en psychische problemen komen bij mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden beduidend vaker voor (Nivel, 2014).
- Ook komen zij gemiddeld gezien eerder te overlijden (Bostock en Steptoe, 2012). 5,2% van de laagst geletterde mannen heeft diabetes tegenover 1,5% van de hoogst geletterde mannen. Voor vrouwen is dat verschil nog groter: respectievelijk 6% en 0,9% (CBS, Den Haag/Heerlen).
- Mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden maken meer gebruik van zorg en ervaren de kwaliteit van de zorg die ze krijgen als minder goed (Berkman et al., 2011).
- Het medicijngebruik bij de laagst opgeleide groep is bijna tweemaal zo hoog als bij de hoogst opgeleide groep (CBS Statline, 2017). Verkeerd begrip van mondelinge uitleg of schriftelijke instructies kan grote gevolgen hebben. Mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden krijgen bijvoorbeeld vaker te maken met ernstige medicatiefouten (Schillinger e.a., 2005).
- Ouderen, laagopgeleiden en niet-westerse migranten zijn sterker vertegenwoordigd in de groep mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden (Nivel, 2016).
- Het wonen in een achterstandsbuurt blijkt, onafhankelijk van sociaal-economische status, de gezondheid negatief te beïnvloeden (Nielen et al., 2007). De clustering van ongunstige omstandigheden vergroot de gezondheidsverschillen

Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden - Pharos

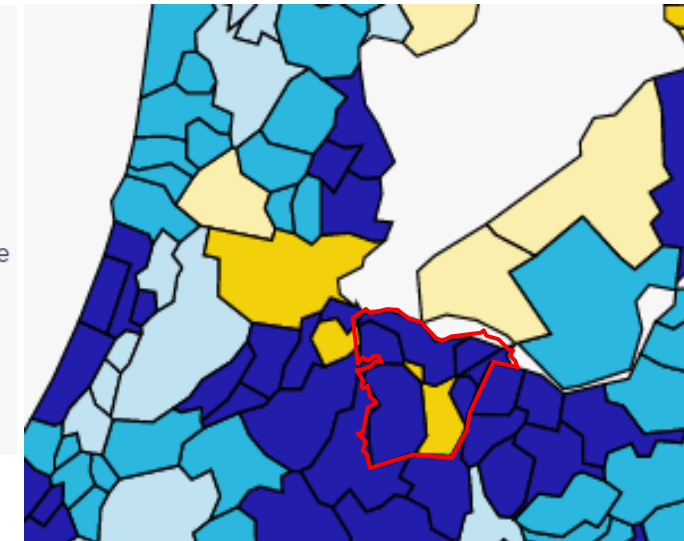
Aandeel laaggeletterden (sterk en mild)



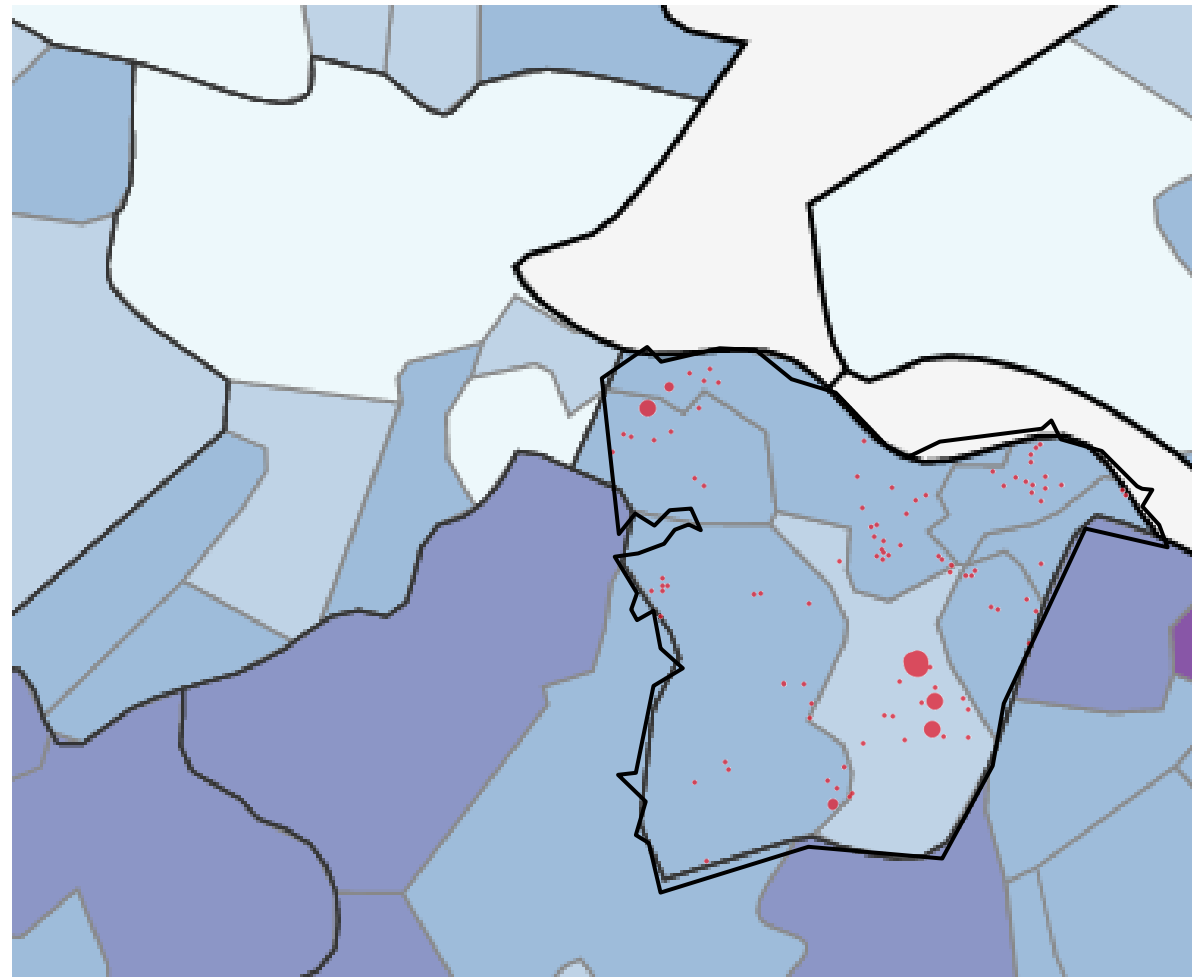
Aandeel laaggeletterden

- Veel lager
- Lager
- Enigszins lager
- Rond landelijk gemiddelde
- Enigszins hoger
- Hoger

Aandeel sterk laaggeletterden



Vrijwilligerswerk 2016



Percentage

Geen gegevens

10 - 24

24 - 29

29 - 34

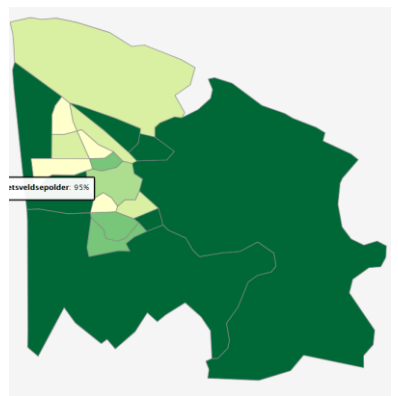
34 - 39

39 - 44

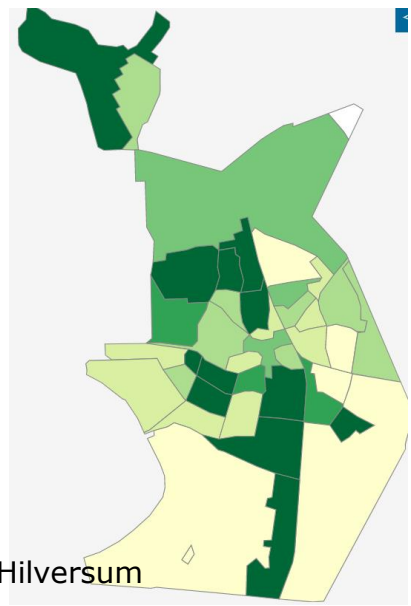
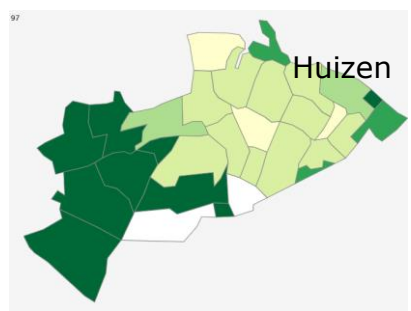
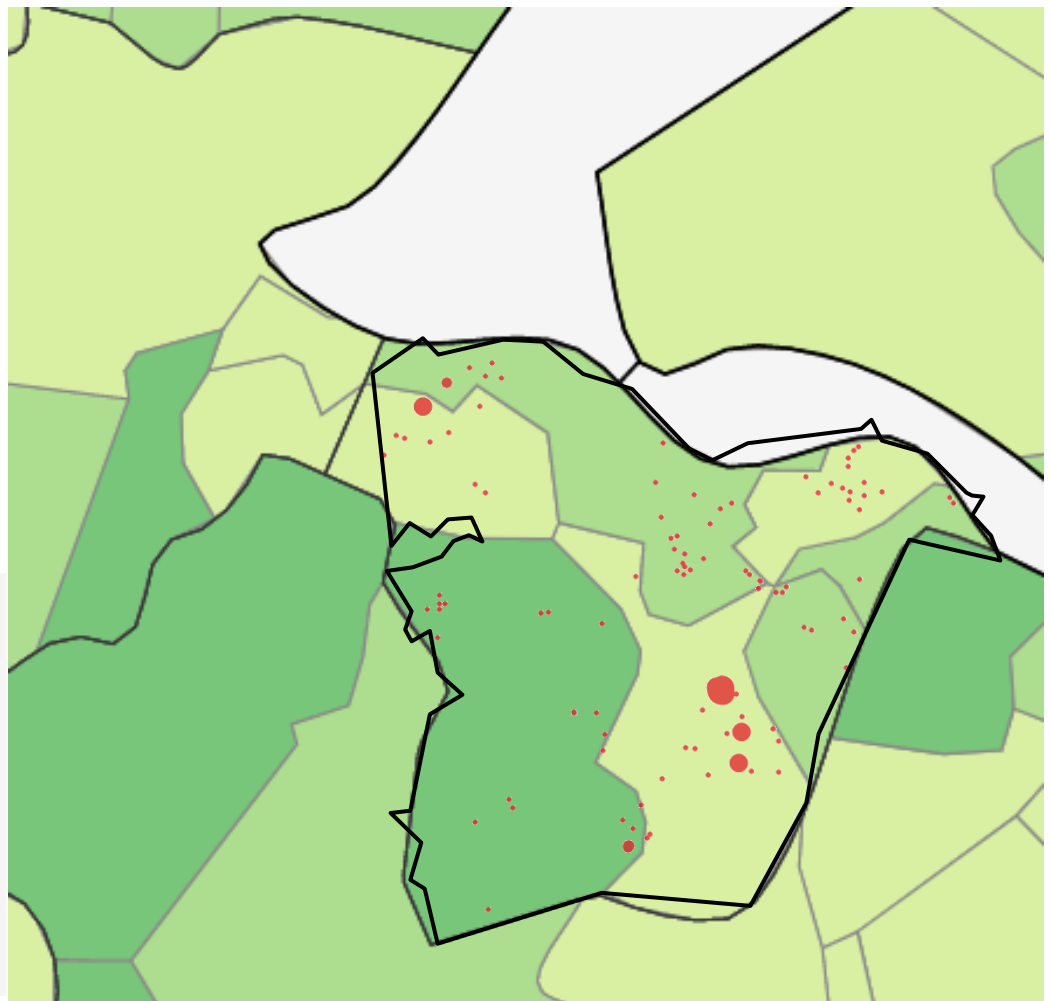
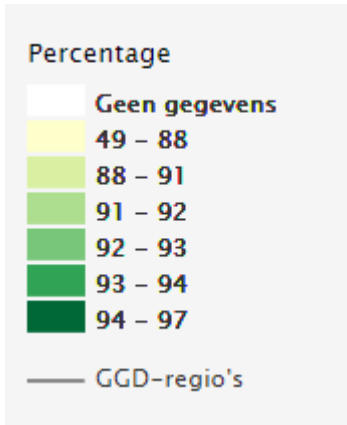
44 - 62



Regie over eigen leven 2016

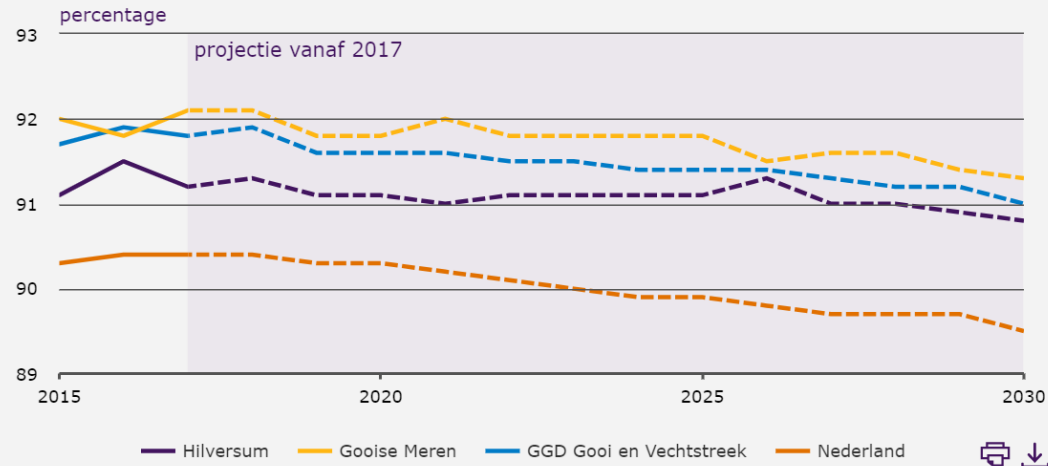


Weesp

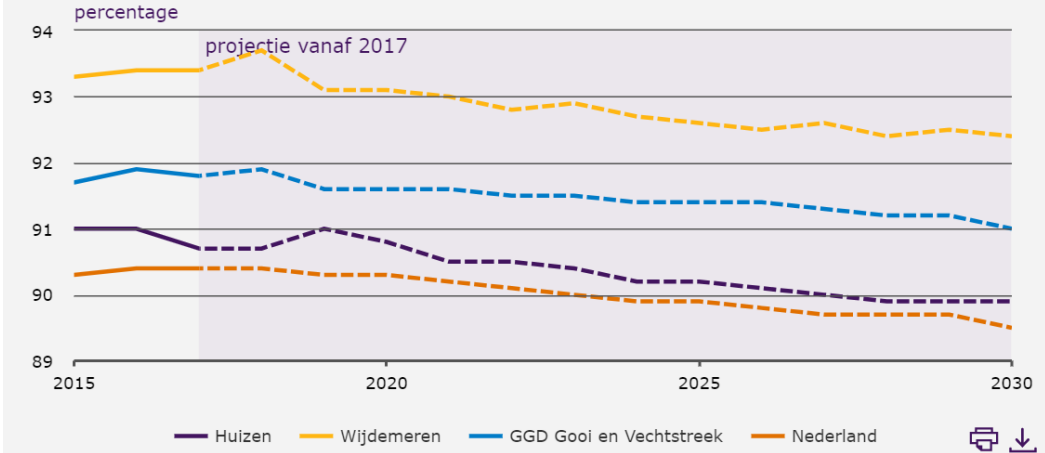




Trend in regie over het eigen leven in Hilversum en Gooise Meren

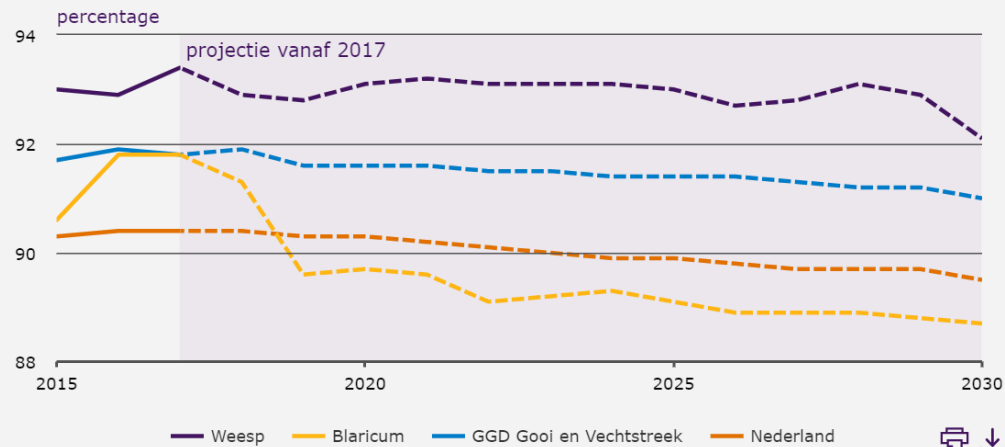


Trend in regie over het eigen leven in Huizen en Wijdmeren

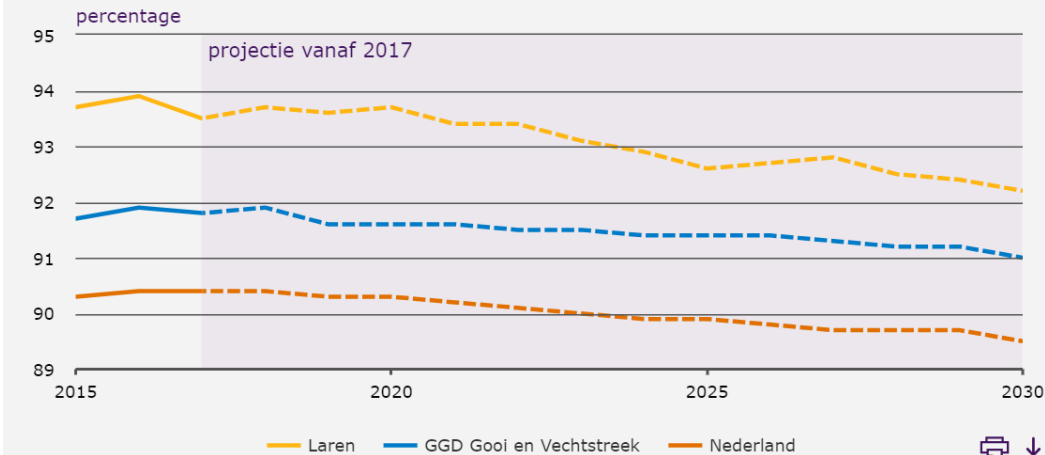


Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016

Trend in regie over het eigen leven in Weesp en Blaricum



Trend in regie over het eigen leven in Laren en Laren



tabel 10 Verhuisde huishoudens (2016 en 2017) naar inkomensklasse (afgerond op honderdtallen)

Verhuisde huishoudens met een huishoudensinkomen minder dan € 35.739

	binnen deelregio	uit overig MRA	naar overig MRA	saldo	uit overig NL	naar overig NL	saldo
Amsterdam	31.000	4.200	4.300	-100	8.900	4.100	4.800
Amstel / Meerlanden	2.800	2.200	2.700	-500	1.200	1.200	0
Zaanstreek / Waterland	3.800	1.400	1.000	400	800	700	100
Gooi en Vechtstreek	3.300	600	600	0	1.100	1.000	100
Zuid-Kennemerland	3.600	1.000	1.000	0	900	800	100
IJmond	2.000	600	400	200	400	400	0
Almere / Lelystad	4.400	900	900	0	1.100	1.200	-100
	50.900	10.900	10.900	0	14.400	9.400	5.000

Gooi en Vechtstreek kent in vergelijking met de andere deelregio's een grote instroom uit de rest van Nederland (buiten de MRA). Daarbij hebben instromers (van buiten de deelregio) meer dan gemiddeld hoge inkomens en zijn jonge vestigers relatief hoog opgeleid. Het aandeel starters onder de verhuisden is in Gooi en Vechtstreek het laagst van alle deelregio's; deze regio trekt vooral huishoudens in een meer gevorderd stadium van hun carrière.

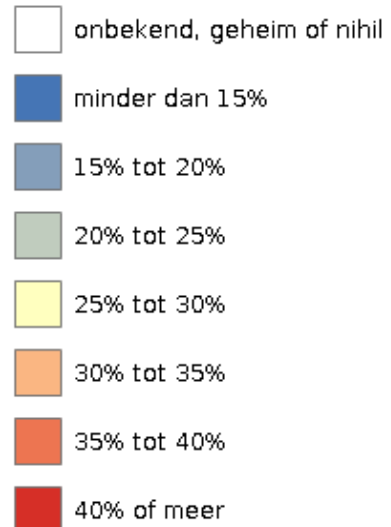
1. Bevolking



Oostflank: Almere-Lelystad

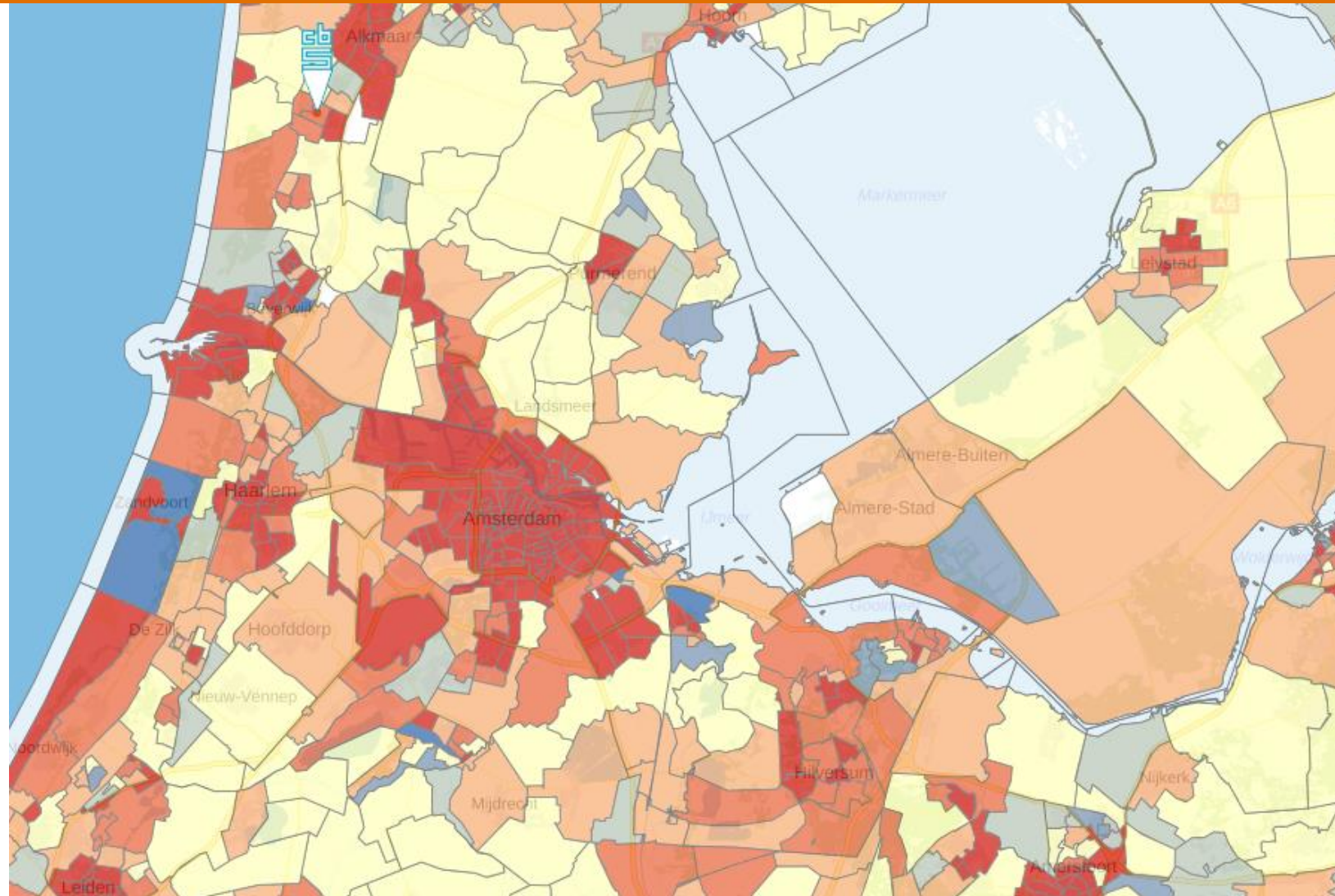


Percentage eenpersoonshuishoudens - Wijken (2019)



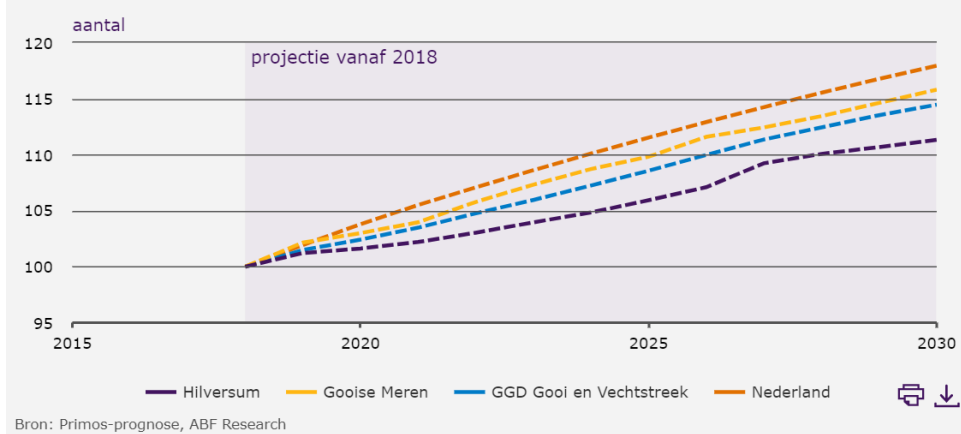
i Informatie over de kaartlaag

Inwoners van een particulier huishouden bestaande uit één persoon, ouder dan 14 jaar. Tot eenpersoonshuishoudens worden ook personen gerekend die met anderen op eenzelfde adres wonen maar een eigen

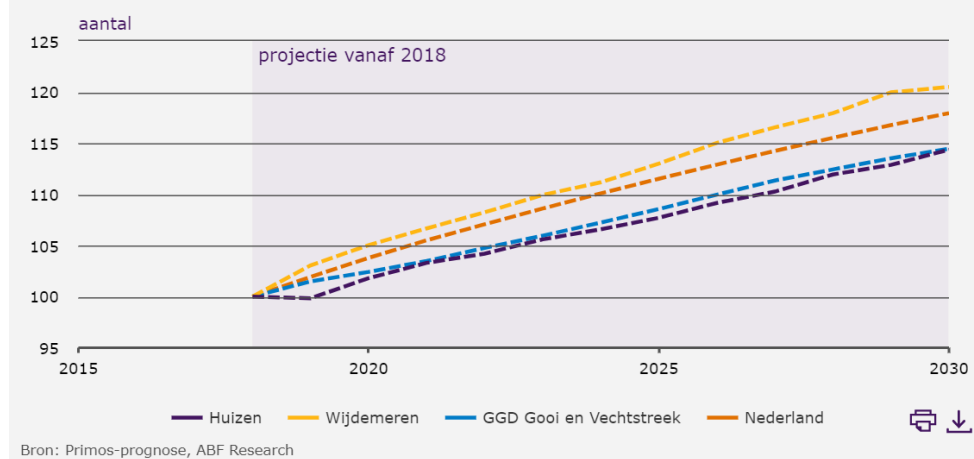




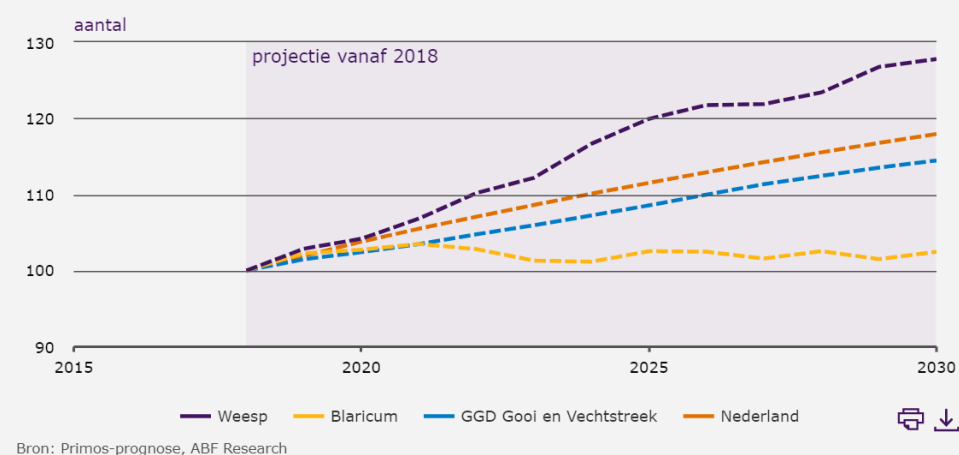
Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Hilversum en Gooise Meren



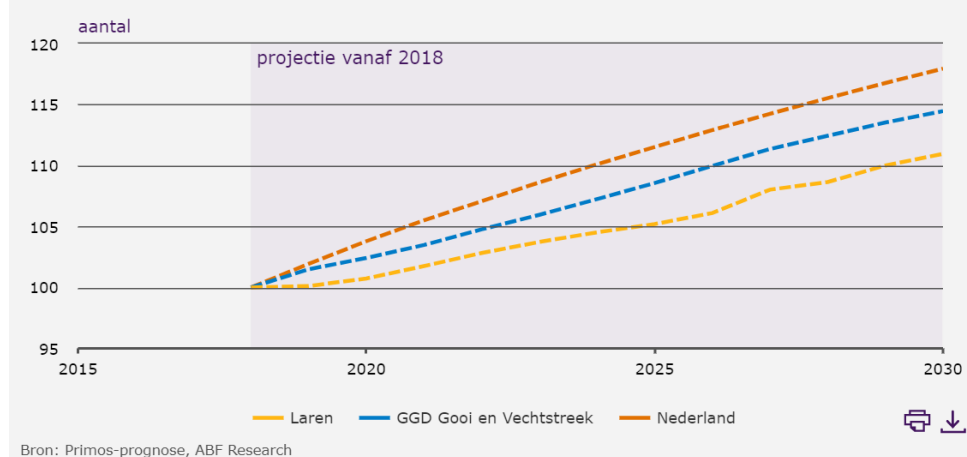
Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Huizen en Wijdmeren



Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Weesp en Blaricum



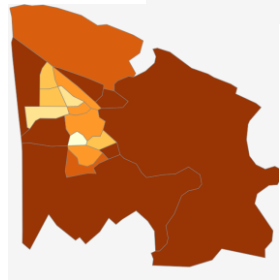
Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Laren en Laren



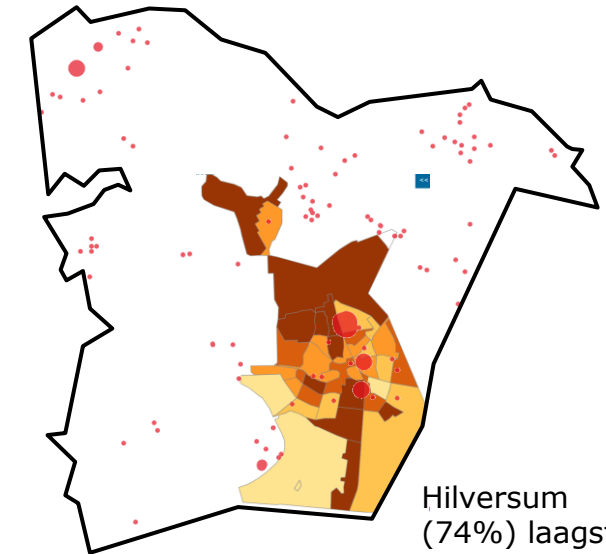
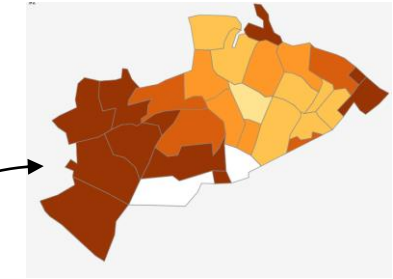
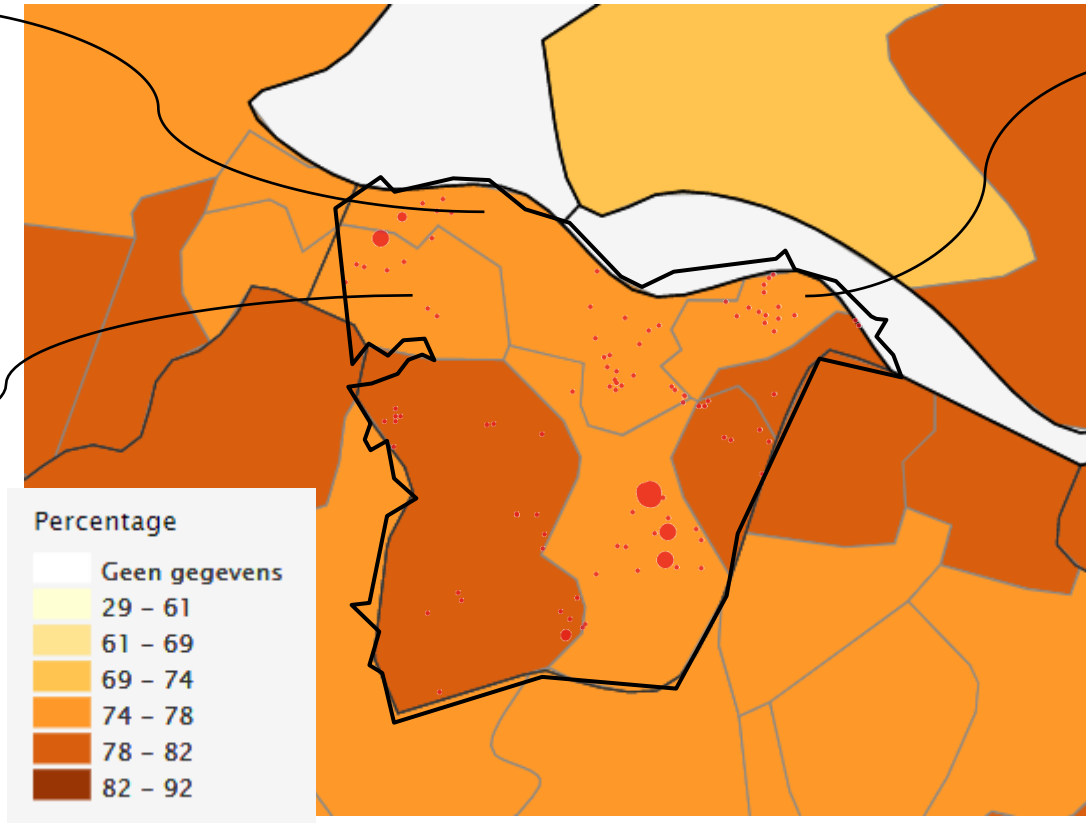
Gooise Meren

Goed ervaren gezondheid 2016

Huizen



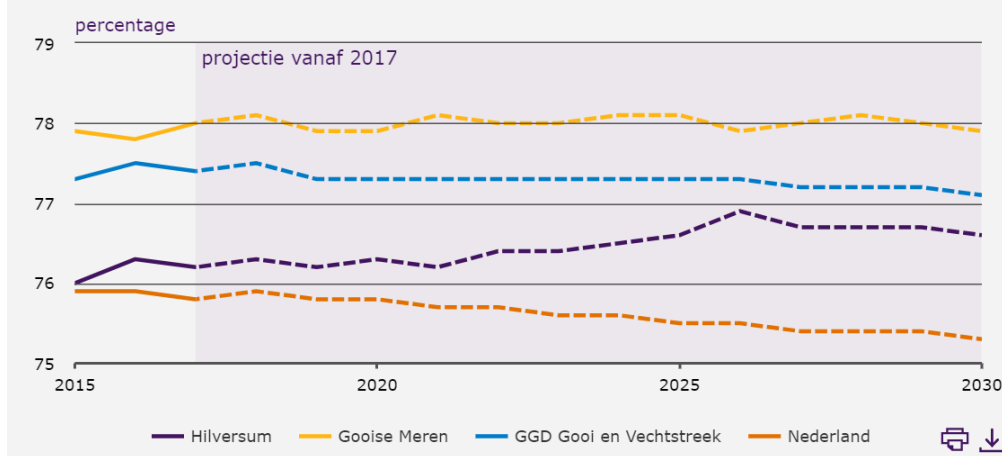
Weesp



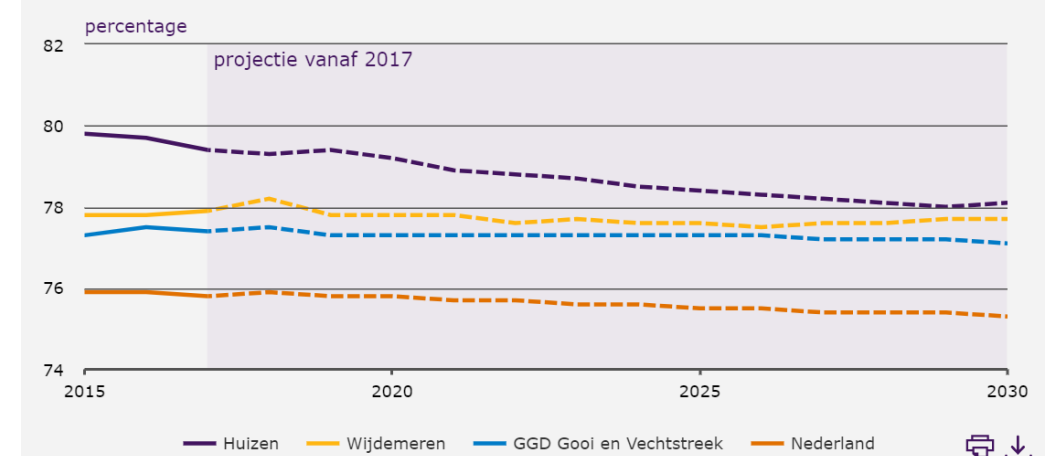
Hilversum
(74%) laagst in



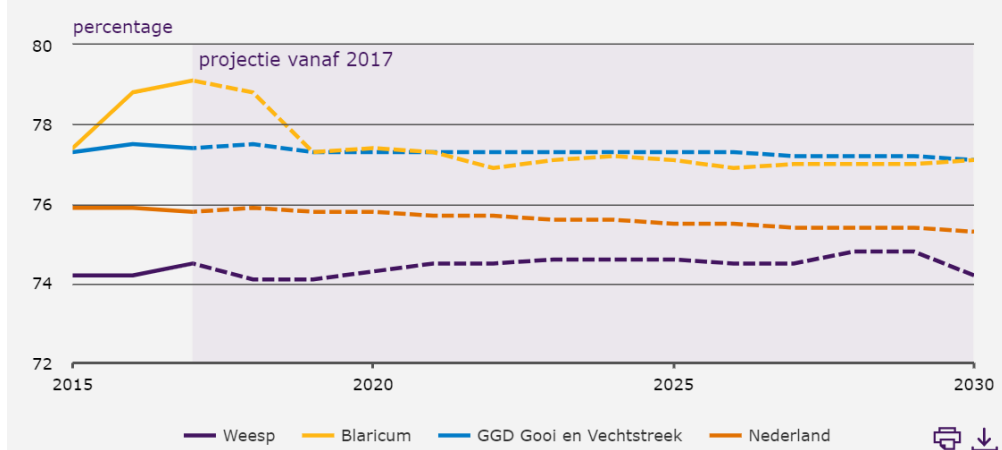
Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Hilversum en Gooise Meren



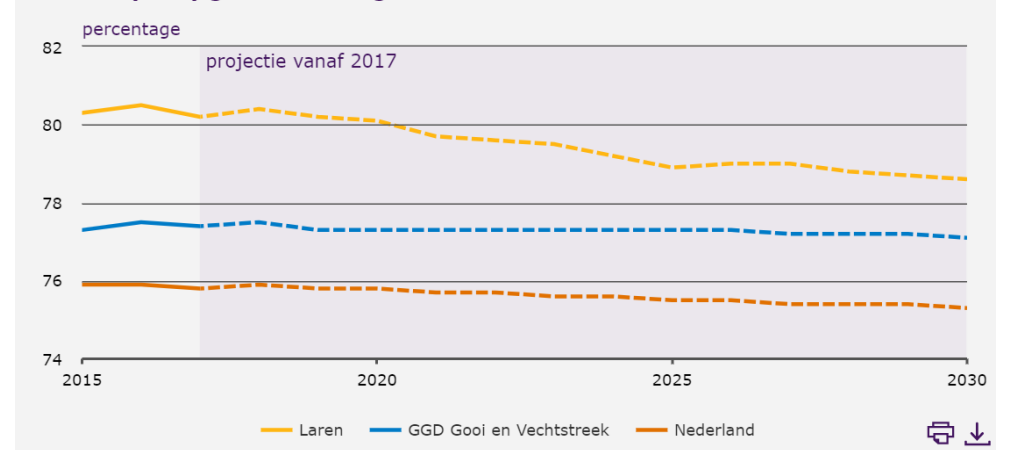
Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Huizen en Wijdmeren



Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Weesp en Blaricum

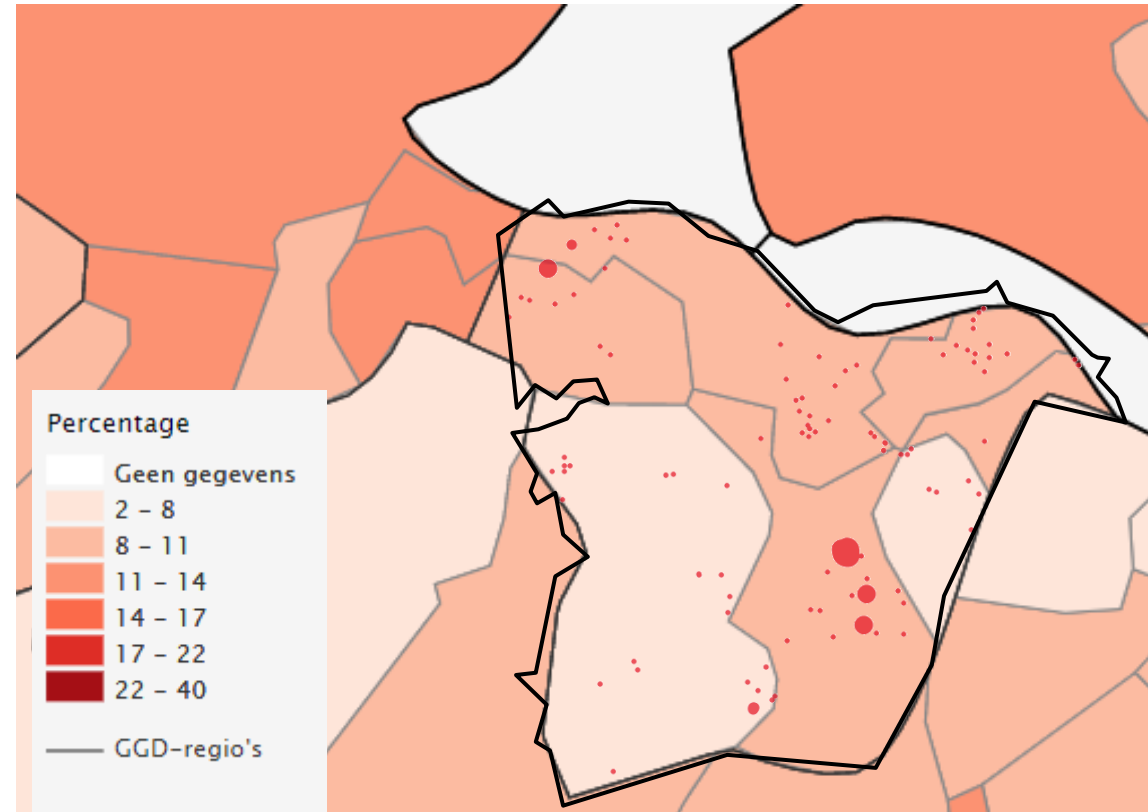


Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Laren en Laren



Gooise Meren

Ernstige eenzaamheid 2016



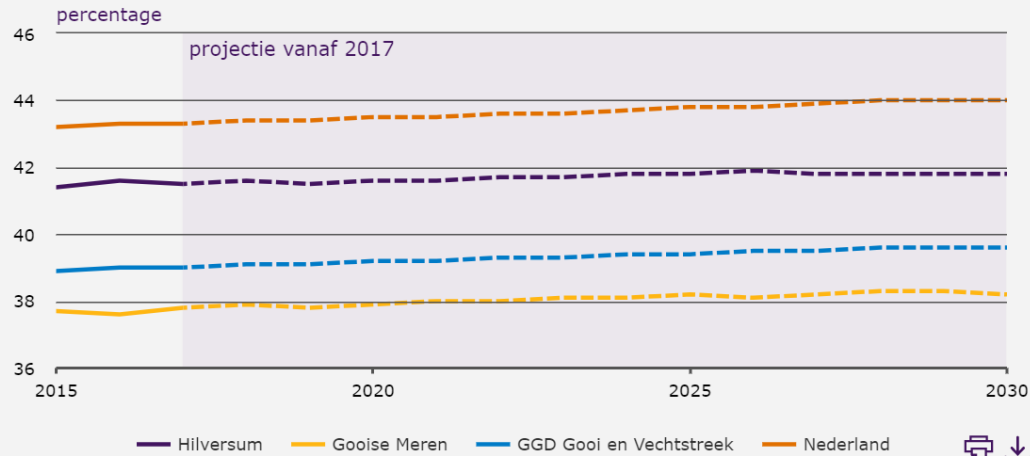
Huizen

Weesp

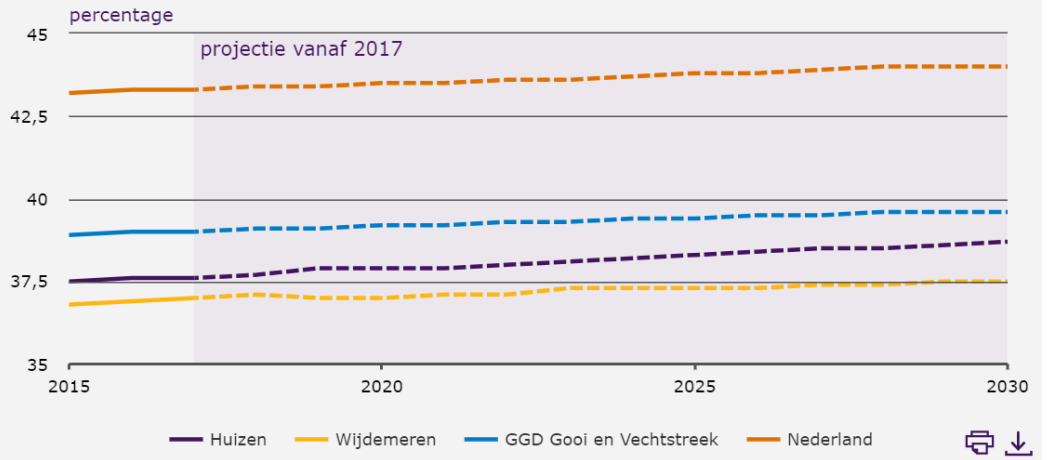
Hilversum



Trend in eenzaamheid in Hilversum en Gooise Meren

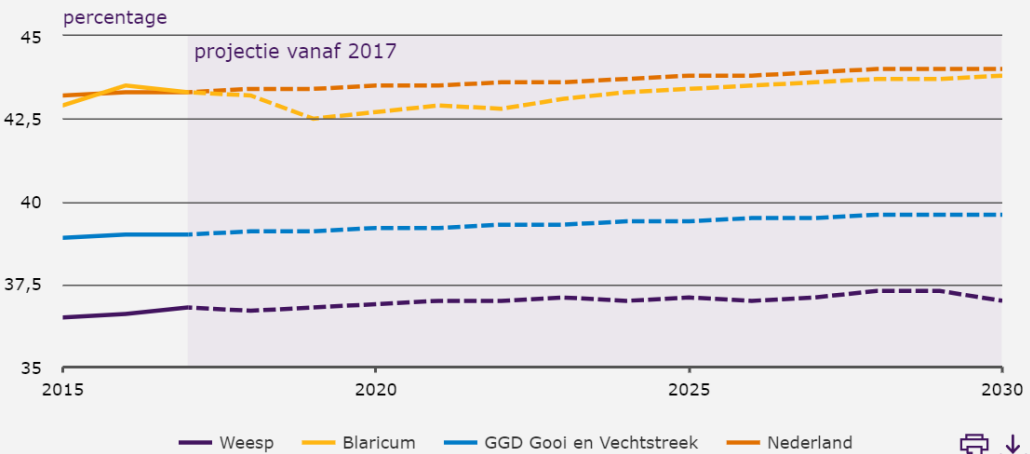


Trend in eenzaamheid in Huizen en Wijdmeren

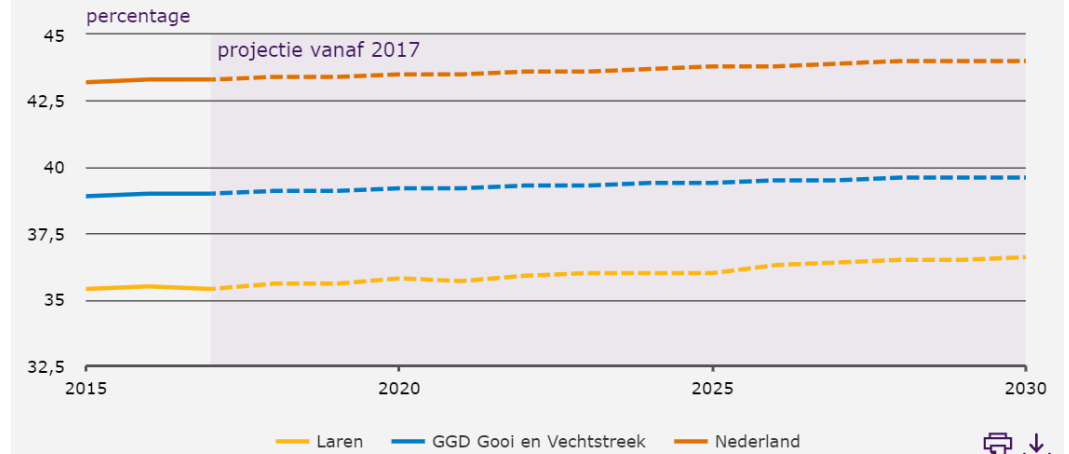


Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016

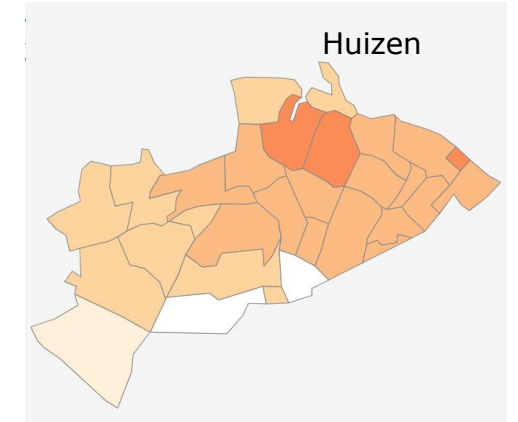
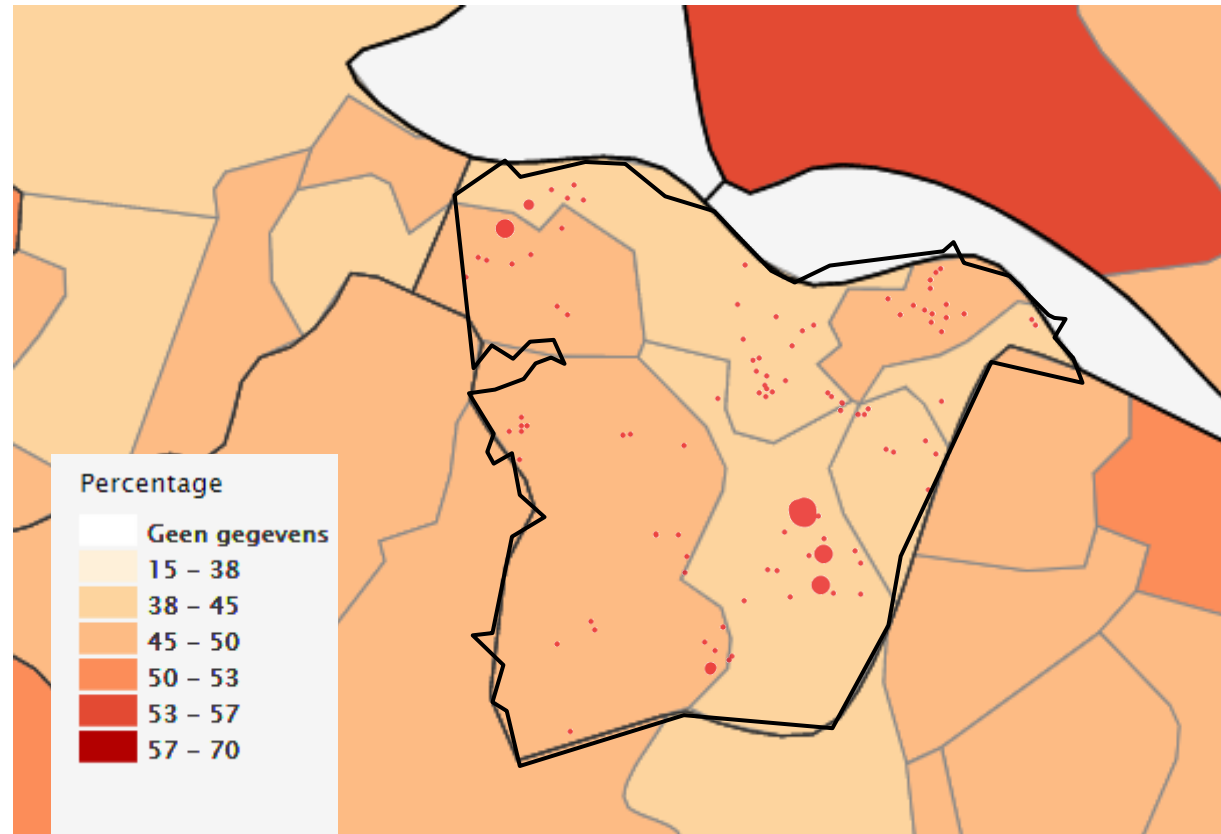
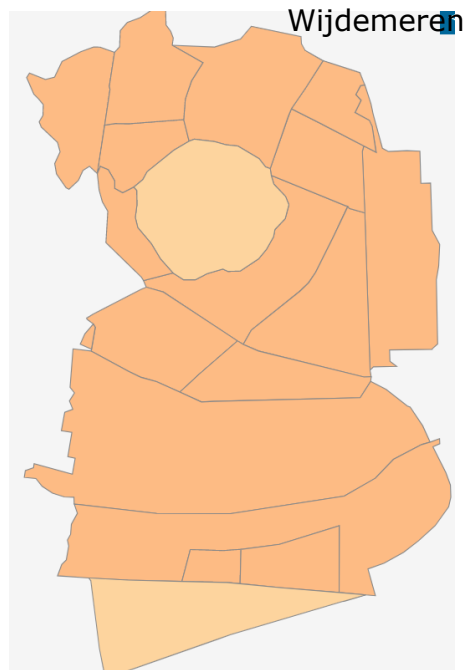
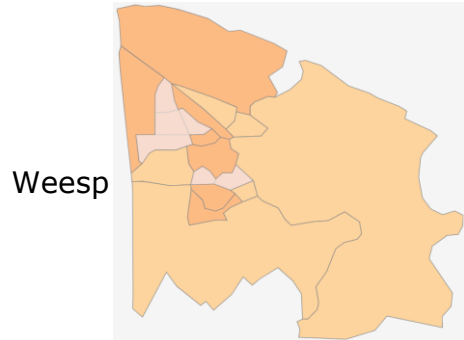
Trend in eenzaamheid in Weesp en Blaricum



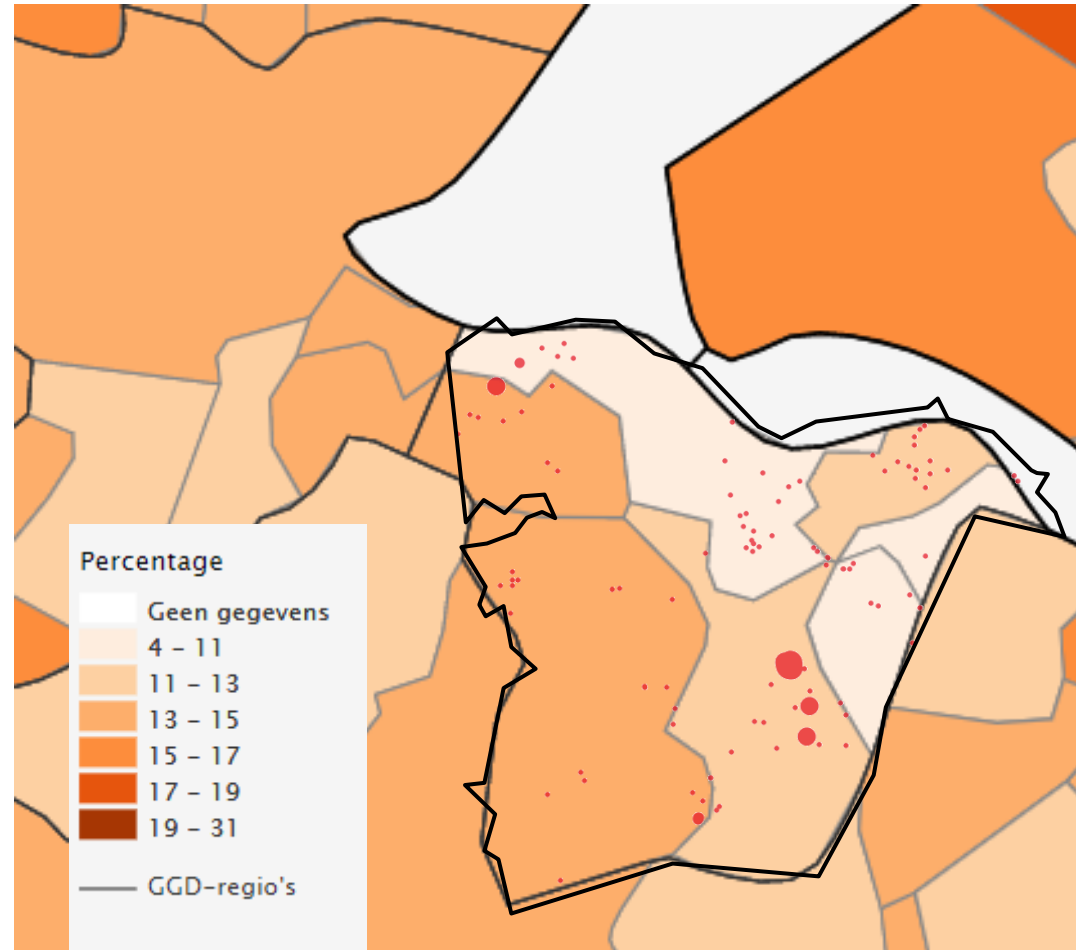
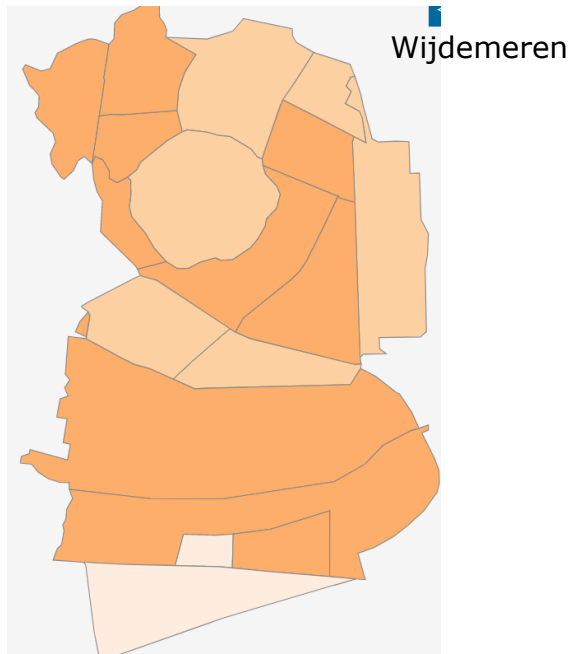
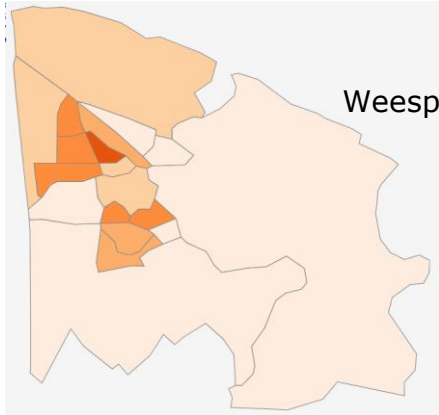
Trend in eenzaamheid in Laren en Laren



Overgewicht 2016



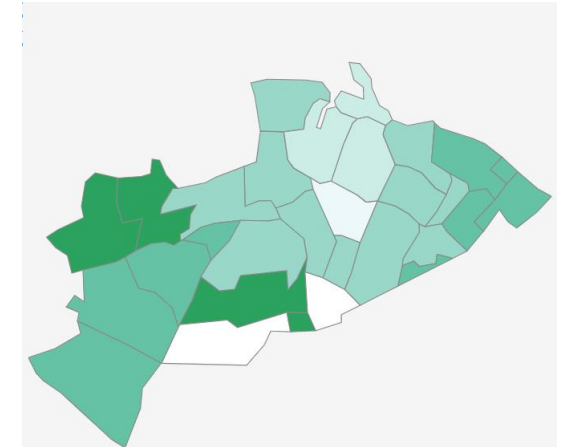
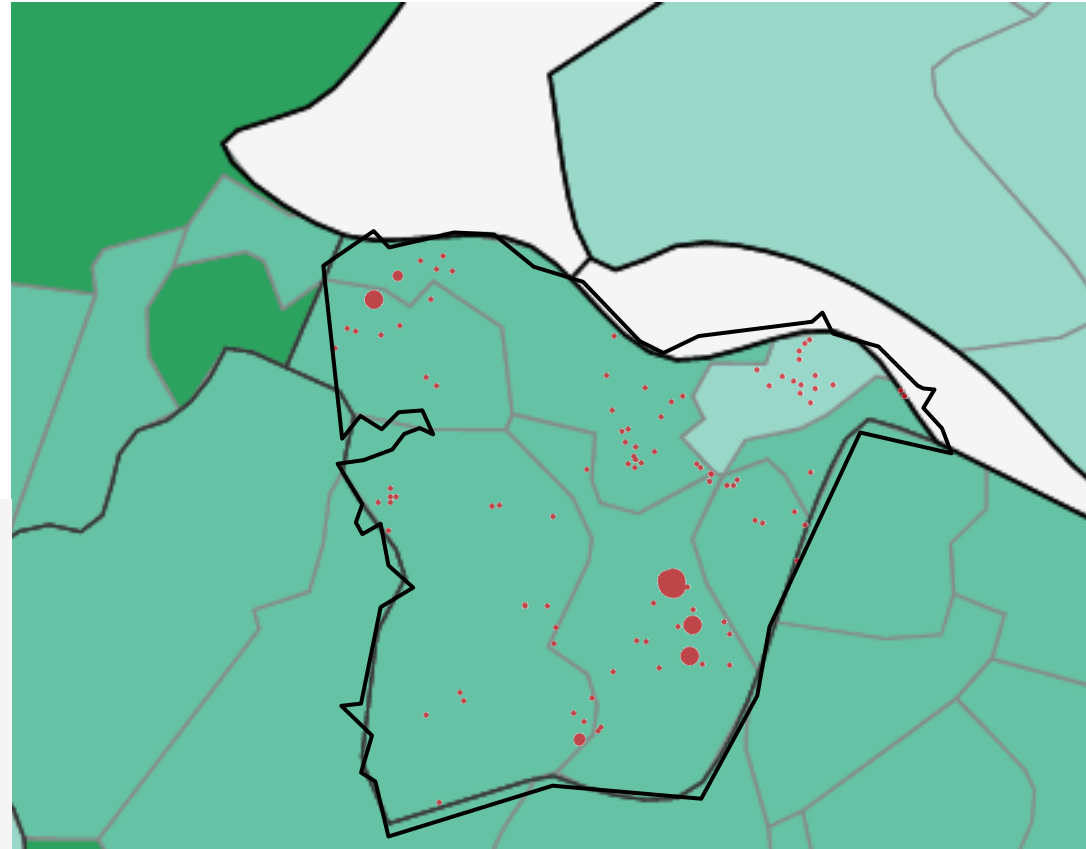
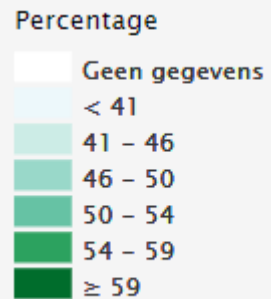
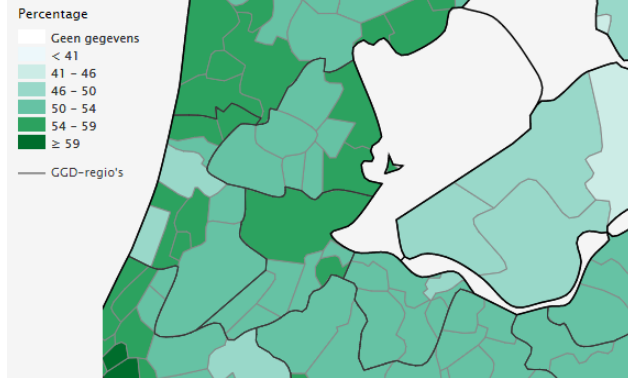
Obesitas 2016



Voldoen aan beweegrichtlijnen 2016

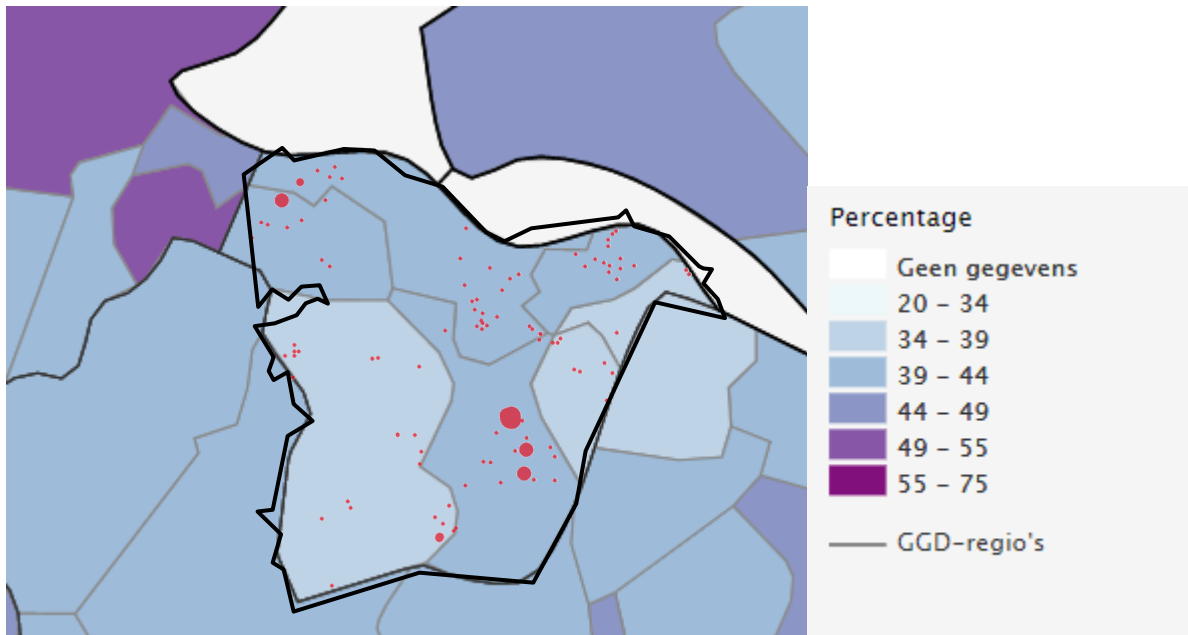
Voldoen aan beweegrichtlijnen 2016

[Klik op een gemeente voor meer details](#)

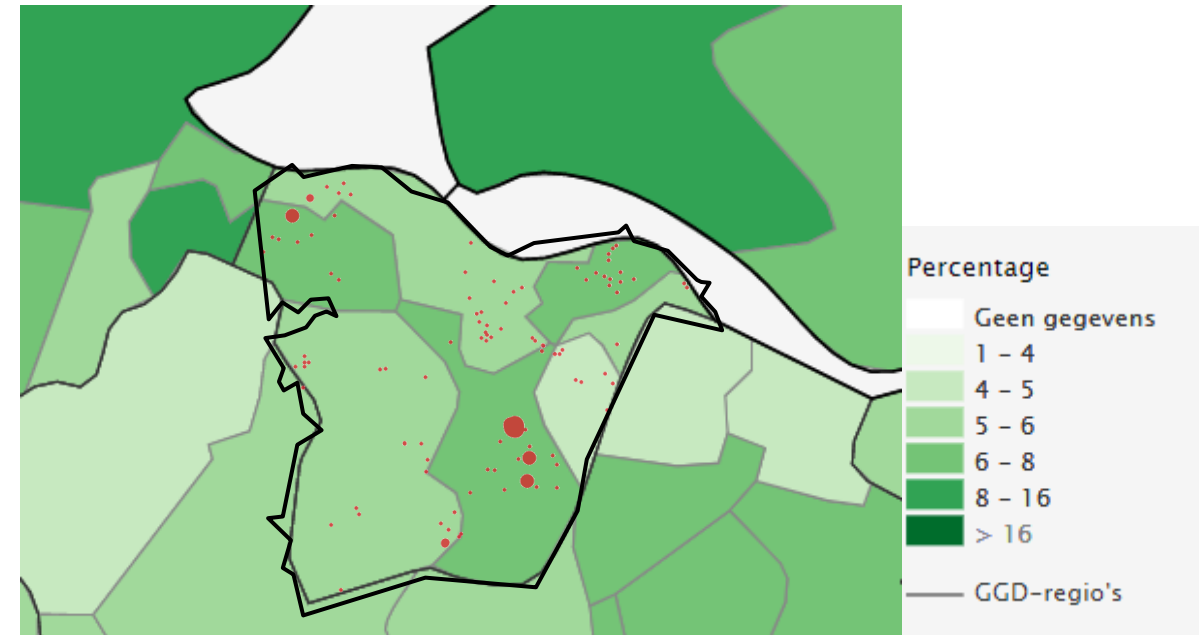


Huizen (48%)

Risico op angst of depressie 2016



Hoog risico op angst of depressie 2016





GGD-regio: Gooise Meren



Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	92	onder, 95% zeker
Kanker		
Kanker totaal	95	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	80	onder, 99% zeker
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	108	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	92	onder, 99% zeker

GGD-regio: Weesp



Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	96	geen
Kanker		
Kanker totaal	86	onder, 95% zeker
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	73	onder, 95% zeker
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	118	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	106	geen

GGD-regio: Huizen



Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	97	geen
Kanker		
Kanker totaal	96	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	82	onder, 95% zeker
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	96	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	99	geen

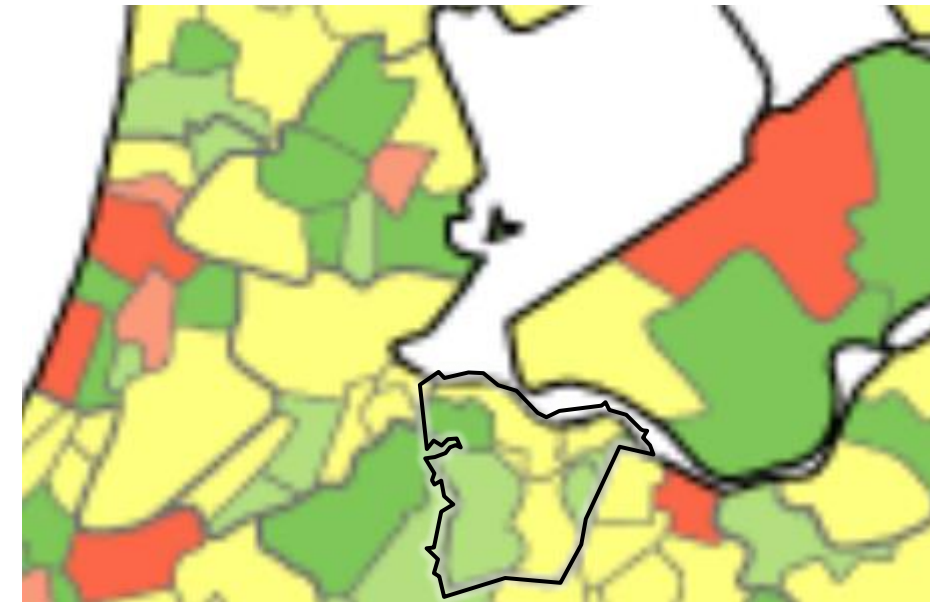
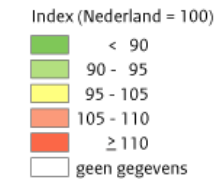
GGD-regio: Hilversum



Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	104	geen
Kanker		
Kanker totaal	99	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	98	geen
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	130	boven, 99% zeker
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	104	boven, 95% zeker

Sterfte aan kanker
2013-2016

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

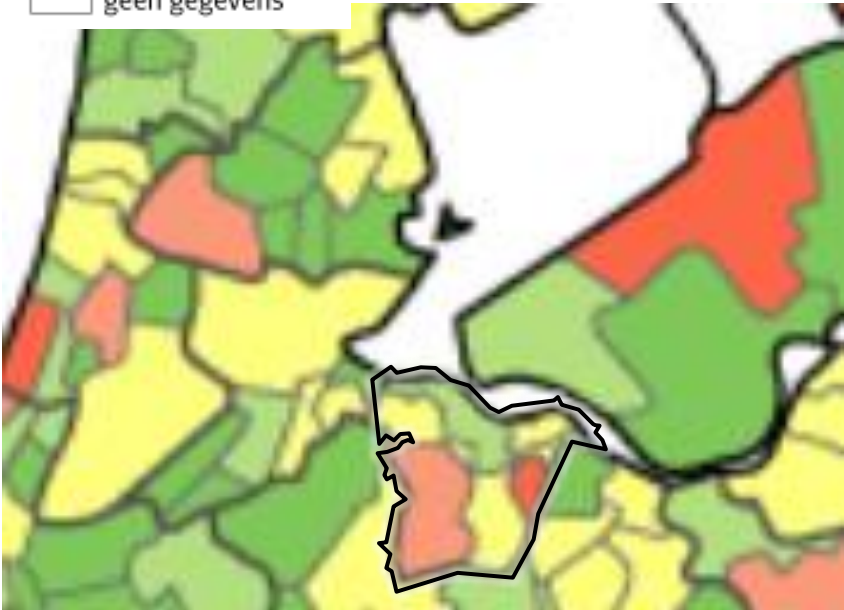




Sterfte aan ziekten van het hartvaatstelsel 2013-2016

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Index (Nederland = 100)



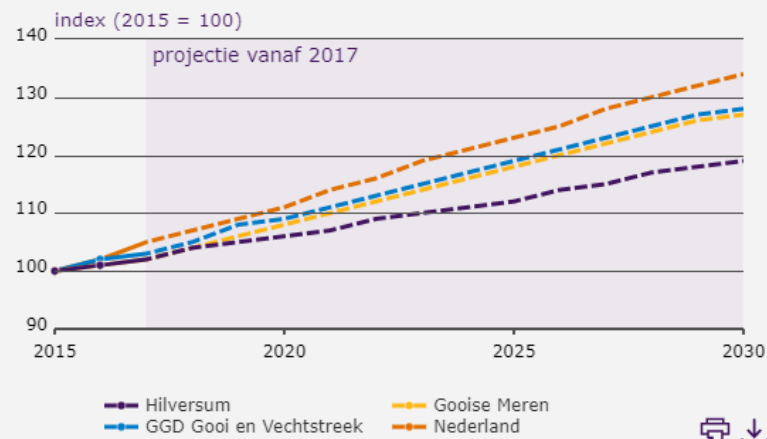
GGD-regio: Wijdemerén		
Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	107	geen
Kanker		
Kanker totaal	91	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	88	geen
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	89	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	96	geen

GGD-regio: Blaricum		
Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	95	geen
Kanker		
Kanker totaal	92	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	60	onder, 99% zeker
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	103	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	87	onder, 99% zeker

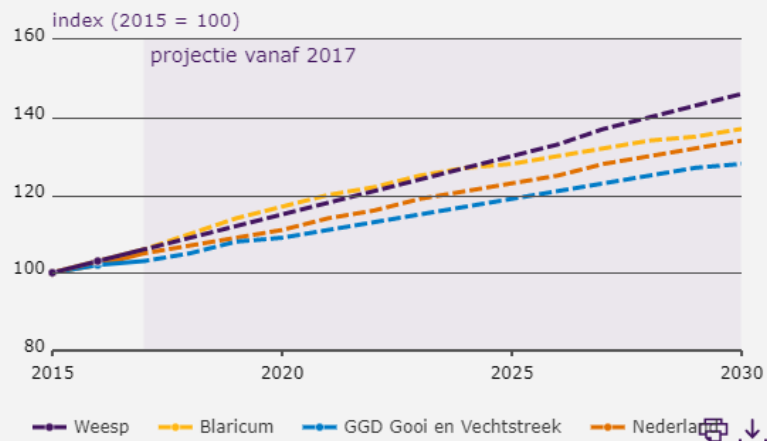
GGD-regio: Laren		
Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	114	geen
Kanker		
Kanker totaal	93	geen
Ziekten van de ademhalingswegen		
Ademhalingswegen totaal	125	geen
Niet-natuurlijke doodsoorzaken		
Niet-natuurlijke doodsoorzaken totaal	124	geen
Totaal		
Sterfte alle doodsoorzaken	122	boven, 99% zeker



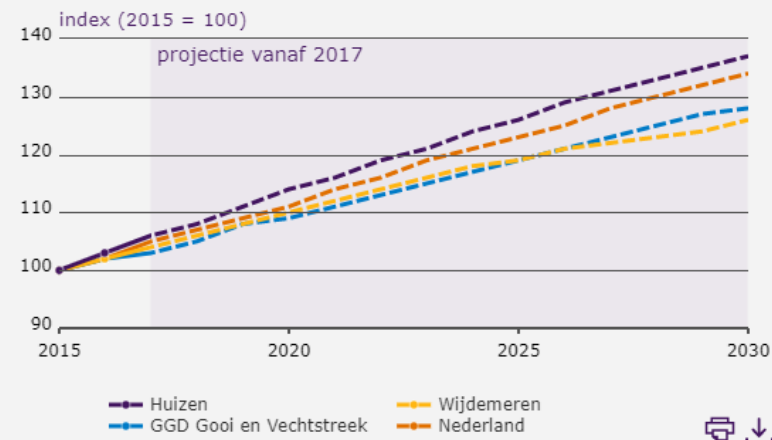
Trend in prevalentie van Coronaire hartziekten in Hilversum en Gooise Meren



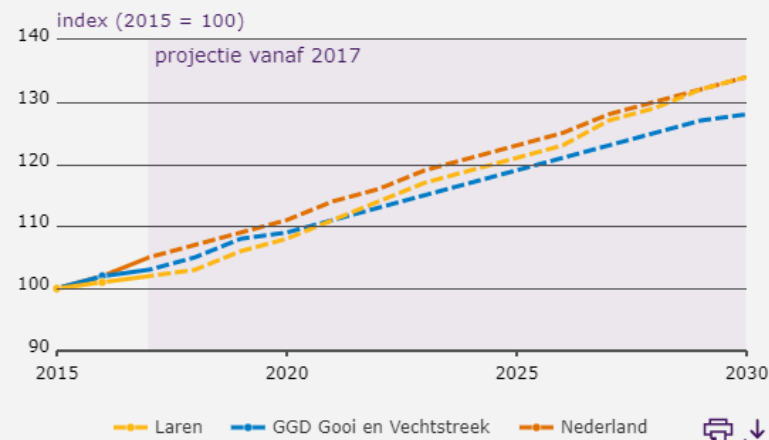
Trend in prevalentie van Coronaire hartziekten in Weesp en Blaricum



Trend in prevalentie van Coronaire hartziekten in Huizen en Wijdmeren

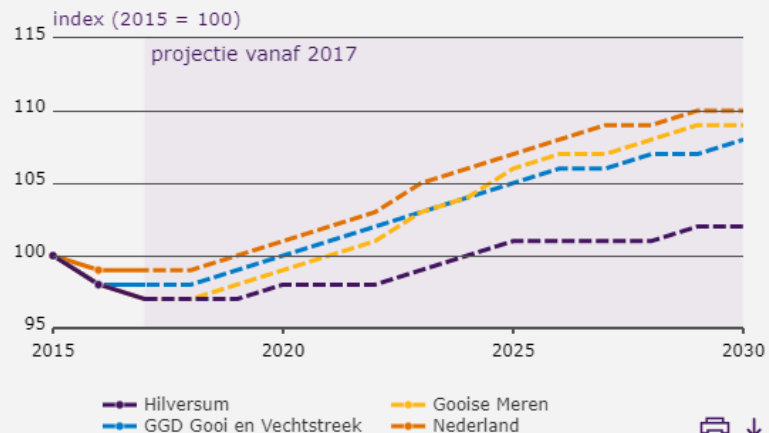


Trend in prevalentie van Coronaire hartziekten in Laren en Laren

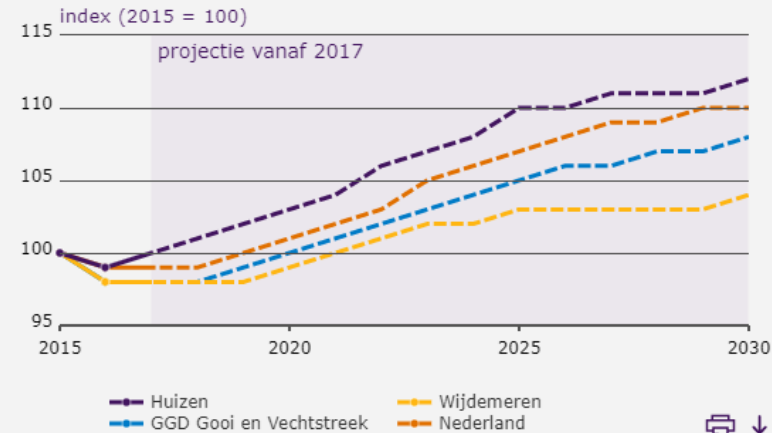




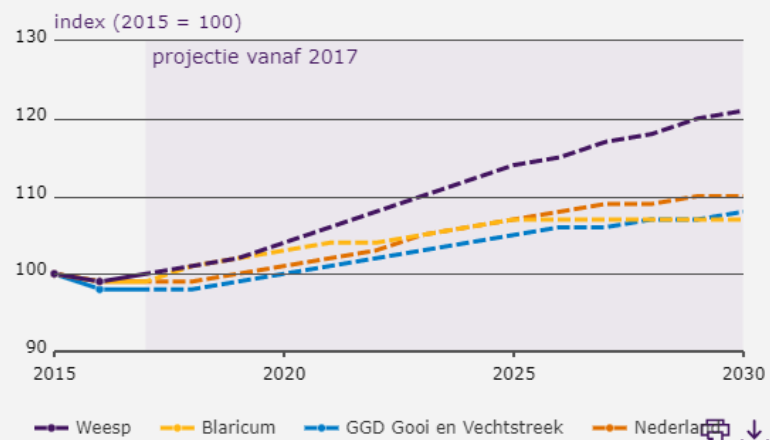
Trend in prevalentie van Longkanker in Hilversum en Gooise Meren



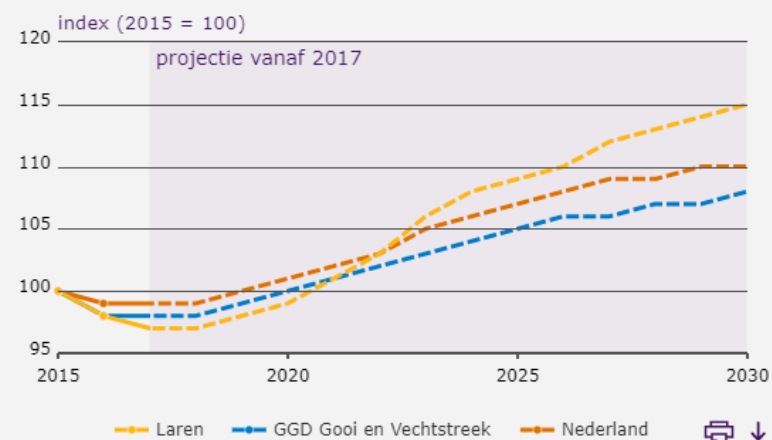
Trend in prevalentie van Longkanker in Huizen en Wijdmeren



Trend in prevalentie van Longkanker in Weesp en Blaricum

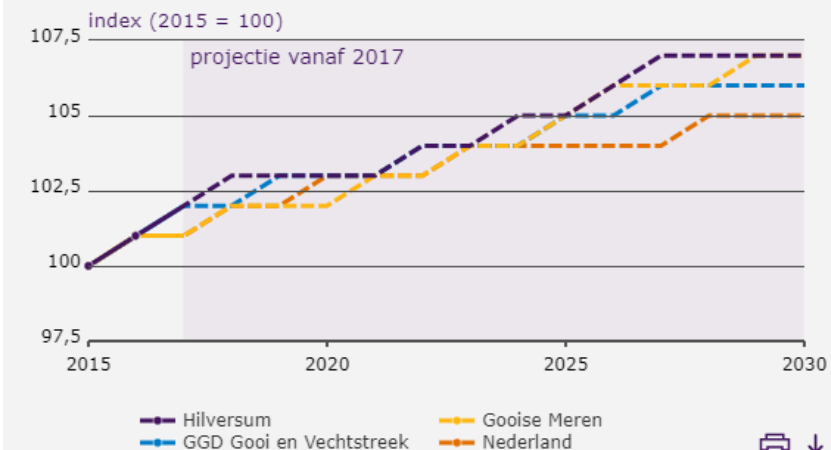


Trend in prevalentie van Longkanker in Laren en Laren

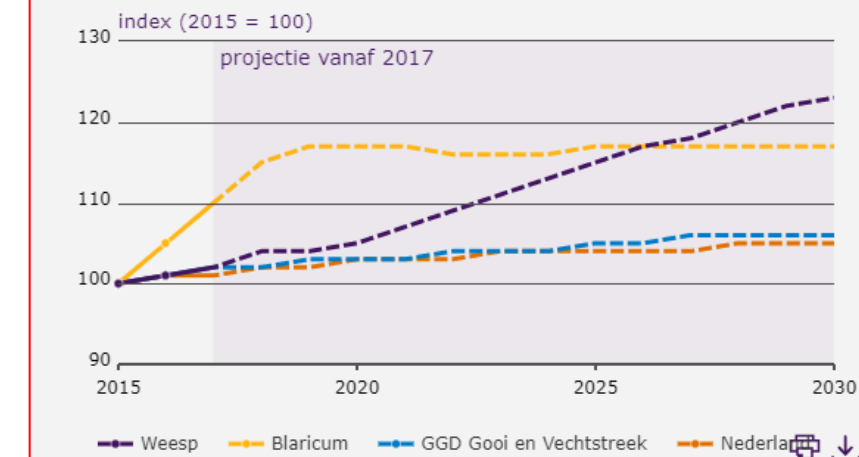




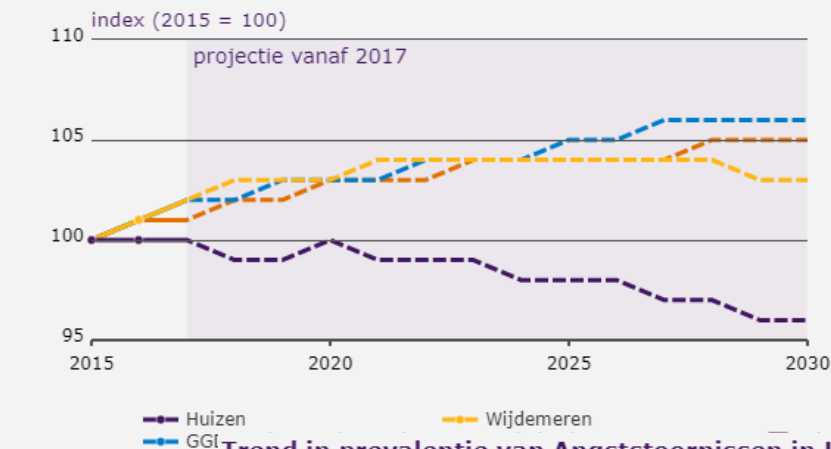
Trend in prevalentie van Angststoornissen in Hilversum en Gooise Meren



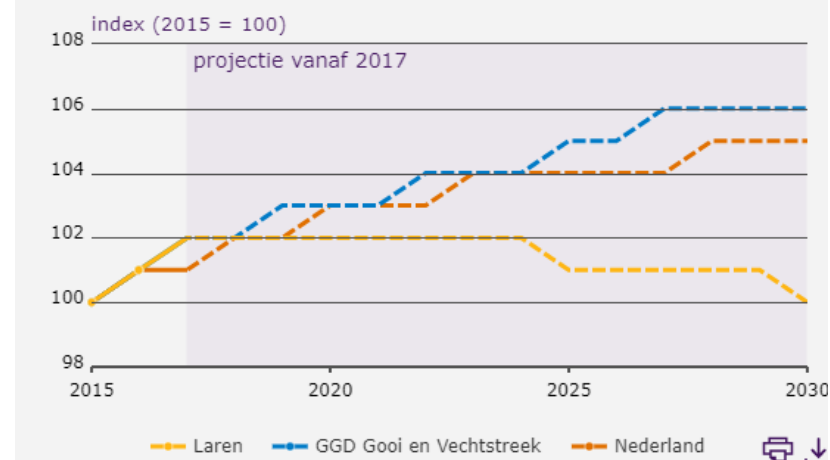
Trend in prevalentie van Angststoornissen in Weesp en Blaricum



Trend in prevalentie van Angststoornissen in Huizen en Wijdmeren



Trend in prevalentie van Angststoornissen in Laren en Laren





Levensverwachting bij geboorte 2013-2016

Per gemeente

Jaren (gemiddelde Nederland is 81,5)

78,5 - 81,0

81,0 - 83,0

83,0 - 86,4

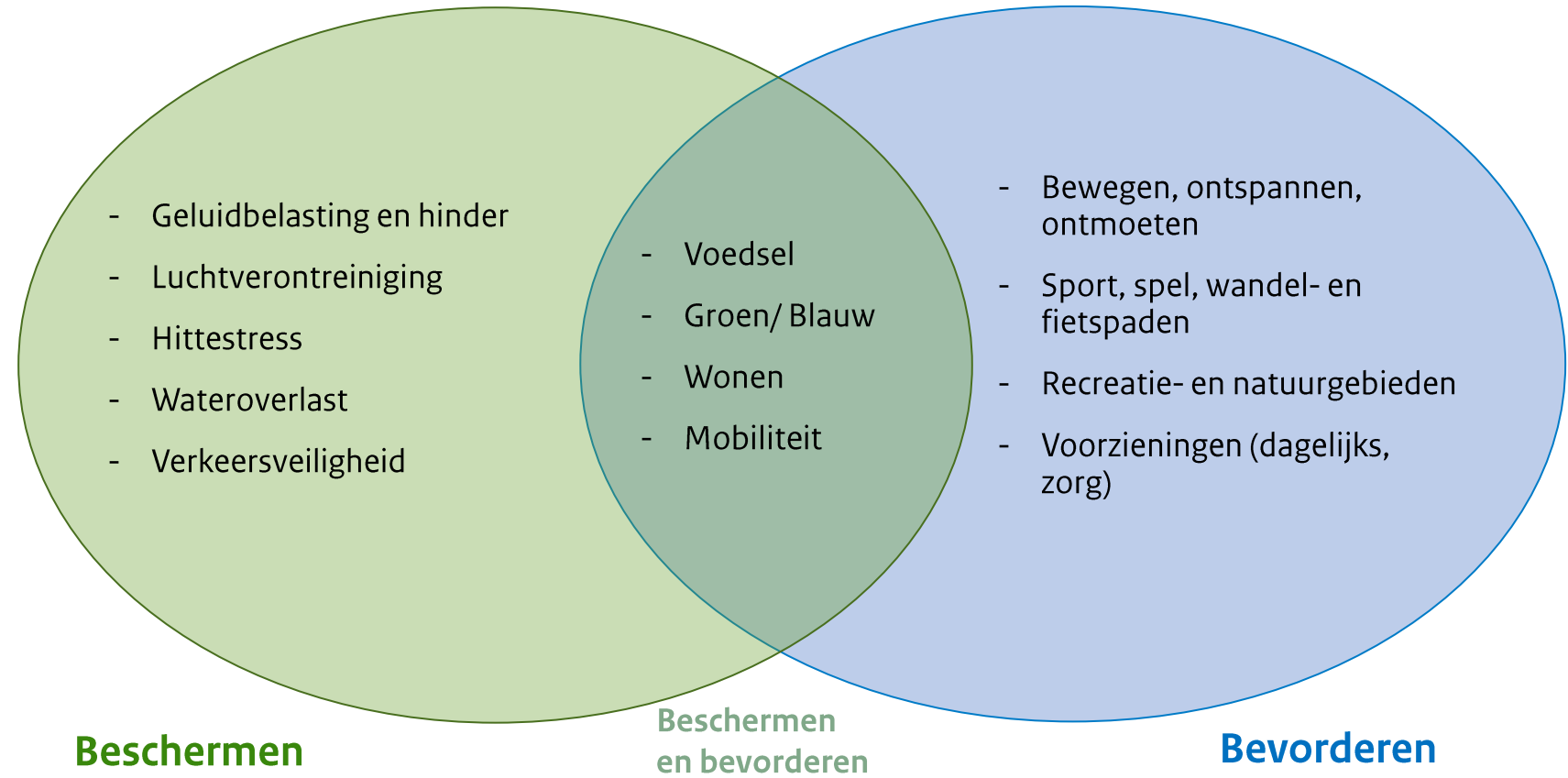
Geen gegevens

GGD-regio's





- Waar is er druk vanuit de leefomgeving op gezondheid waartegen bewoners moeten worden beschermd?
- Waar liggen kansen om gezondheid te bevorderen via de leefomgeving?
- Waar staat staan gezonde plekken onder druk?



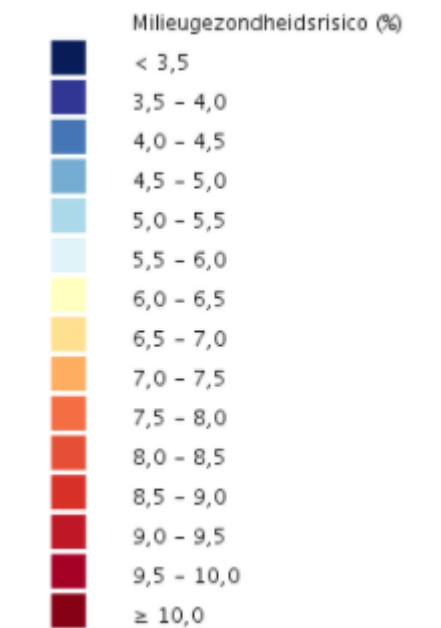
Operationalisering thema's leefomgeving (regionaal)



		Thema	Operationalisering	Ten opzichte van	Bron
Beschermen	Stand van Zaken	Lucht & geluid	Percentage invloed milieufactoren (luchtvervuiling en geluid) in totale gezondheidsrisico 2014	Berekening RIVM, tov NL gem.	RIVM (Atlas van de Regio)
		Geluidhinder	Percentage ernstige geluidshinder vliegverkeer per gemeente 2016	Modellerings NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder autoverkeer > 50 km/h per gemeente 2016	Modellerings NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder autoverkeer < 50km/h per gemeente 2016	Modellerings NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder treinverkeer per gemeente 2016	Modellerings NL gem.	RIVM/SMAP
		Hittestress	Stedelijk hitte-eiland effect in graden Celsius 2017	Jaargemiddelden	RIVM (Atlas van de Regio)
			Verkoelend effect van groen en blauw in graden Celsius 2017	Modellerings gemiddelden	Atlas Leefomgeving
		Wateroverlast	Plaatsgebonden overstromingskans in 2050 > 50 cm MRA	Berekening op basis van normen Waterwet en provinciale norm waterkeringen	HKV, Klimaat-effectenatlas (Atlas van de Regio)
			Maximale waterdiepte bij overstroming van zeeën, meren, rivieren	Berekening op basis van scenario's Deltaprogramma	Rijkswaterstaat (Atlas van de regio)
Bevordering	Stand van Zaken	Beweegvriendelijke omgeving	Verkeersdoden, 5-jaars cumulatief, per 100km weglengte in Nederland per gemeente 2015-2019	Absoluut, gemeenten tov elkaar	Waar Staat Je Gemeente
			Verkeersongevallen per 1000 inwoners per gemeente	NL gem.	Waar Staat Je Gemeente
			Energietransitie	Ruimtelijke verdeling	Noord Holland Energie Regio
			Wonen / Verdringing	Absoluut, gemeenten tov elkaar	CBS
		Recreatie	Gemiddelde WOZ waarde woningen per gemeente 2014-2019		
			Beweegvriendelijke omgeving per gemeente 2020 (integrale score sportaccommodaties, speelplekken, recreatie groen/blauw, nabijheid voorzieningen)	Score 33-80	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
			Fietsstad, totaal score 2020	NL gem.	Waar Staat Je Gemeente
			Regionale fietsroutes 2021	Ruimtelijke verdeling	Atlas Leefomgeving
		Voorzieningen	Landelijke en regionale wandelroutes 2021	Ruimtelijke verdeling	Atlas Leefomgeving
			Natuur en recreatiegebied 2015	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
			Natuurgebieden	Ruimtelijke verdeling	Landschap Noord Holland, Landschap Zuid Holland, Landschap Flevoland
			Attractive nature (citizens science)	Ruimtelijke verdeling	RUG – Greenmapper
Beschermen & Bevorderen	Stand van Zaken	Voedsel	Belevingswaarde van het Landschap 2012	Cijfer van 1-10	Alterra, WUR (Atlas van de Regio)
			Huisarts afstand tot dichtstbijzijnde per buurt 2019	NL gem.	CBS
		Groen/Blauw	Supermarkt aantal binnen 5 km per buurt 2019	NL gem.	CBS
			Glasvezel aansluiting per gemeente 2020	NL gem.	Stratix
		Mobiliteit	Cafetaria* aantal binnen 1 km per buurt 2019 (*incl. fastfood)	NL gem.	CBS
			Bodemgebruik	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
			Water 2015	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
			Zwemwaterlocaties en kwaliteit	Ruimtelijke verdeling + norm	Atlas Leefomgeving
			Combinatiekaart ontsluitingskwaliteit in bebouwd gebied 2020	Ruimtelijke verdeling	PBL/CBS (Atlas van de Regio)
			Metropolitane fietsnetwerk (verbeteringen) 2018-2020	Ruimtelijke verdeling	MRA

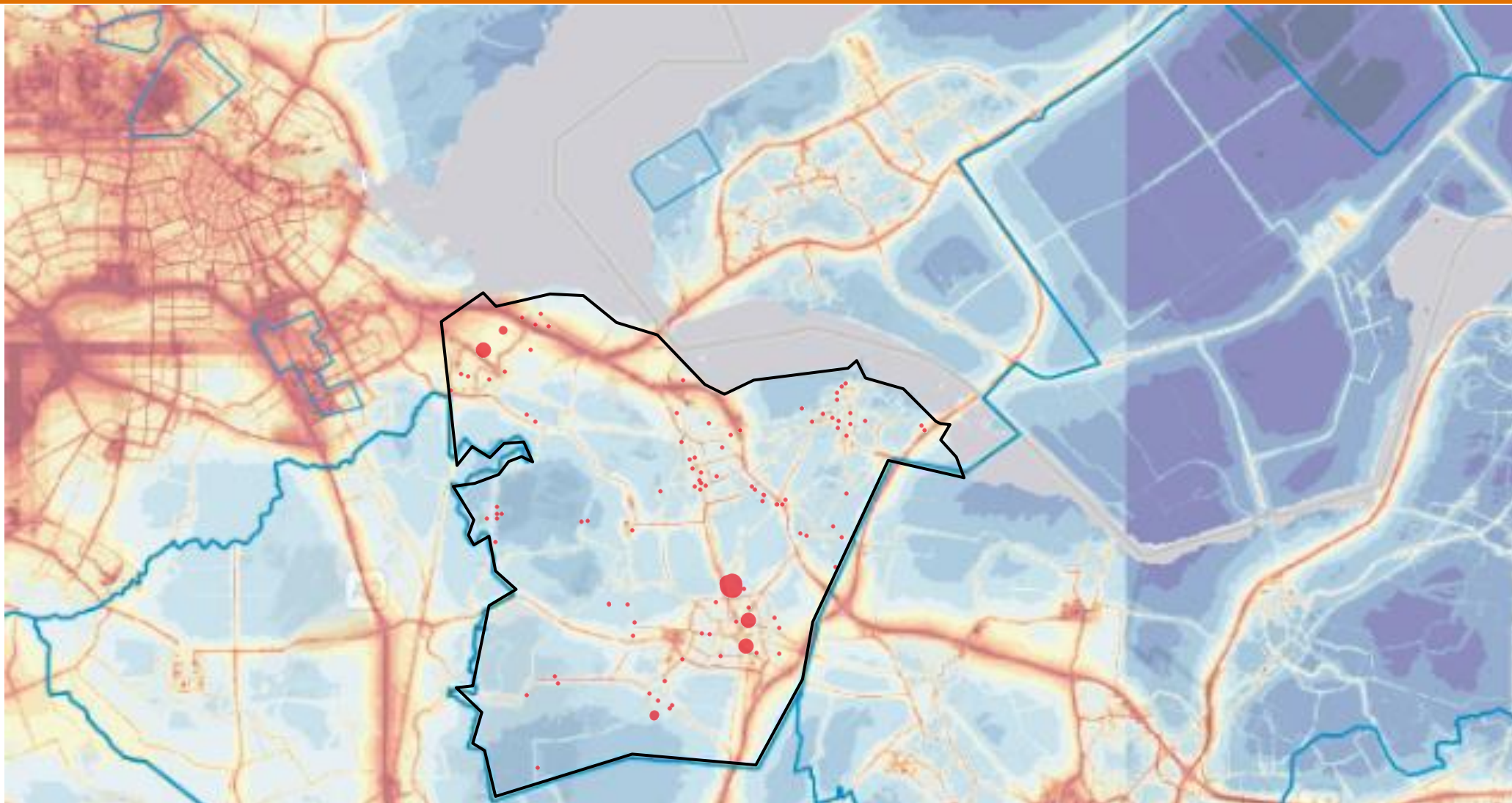


Milieugezondheidsrisico
(lucht + geluid)
en Woningbouw locaties



U ziet de geschatte invloed van geluid en luchtverontreiniging op de gezondheid in 2016. Gemiddeld is zo'n 5 tot 6 %* van alle ziekte en sterfte in Nederland toe te schrijven aan milieufactoren.

Relatie met gezondheid
Door luchtvervuiling kunnen mensen astmklachten krijgen of eerder doodgaan. Omgevingsgeluid kan slecht zijn voor de nachtrust en hart- en vaatziekten veroorzaken of verergeren. De MGR beschrijft hoe groot de gezondheidseffecten van beide risicofactoren bij elkaar opgeteld zijn. Dit verschilt van plek tot plek, afhankelijk van bijvoorbeeld de ligging van wegen, industrie en vliegvelden.



Ernstige geluidshinder door vliegverkeer 2016

Percentage

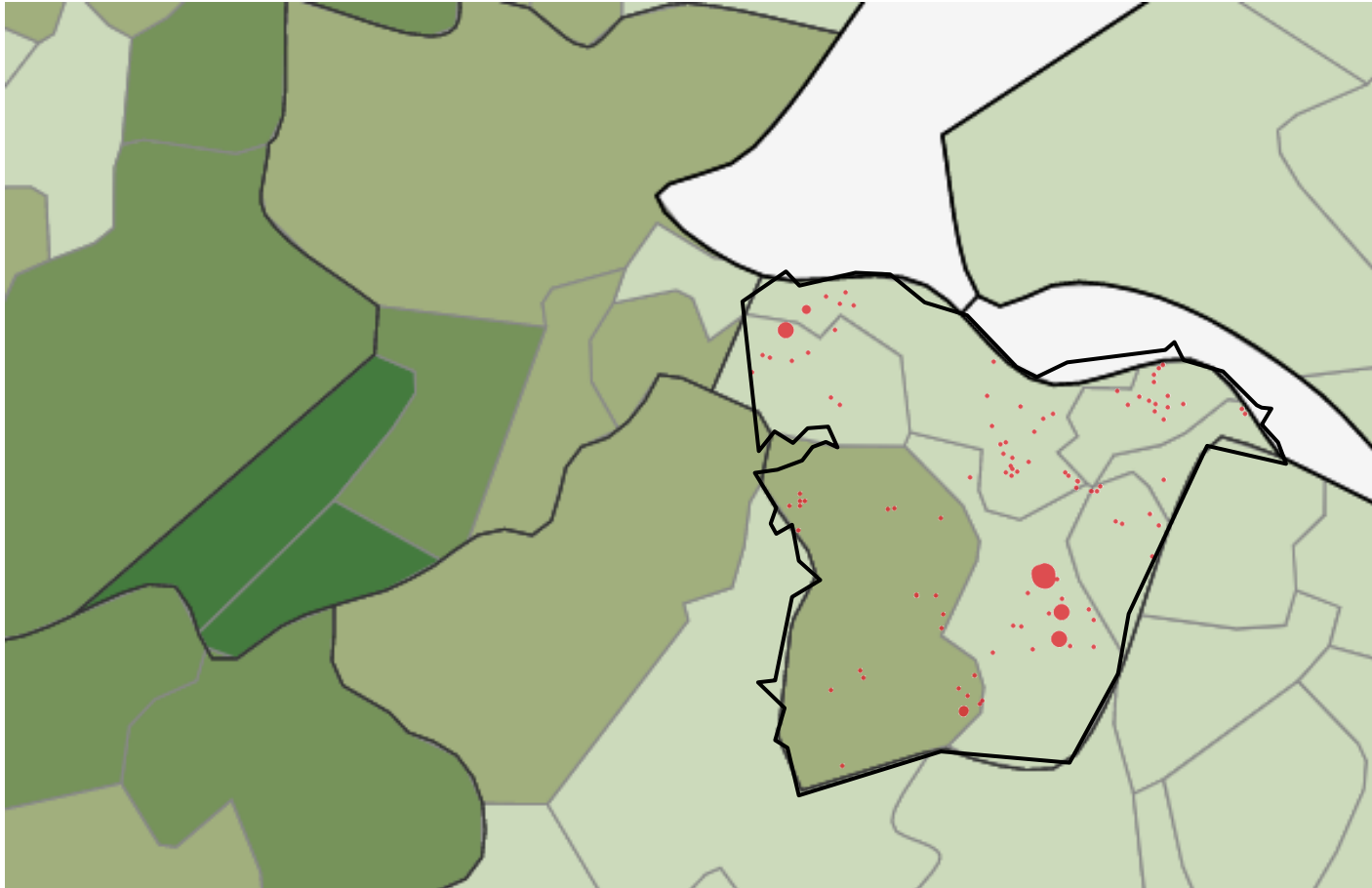
Geen gegevens

< 5

5 – 13

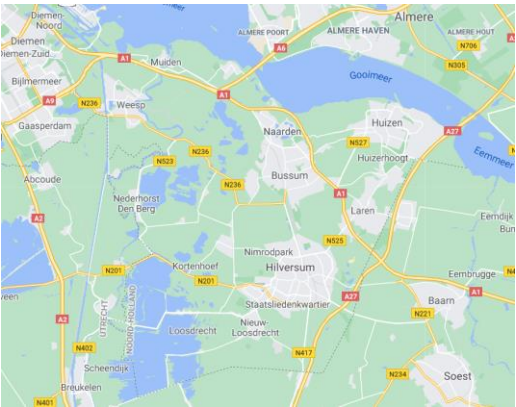
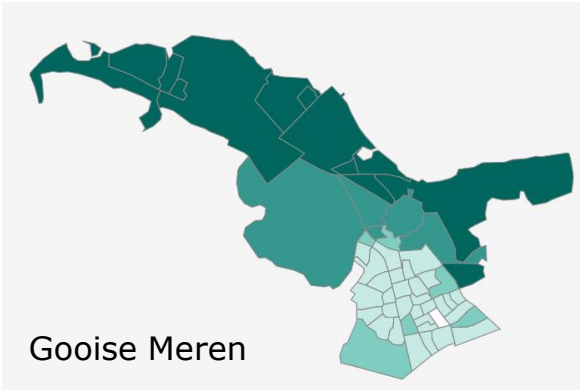
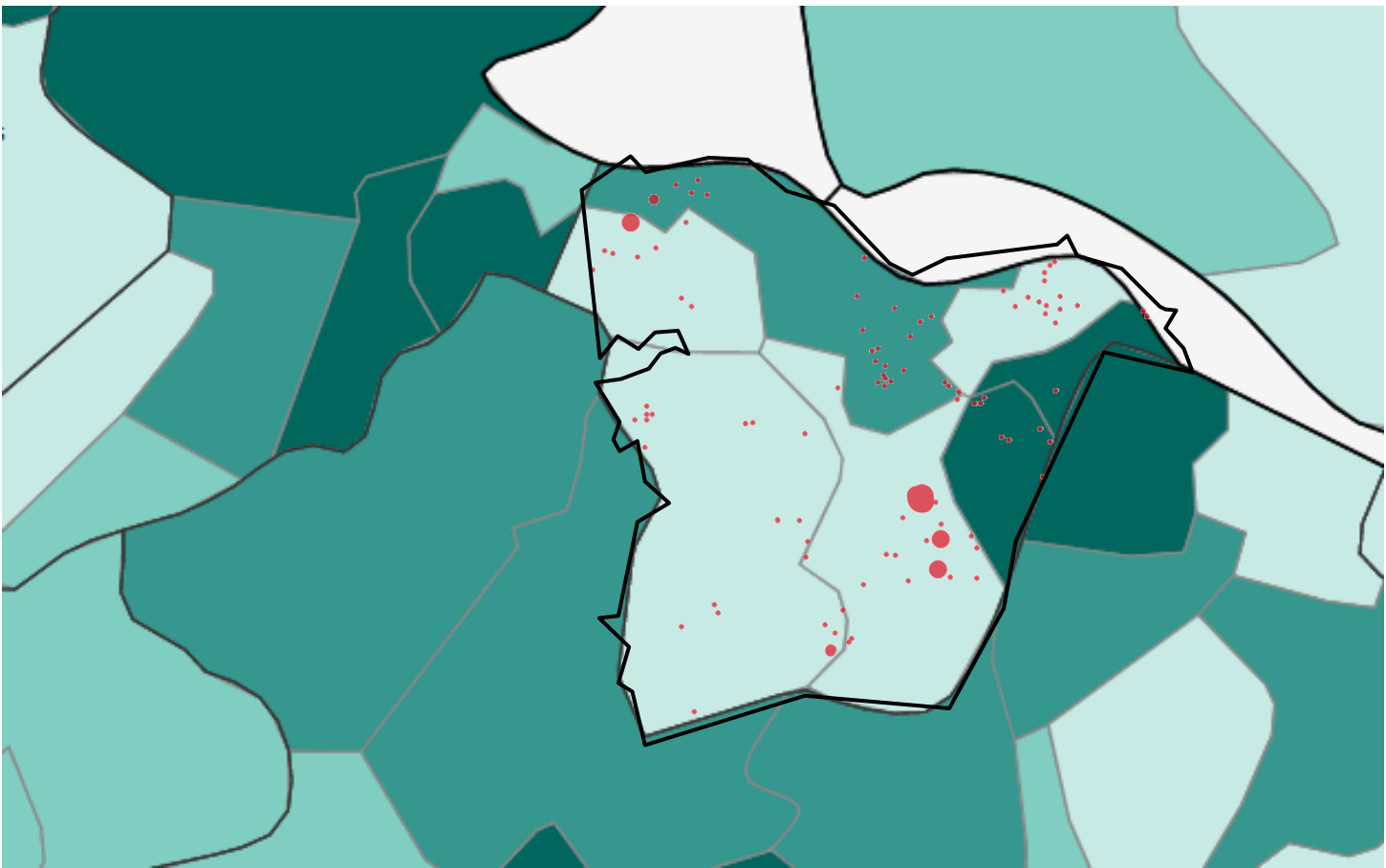
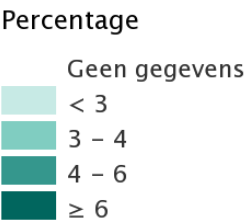
13 – 28

≥ 28





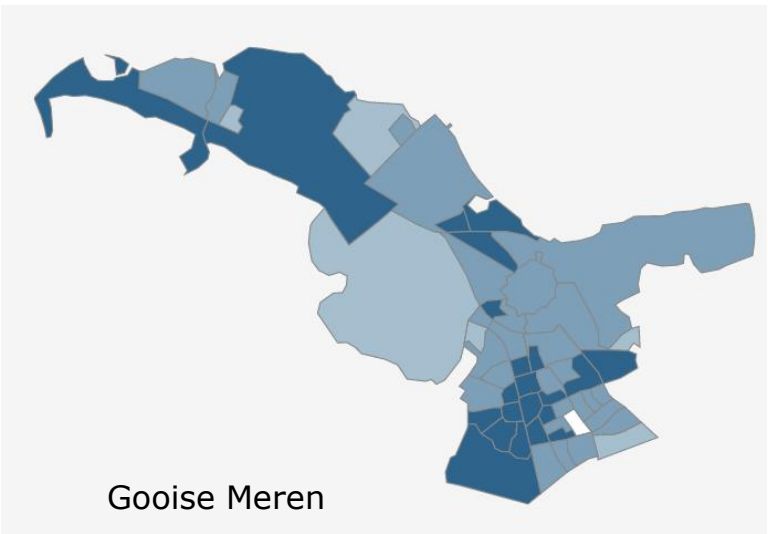
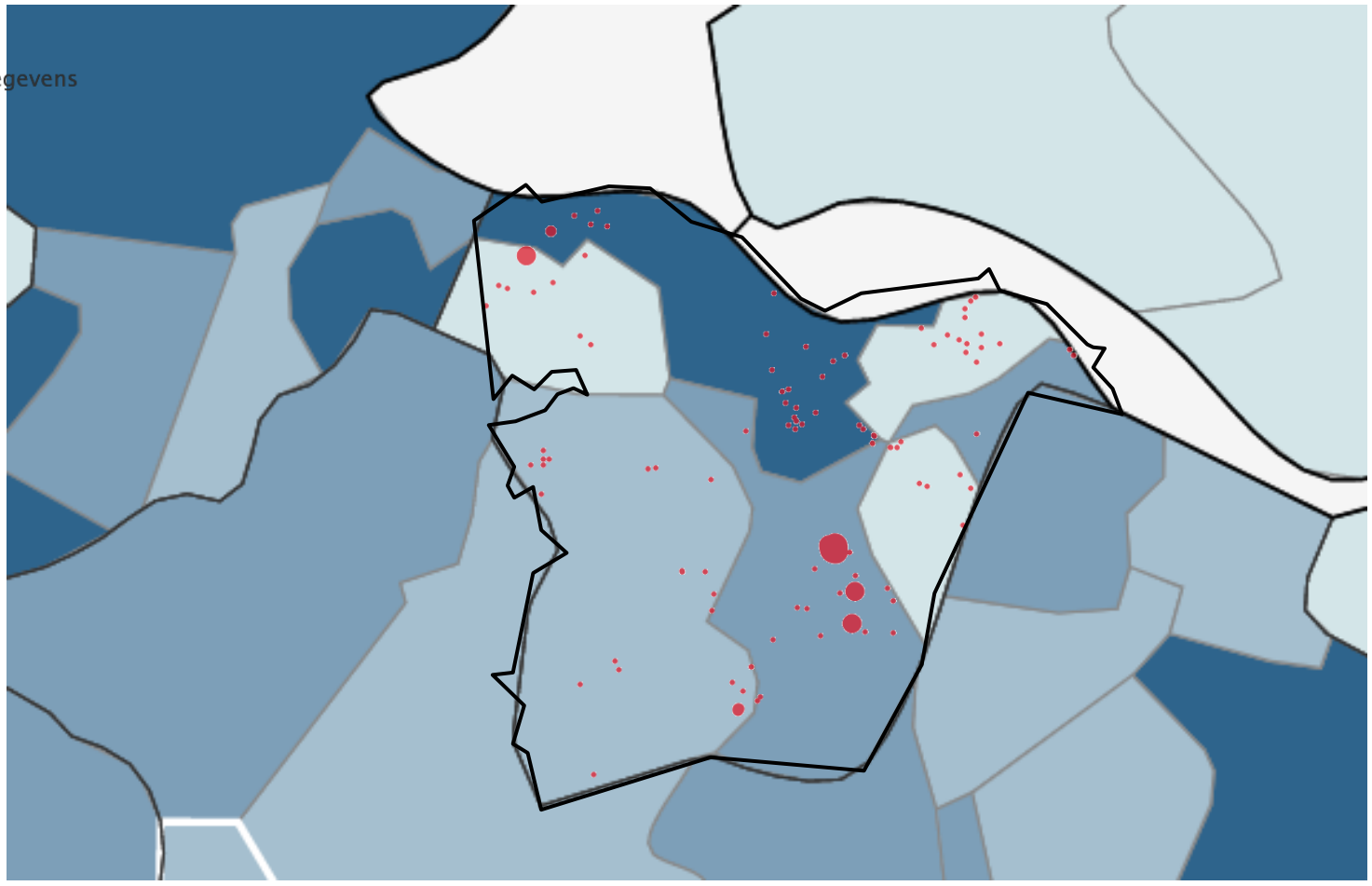
Ernstige geluidshinder door wegverkeer > 50 km/u, 2016





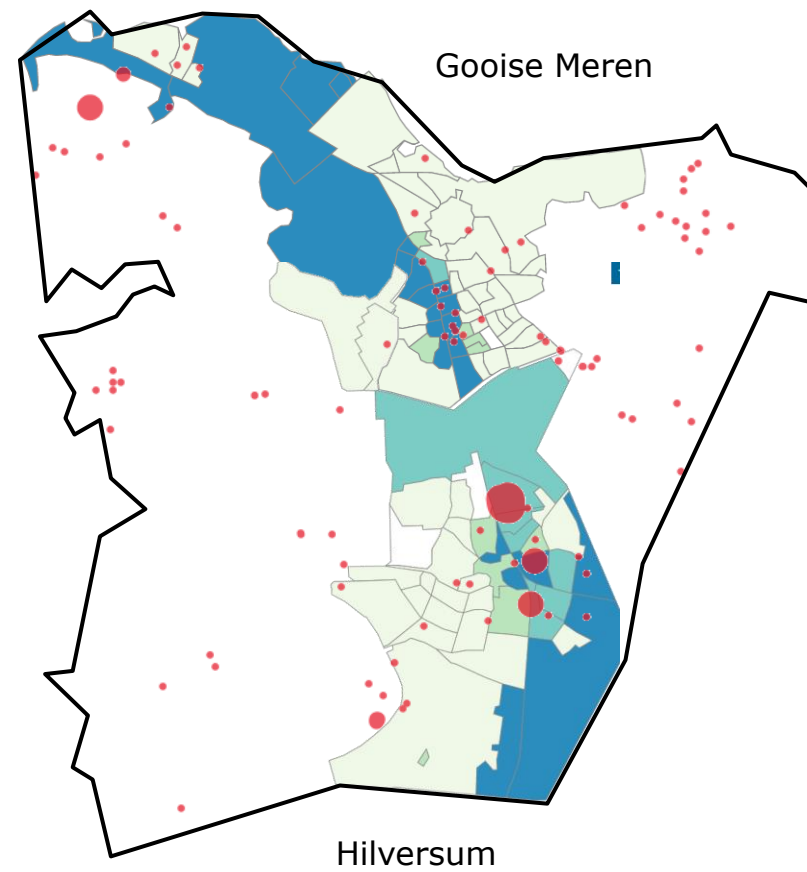
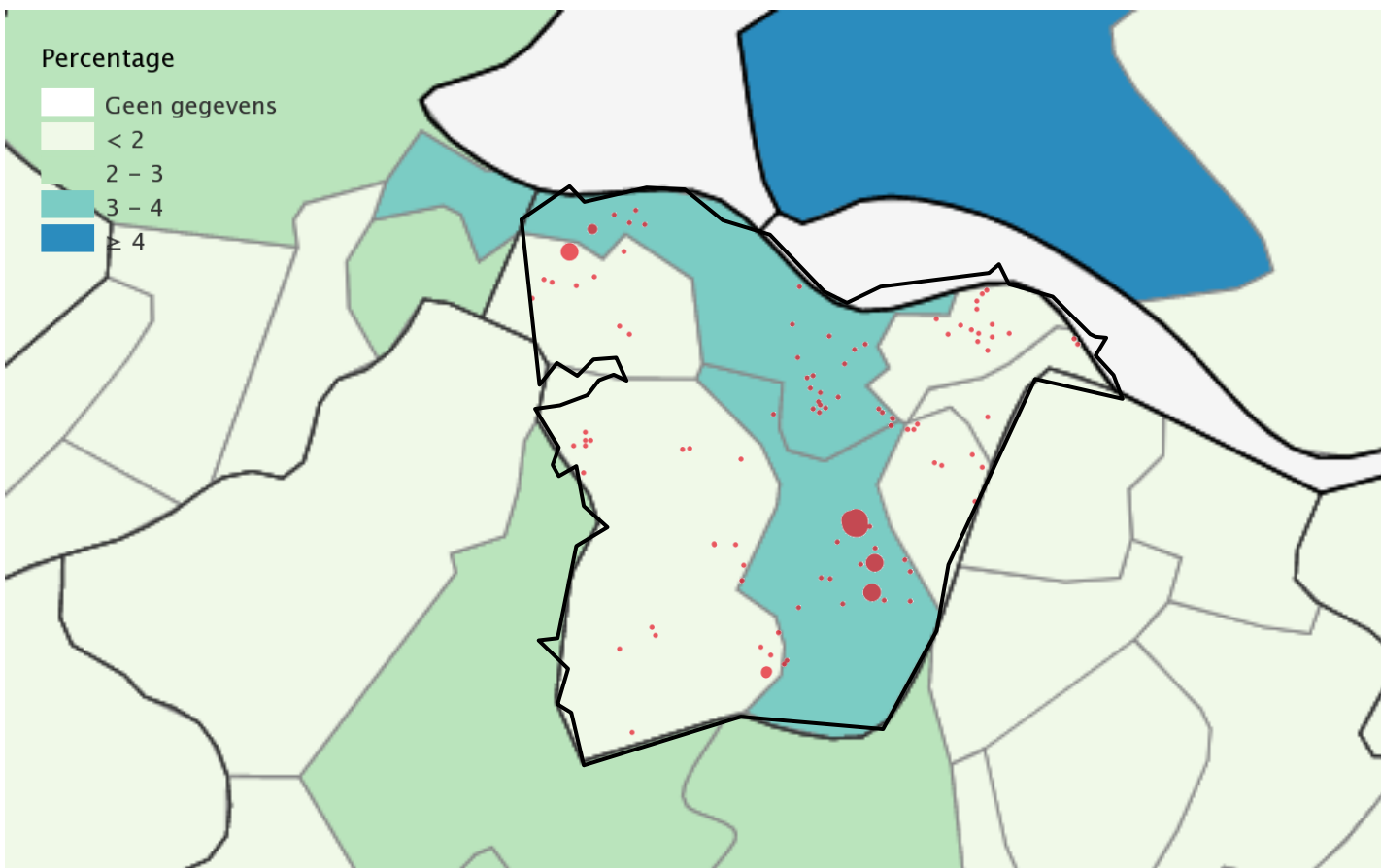
Ernstige geluidshinder door wegverkeer < 50 km/u, 2016

Percentage





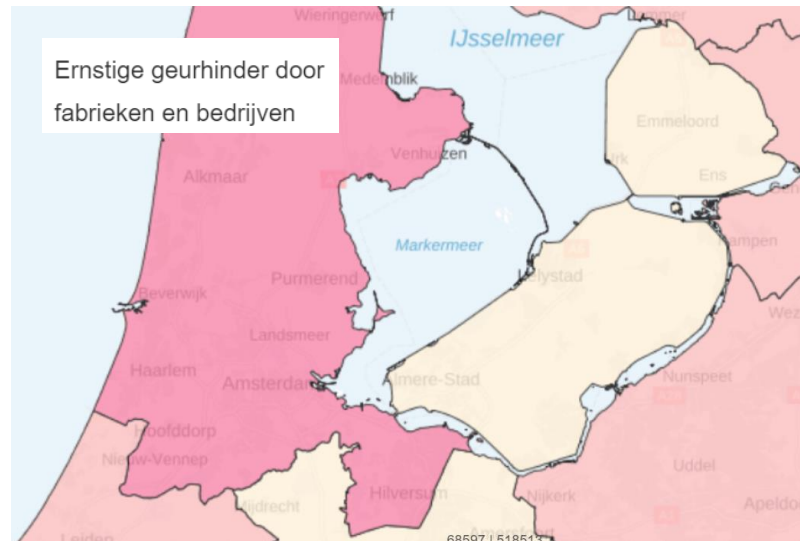
Ernstige geluidshinder door treinverkeer 2016



2. Omgeving; beleving geur

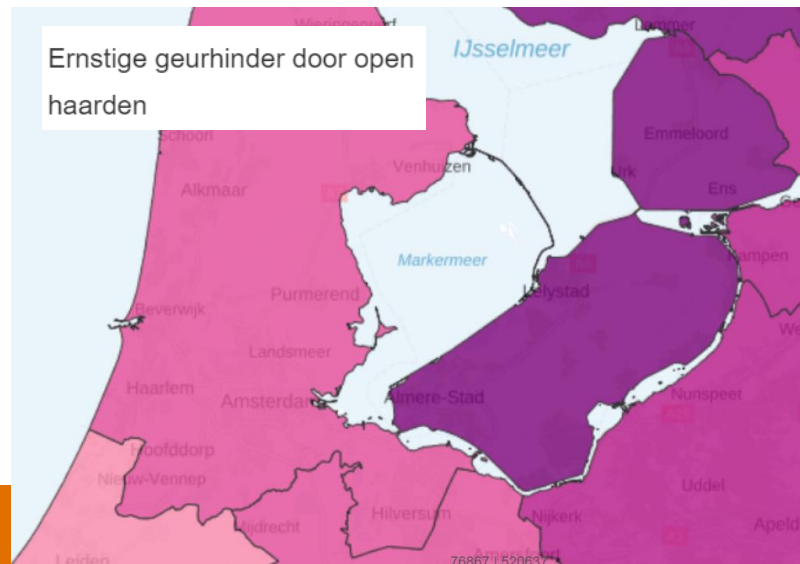


Gooi en Vechtstreek



Legenda:

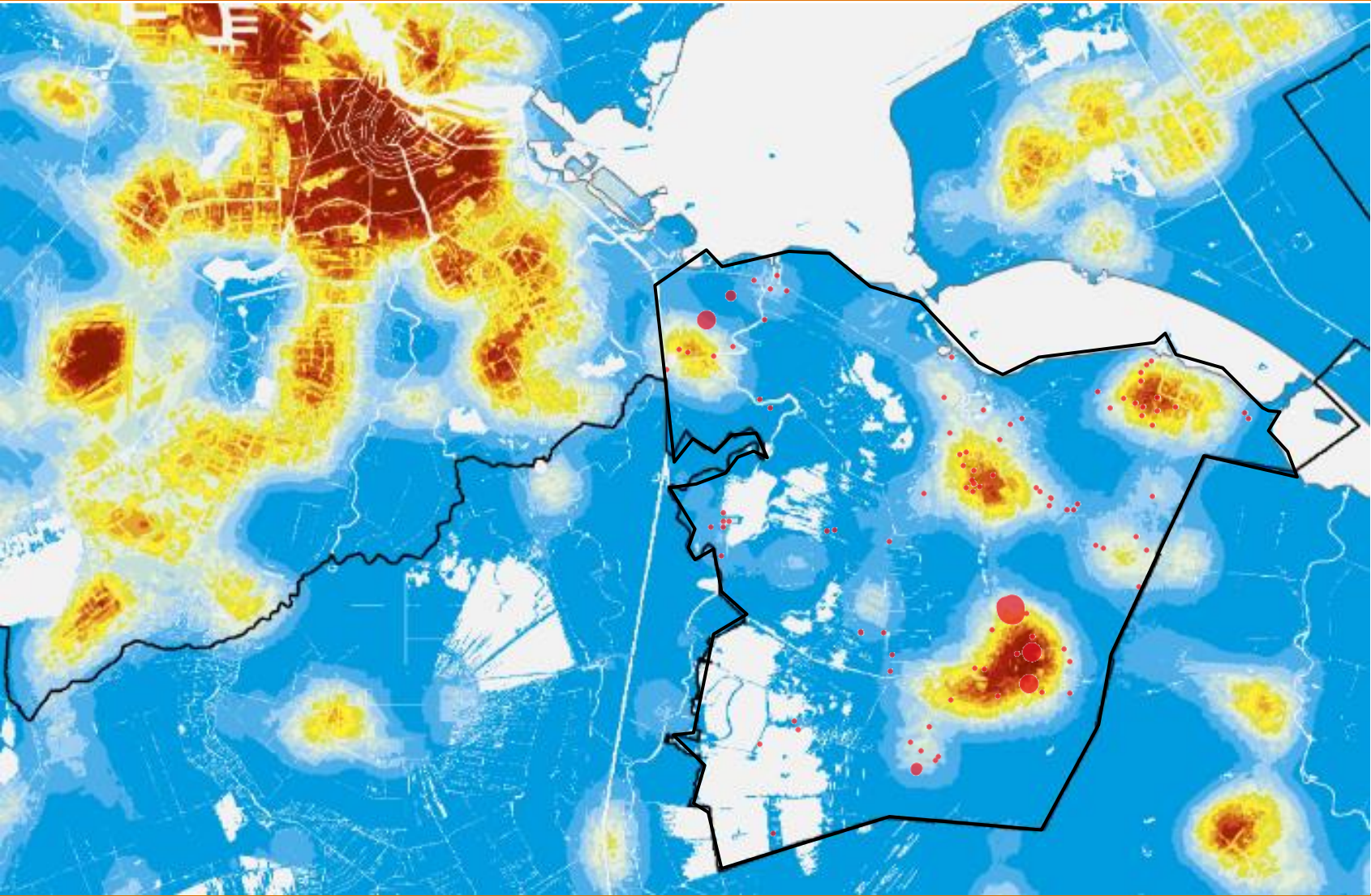
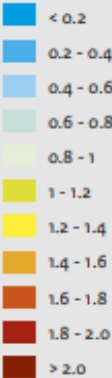
Geurhinder (%)





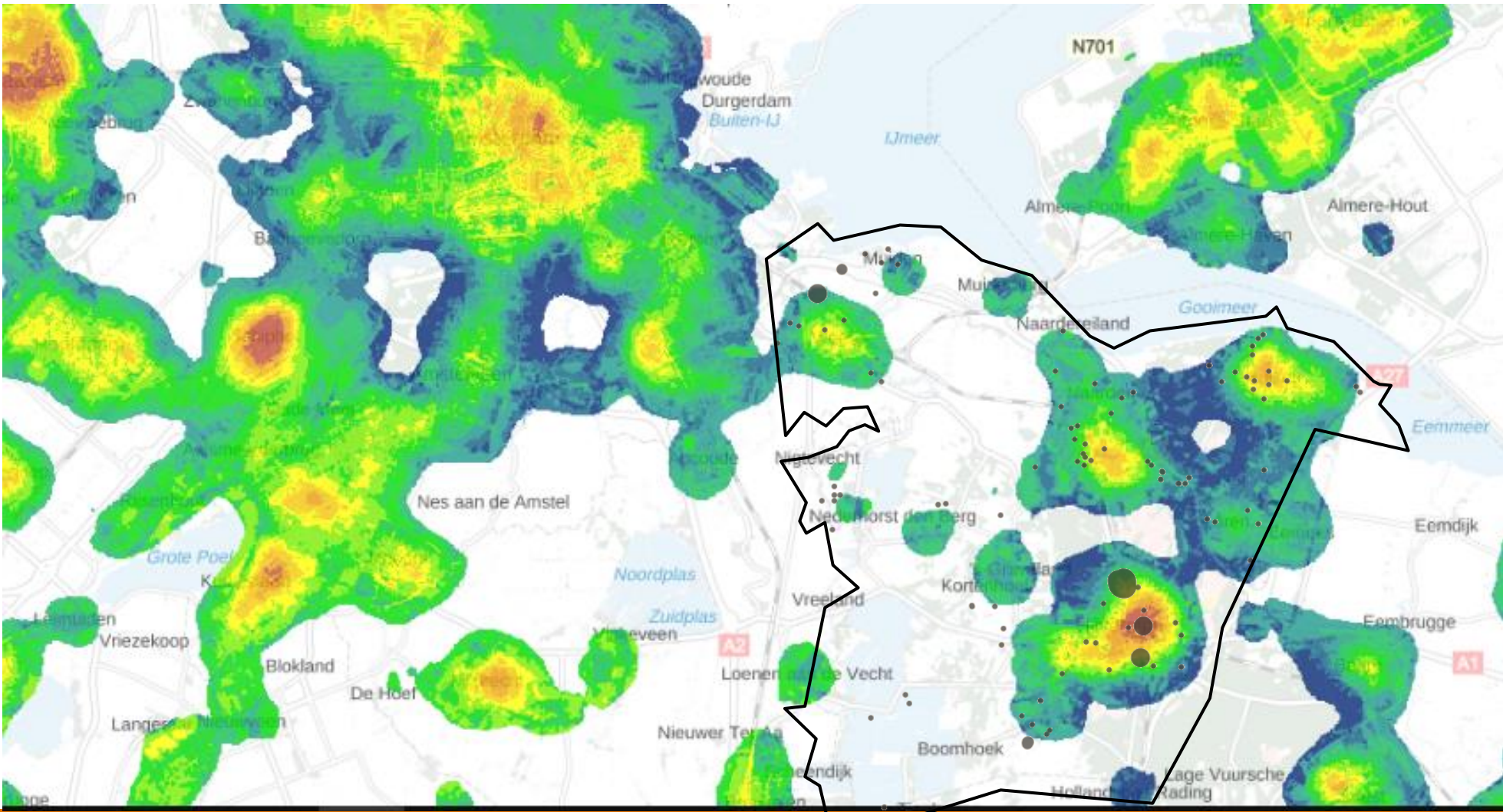
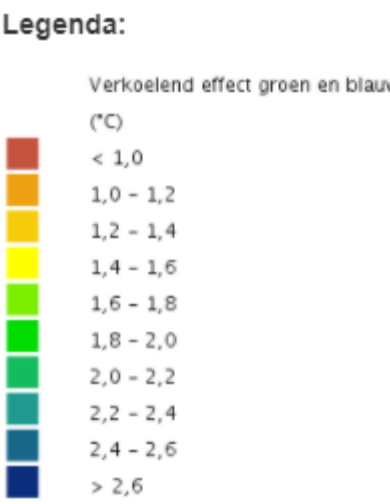
8.7 Hitte: stedelijk warmte-effect

Stedelijk hitte-eiland effect (°C)





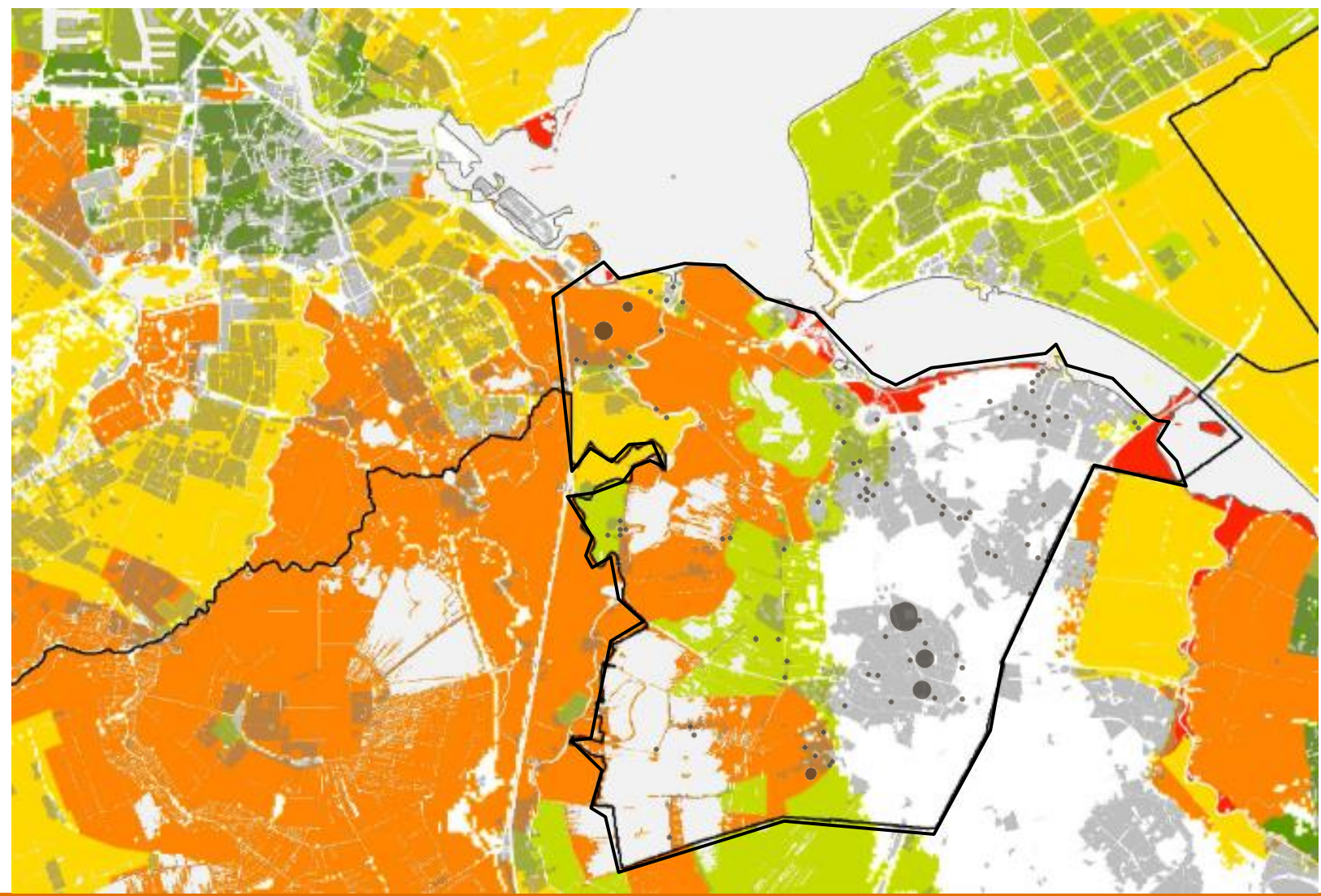
Verkoelend effect van groen en blauw





8.2 Plaatsgebonden overstromingskans

- Geen significante overstromingskans
- Extreem kleine kans: < 1/30.000 per jaar
- Zeer kleine kans: 1/3.000 tot 1/30.000 per jaar
- Kleine kans: 1/300 tot 1/3.000 per jaar
- Middelgrote kans: 1/30 tot 1/300 per jaar
- Grote kans: 1/30 per jaar

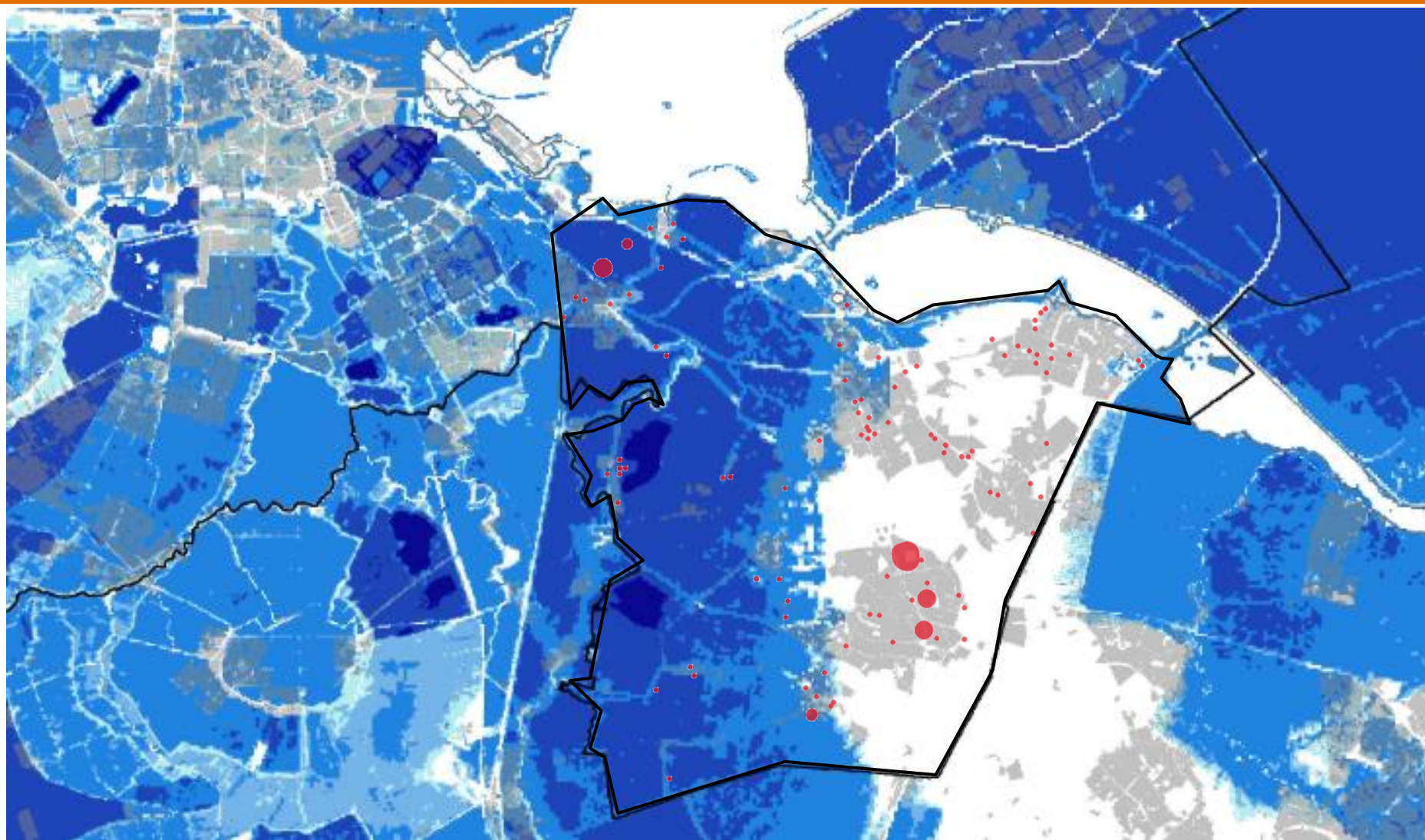




8.1 Maximale waterdiepte bij een overstroming

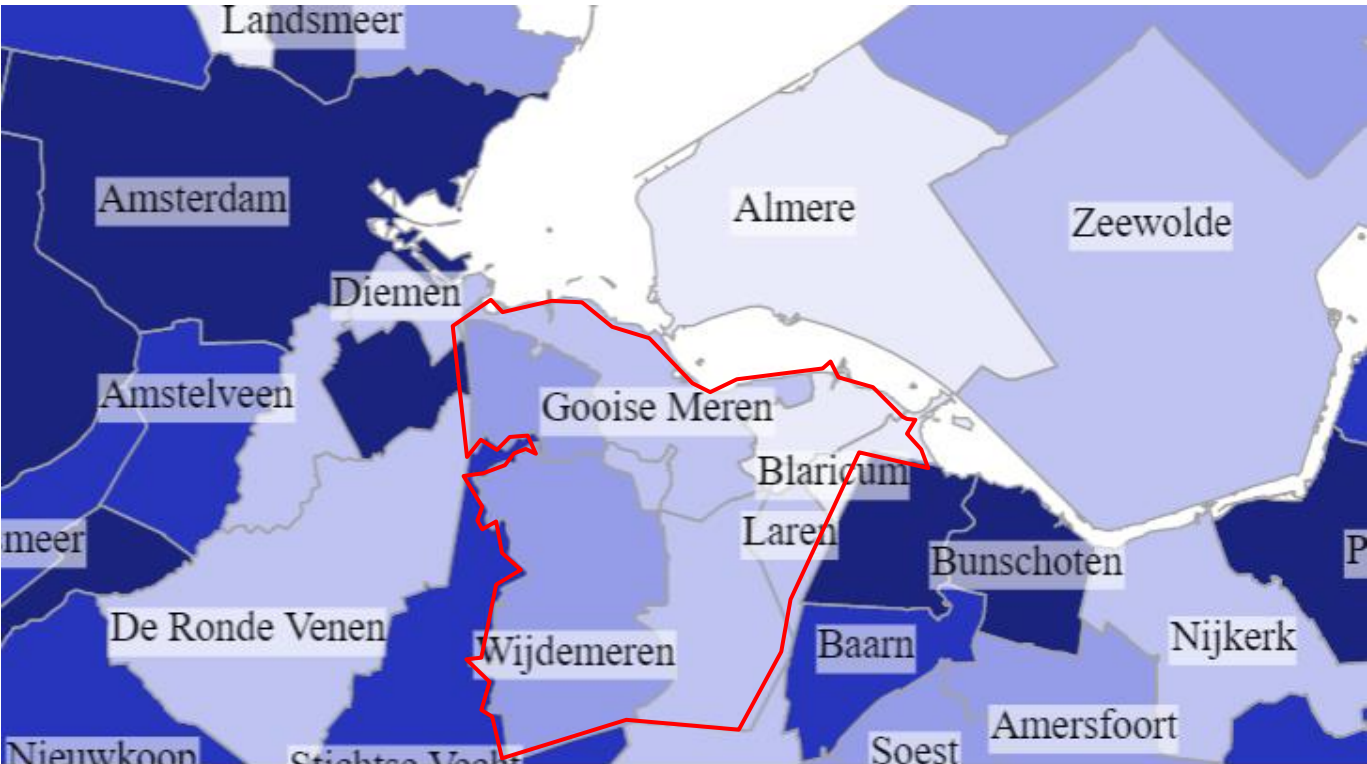
Overstromingsdiepte bijzonder kleine kans (meter)

- 0 - 0.2
- 0.2 - 0.5
- 0.5 - 2.0
- 2.0 - 5.0
- > 5.0





Verkeersdoden (5-jaars cumulatief) - Nederland, per 100 km weglengte



< 1,0 1,0 < 1,5 1,5 < 2,0 2,0 < 2,5 >= 2,5

Bestand geRegistreerde Ongevallen

2017 **2019**

Omschrijving
De gepresenteerde cijfers zijn 5-jaars cumulatieven.
Het jaar 2012 staat voor de periode 2008-2012.
Het jaar 2017 staat voor de periode 2013-2017.

De geregistreerde aantallen kunnen verschillen van de daadwerkelijke aantallen verkeersdoden.

Bron
• Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland

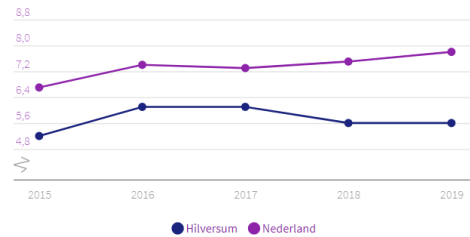
2. Omgeving; verkeersveiligheid



Gooi en Vechtstreek

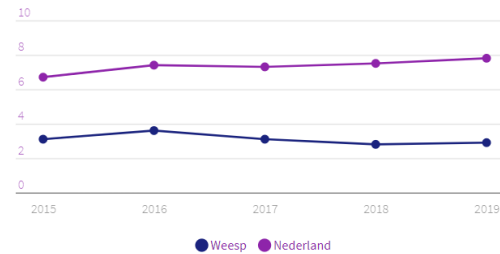


Verkeersongevallen
per 1.000 inwoners



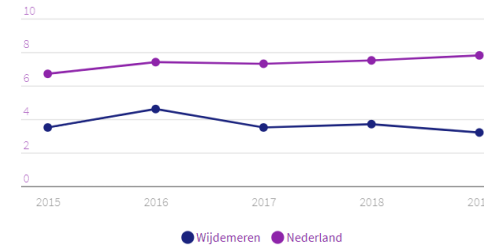
BRON | 2015 - 2019

Verkeersongevallen
per 1.000 inwoners



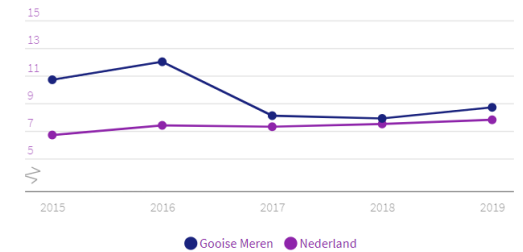
BRON | 2015 - 2019

Verkeersongevallen
per 1.000 inwoners



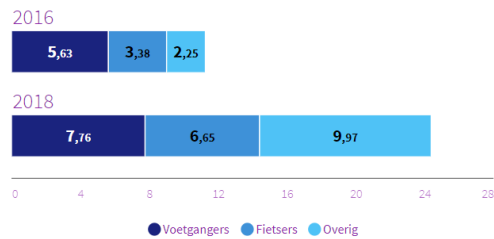
BRON | 2015 - 2019

Verkeersongevallen
per 1.000 inwoners



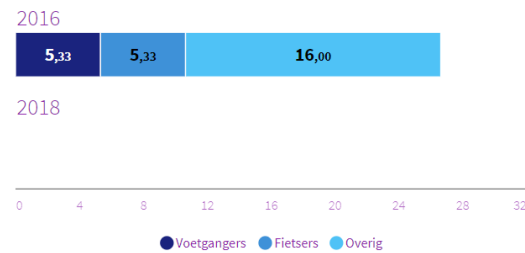
BRON | 2015 - 2019

Meldingen verkeersveiligheid
Hilversum, per 100.000 inwoners



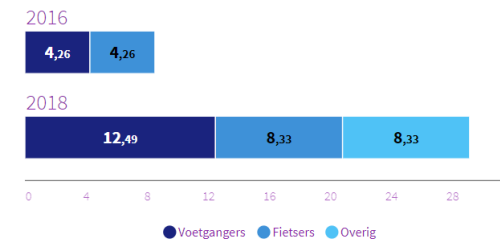
VVN | 2016, 2018

Meldingen verkeersveiligheid
Weesp, per 100.000 inwoners



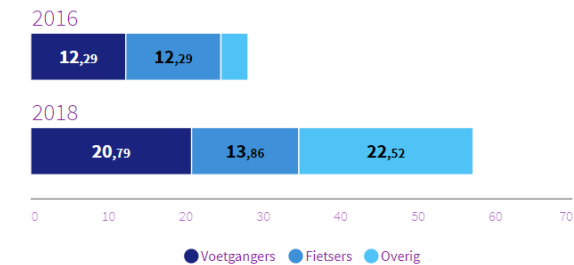
VVN | 2016, 2018

Meldingen verkeersveiligheid
Wijdemeren, per 100.000 inwoners

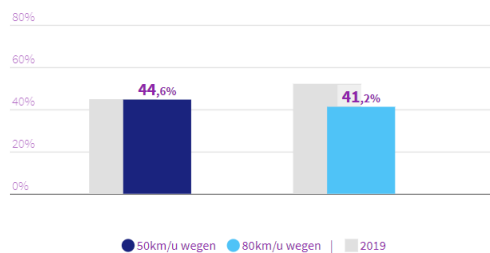


VVN | 2016, 2018

Meldingen verkeersveiligheid
Gooise Meren, per 100.000 inwoners

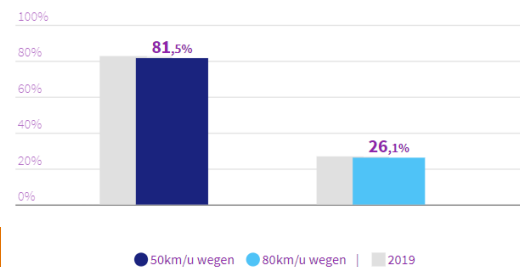


Wegen zonder geslotenverklaring voor fietsers
Hilversum



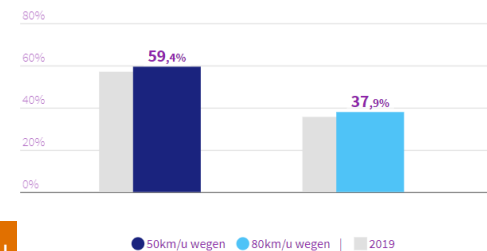
Fietsersbond | 2019, 2020

Wegen zonder geslotenverklaring voor fietsers
Weesp



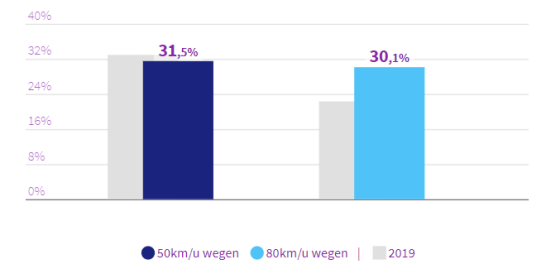
Fietsersbond | 2019, 2020

Wegen zonder geslotenverklaring voor fietsers
Wijdemeren



Fietsersbond | 2019, 2020

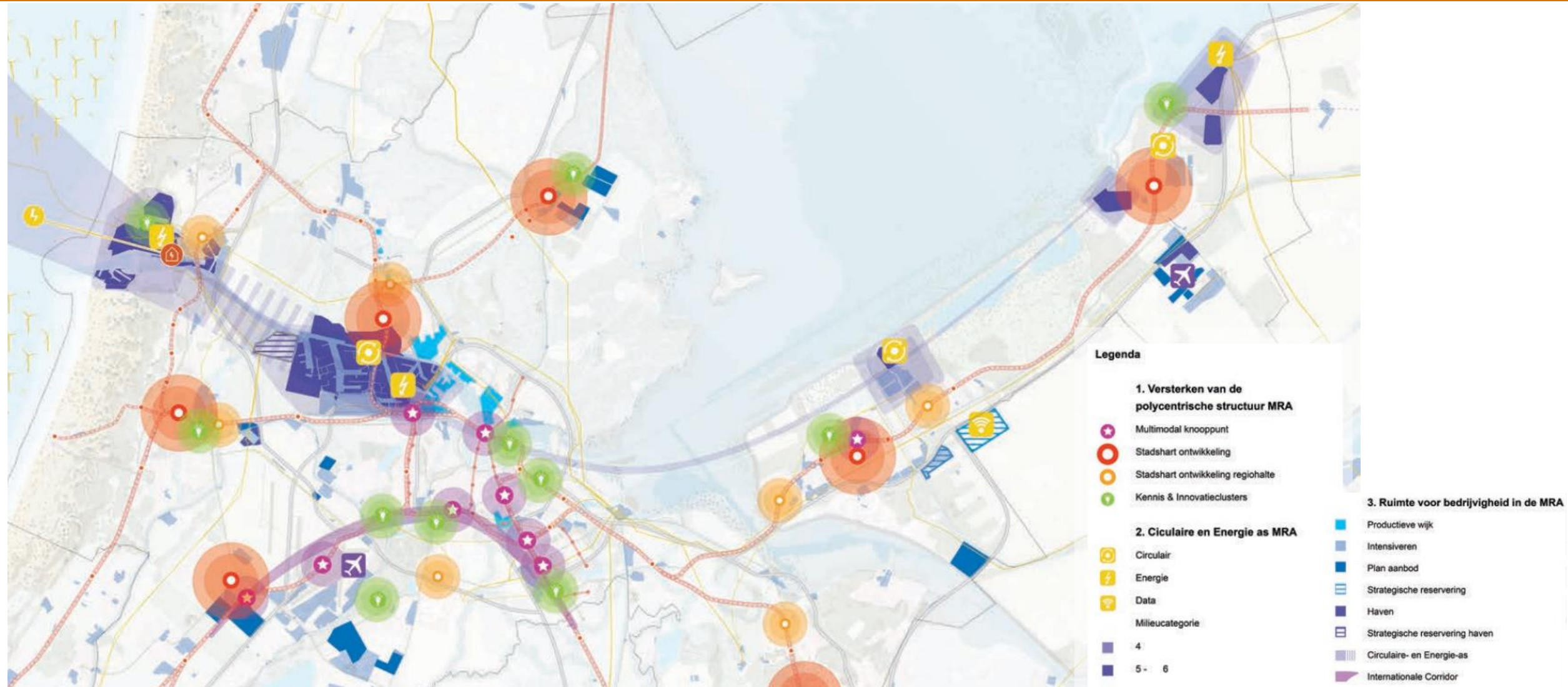
Wegen zonder geslotenverklaring voor fietsers
Gooise Meren



Fietsersbond | 2019, 2020

Titel |

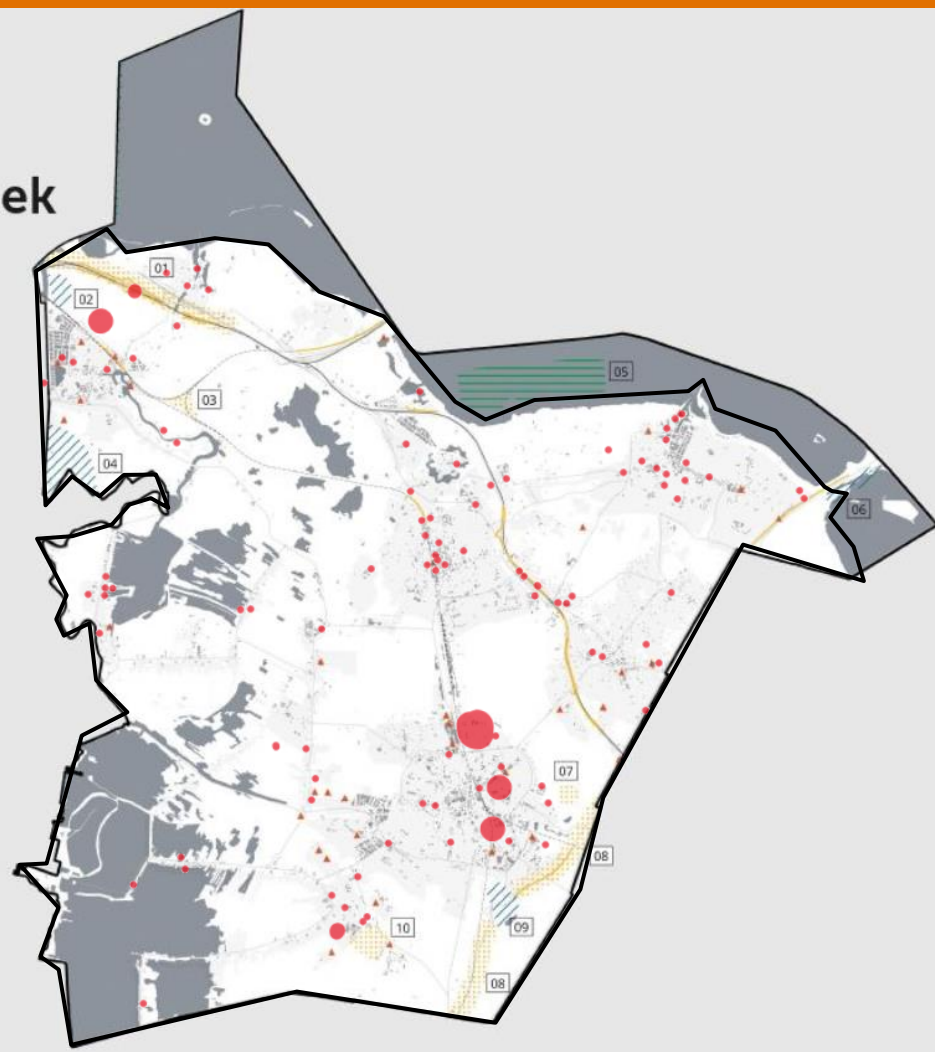
2. Omgeving; MRA plan





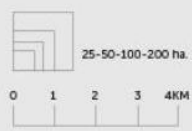
Deelregio Gooi en Vechtstreek

Zoekgebieden	GWh 2030	hectares of turbines
Zon op grote daken	73	45 ha.
Zon op parkeerplaatsen	14	9 ha.
Zon op geluidschermen e.d.	1	1 ha.
Zon	7	11 ha.
Wind	76	8 tur.
Zon + wind	129	16 ha. 9 tur
Totaal potentiële opwekking (GWh)	300	
Totaal potentiële opwekking (TWh)	0,30	
Bestaande duurzame opwekking (GWh)	21	



- Legenda**
- Bestaande windturbines
 - Mogelijkheid tot repoweren (situatie zomer 2019)
 - Geplande windturbines
 - Gebouwde omgeving
 - Water

In deze kaart zijn globale zoekgebieden ingetekend als onderdeel van de concept-RES Noord-Holland Zuid. Deze zoekgebieden komen voort uit een technische analyse van de mogelijkheden en randvoorwaarden in de regio. Verder zijn de uitkomsten van (lokale) bijeenkomsten met stakeholders en belanghebbenden meegenomen. Ook politieke keuzes bepaalden mede deze zoekgebieden. De concept-RES geeft weer wat de ambitie van de regio is voor de komende jaren en waar zij zich voor zal inspannen. Nieuwe initiatieven buiten de zoekgebieden worden niet uitgesloten en worden ook onderzocht op haalbaarheid.



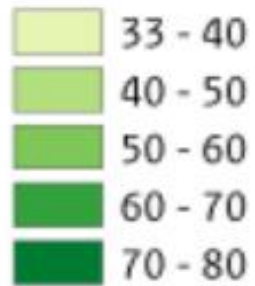
2. Omgeving; natuur en recreatie



Beweegvriendelijke omgeving 2020

Per gemeente

Score

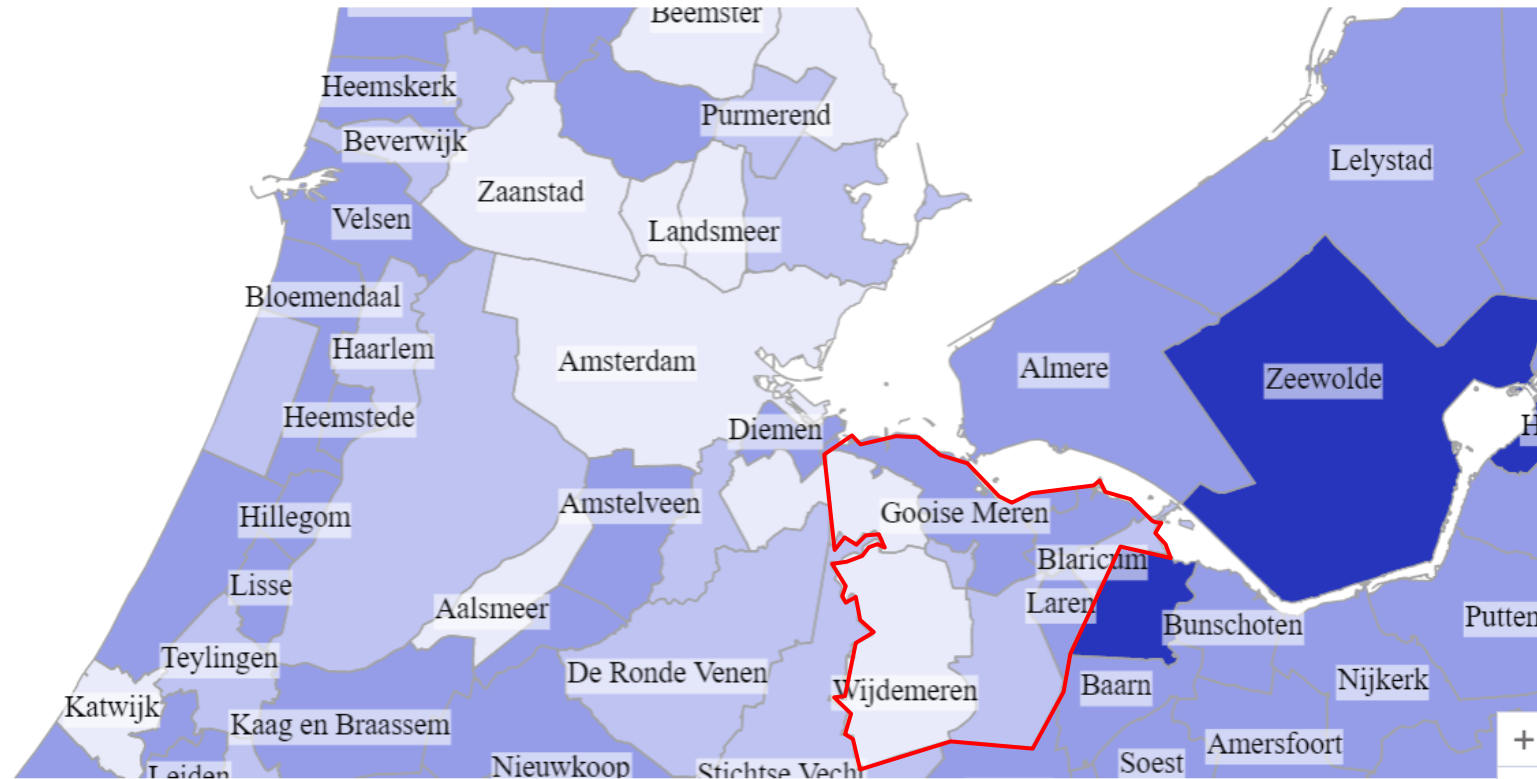


— provincies





Fietsstad: totaalscore - Nederland, score



De Fietzersbond

Jaar (1)

2018

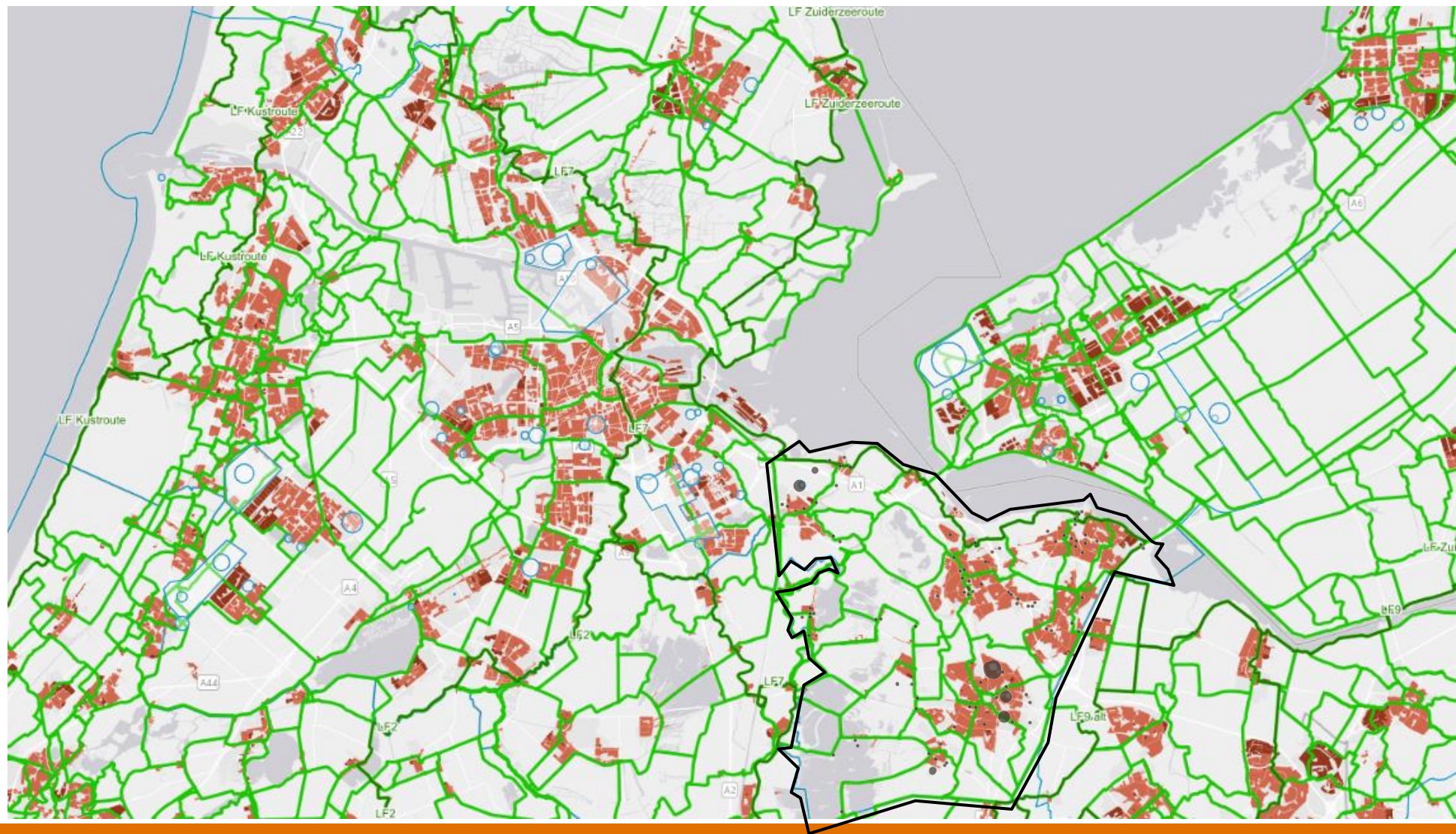
2020

Alle Jaren



Legenda:

✓ Regionale fietsroutes

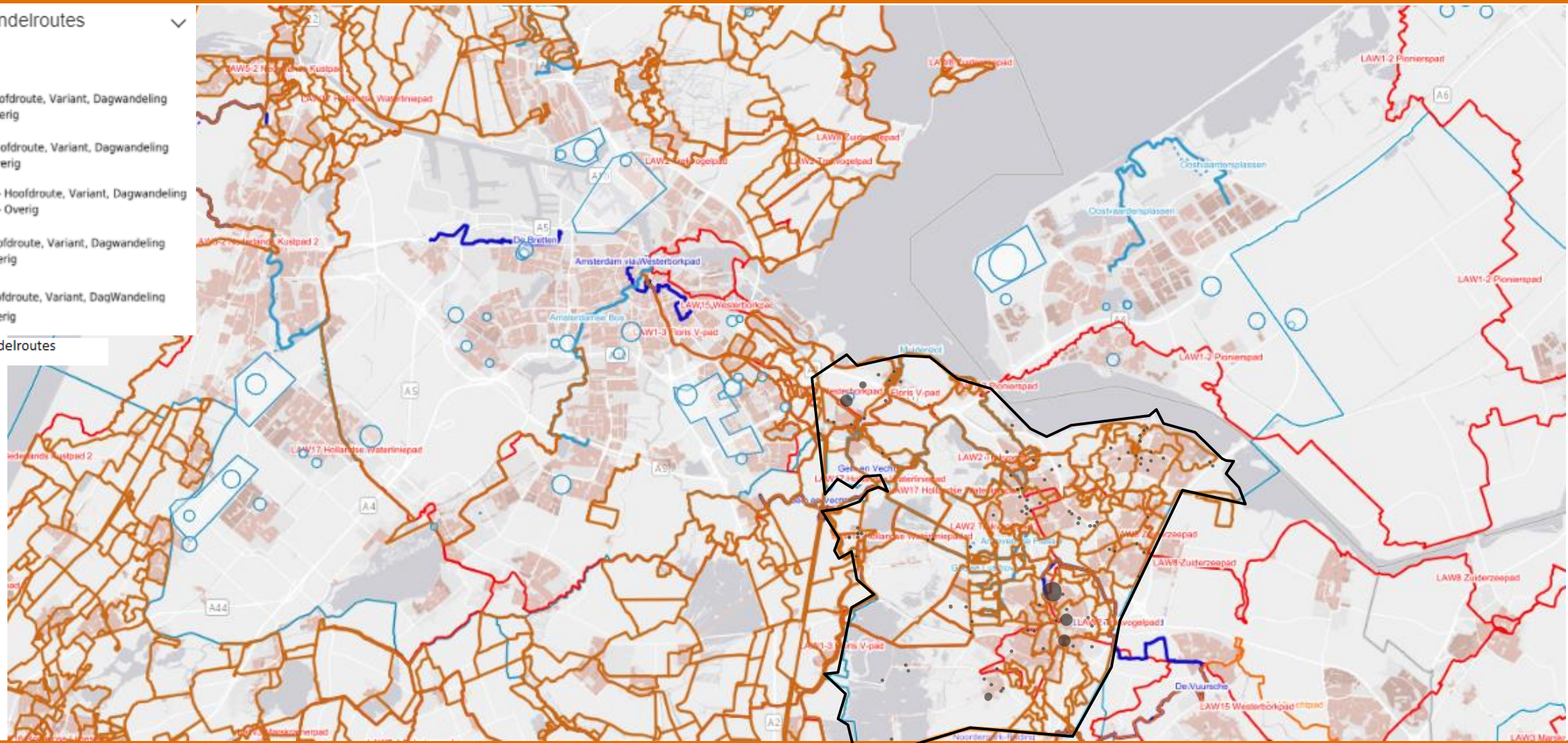




Landelijke wandelroutes

Legenda:

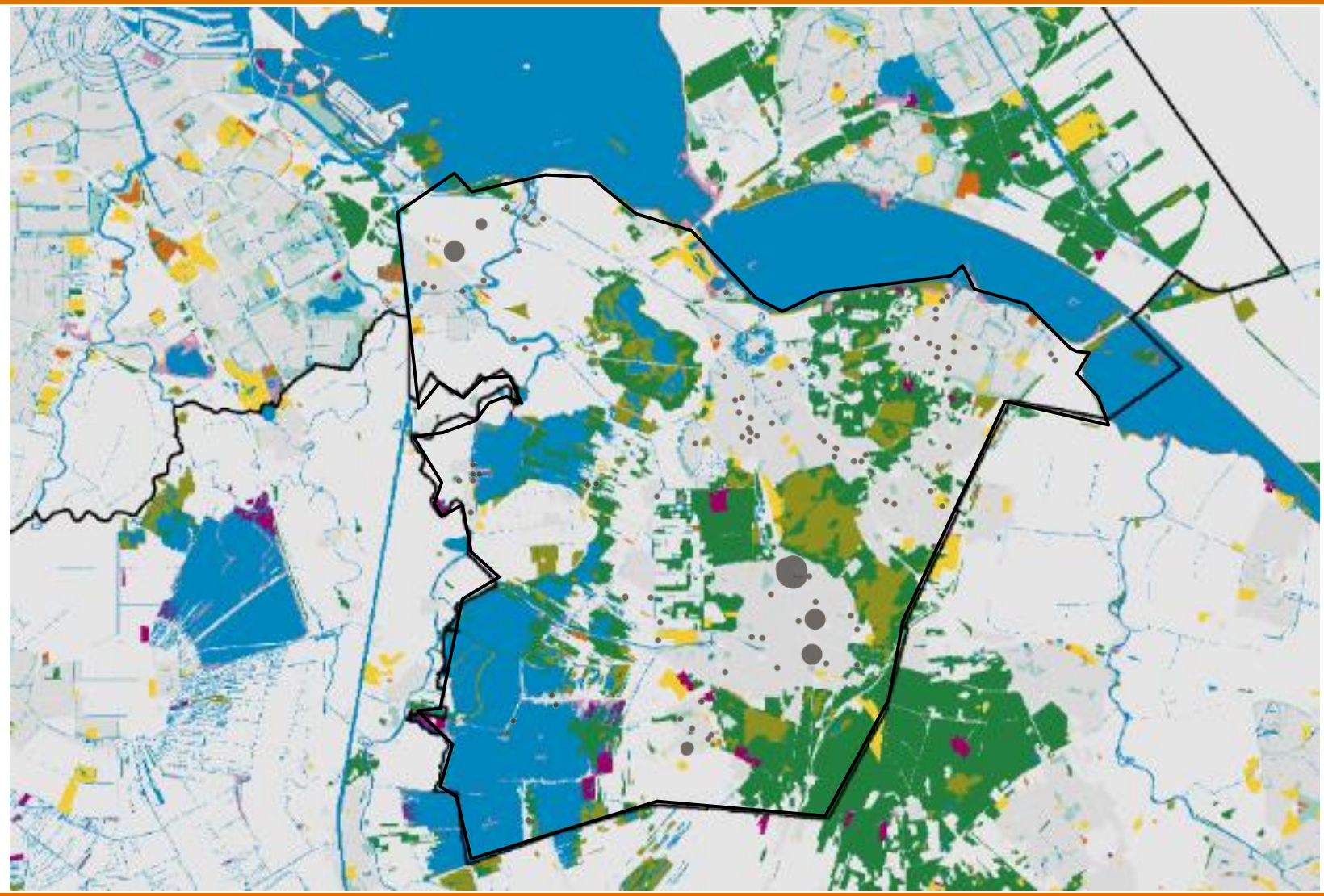
- LAW-Routes - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- LAW-Routes - Overig
- Streekpaden - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- Streekpaden - Overig
- NS-wandelingen - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- NS-wandelingen - Overig
- OV-Stappers - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- OV-Stappers - Overig
- Stad te voet - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- Stad te voet - Overig
- Regionale wandelroutes

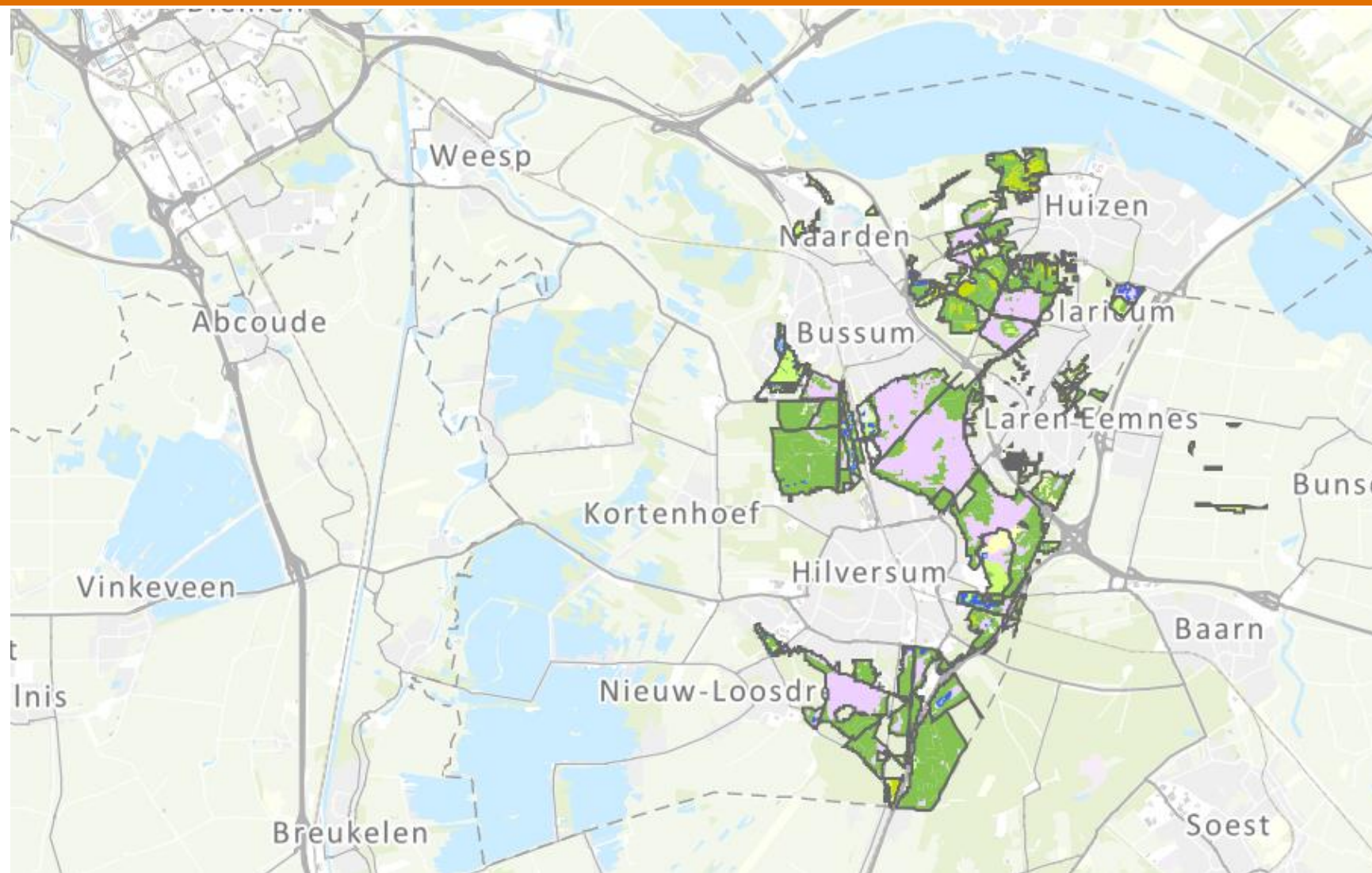




3.1 Natuur- en recreatiegebied

- Open natuurterrein (excl. bos) 2015
- Bosterrein 2015
- Park en plantsoen
- Sportterrein
- Volkstuin
- Dagrecreatief terrein
- Verblijfsrecreatief terrein
- Binnenwater
- Buitenwater

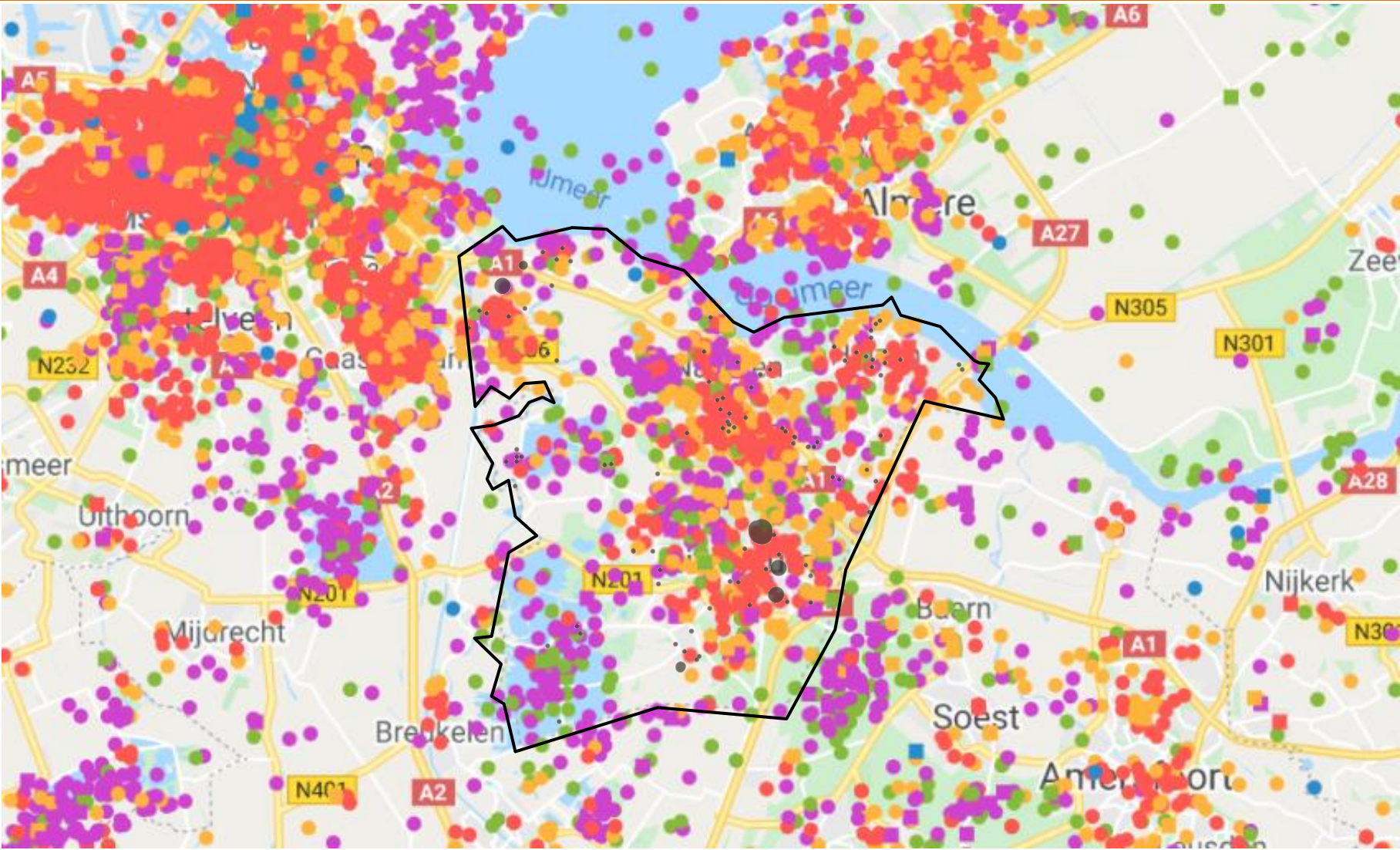






Attractive nature places

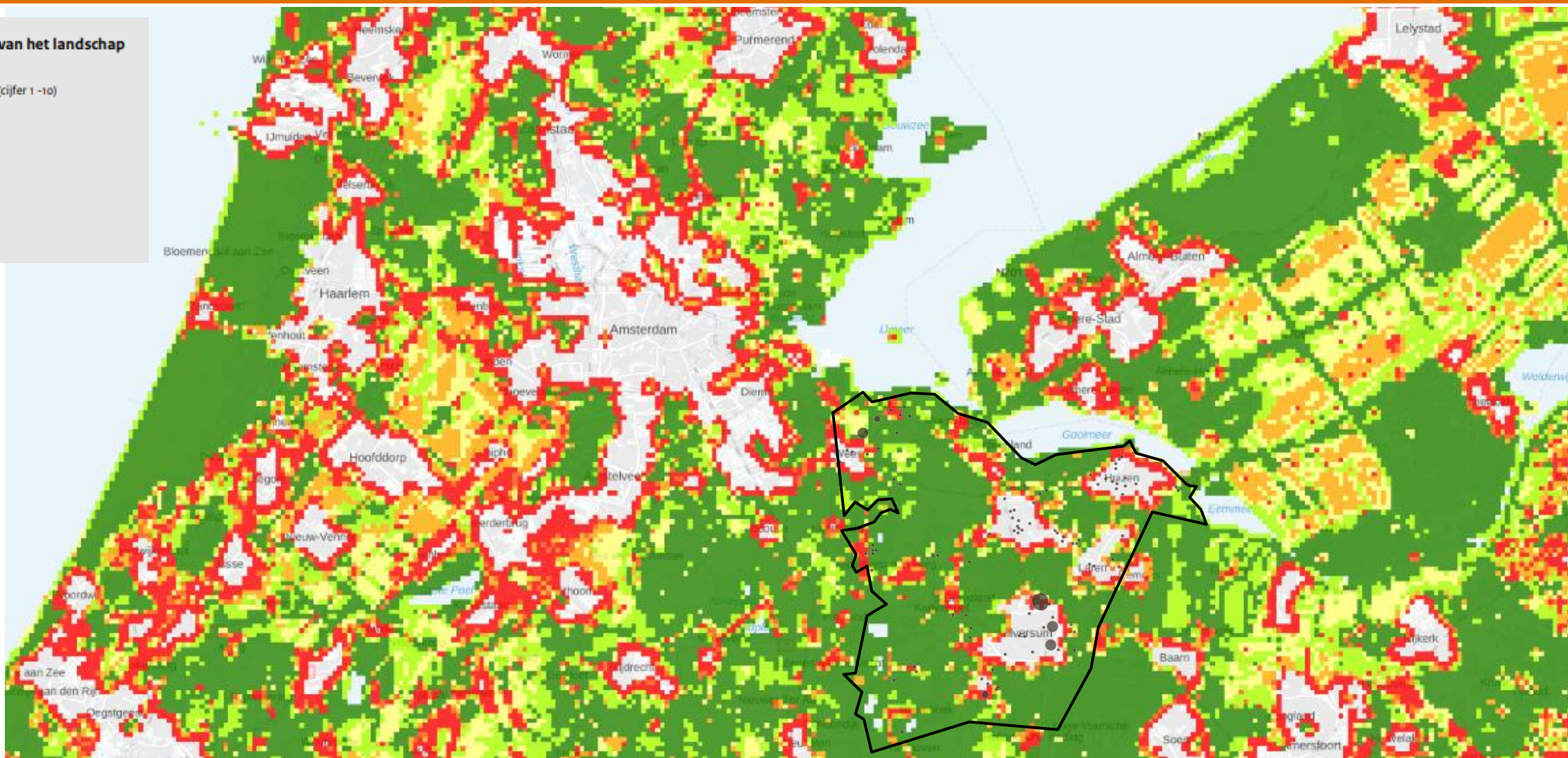
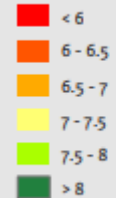
- Neighbourhood
- Living area
- Country
- Worldwide
- Homes of respondents





3.11 Belevingswaarde van het landschap

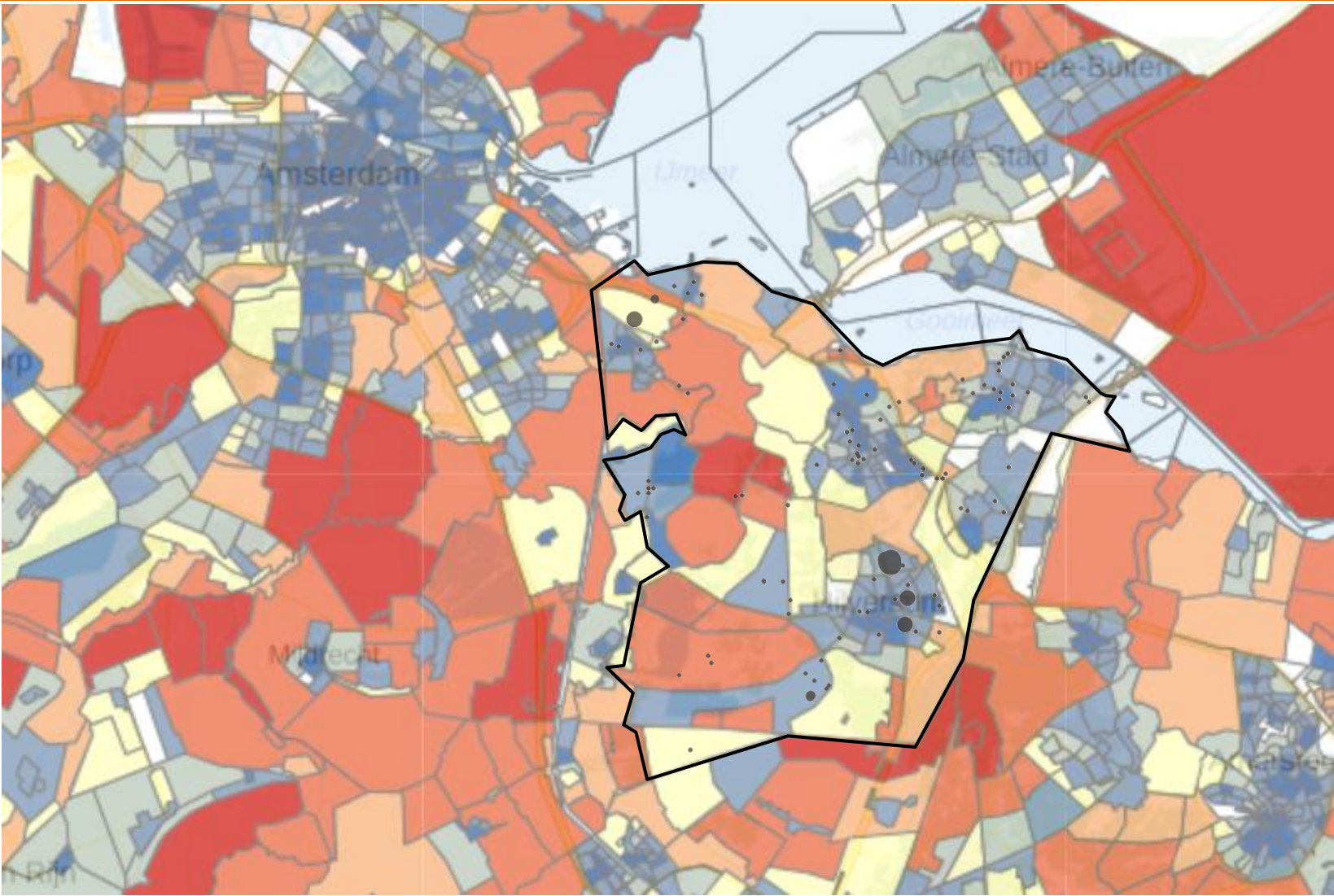
Belevingswaarde landschap (cijfer 1 -10)





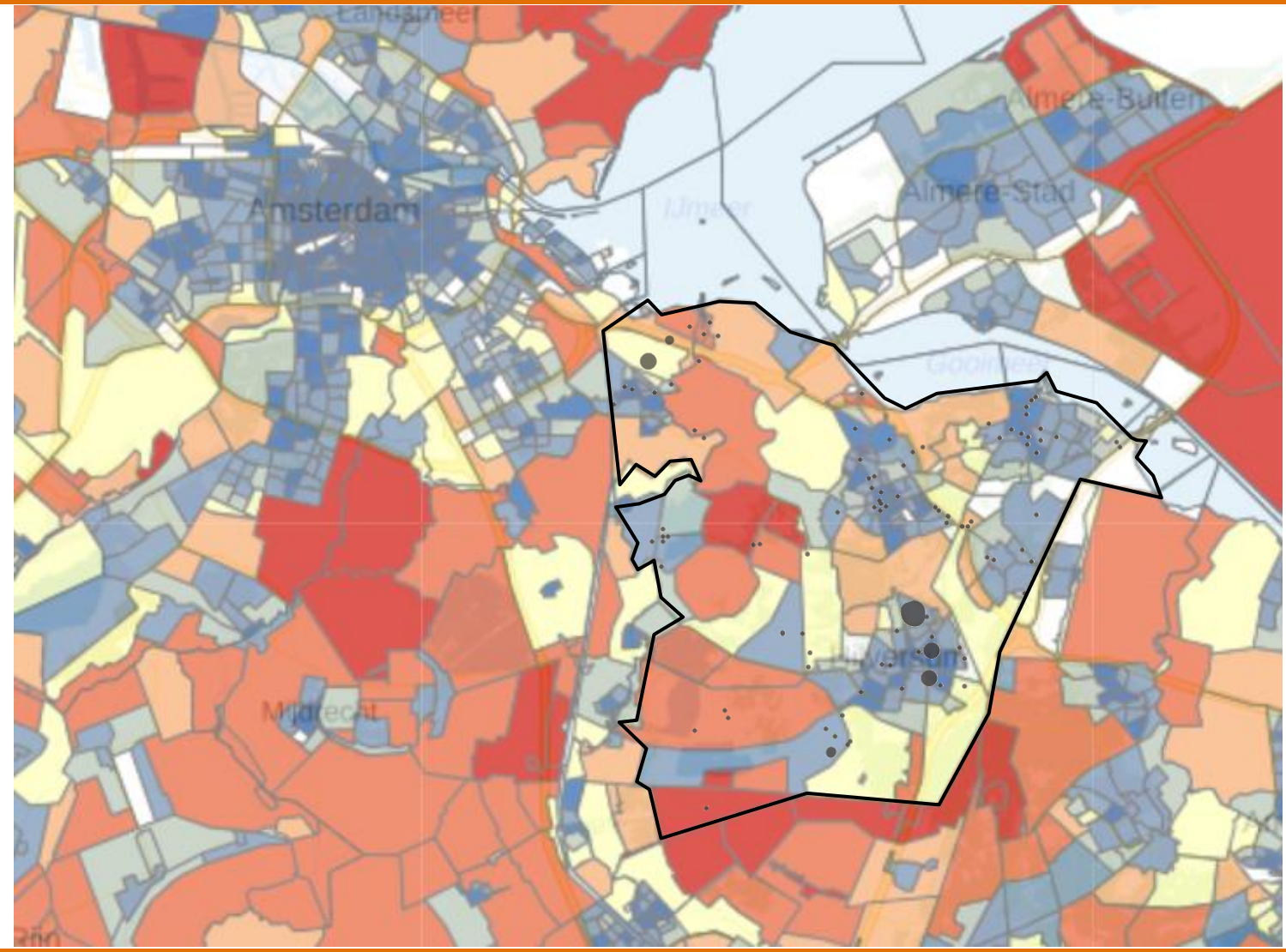
Huisartsenpraktijk, afstand tot dichtstbijzijnde - Buurten (2019)

- onbekend, geheim of nihil
- minder dan 0,5 km
- 0,5 tot 1 km
- 1 tot 1,5 km
- 1,5 tot 2 km
- 2 tot 2,5 km
- 2,5 tot 4 km
- 4 km of meer



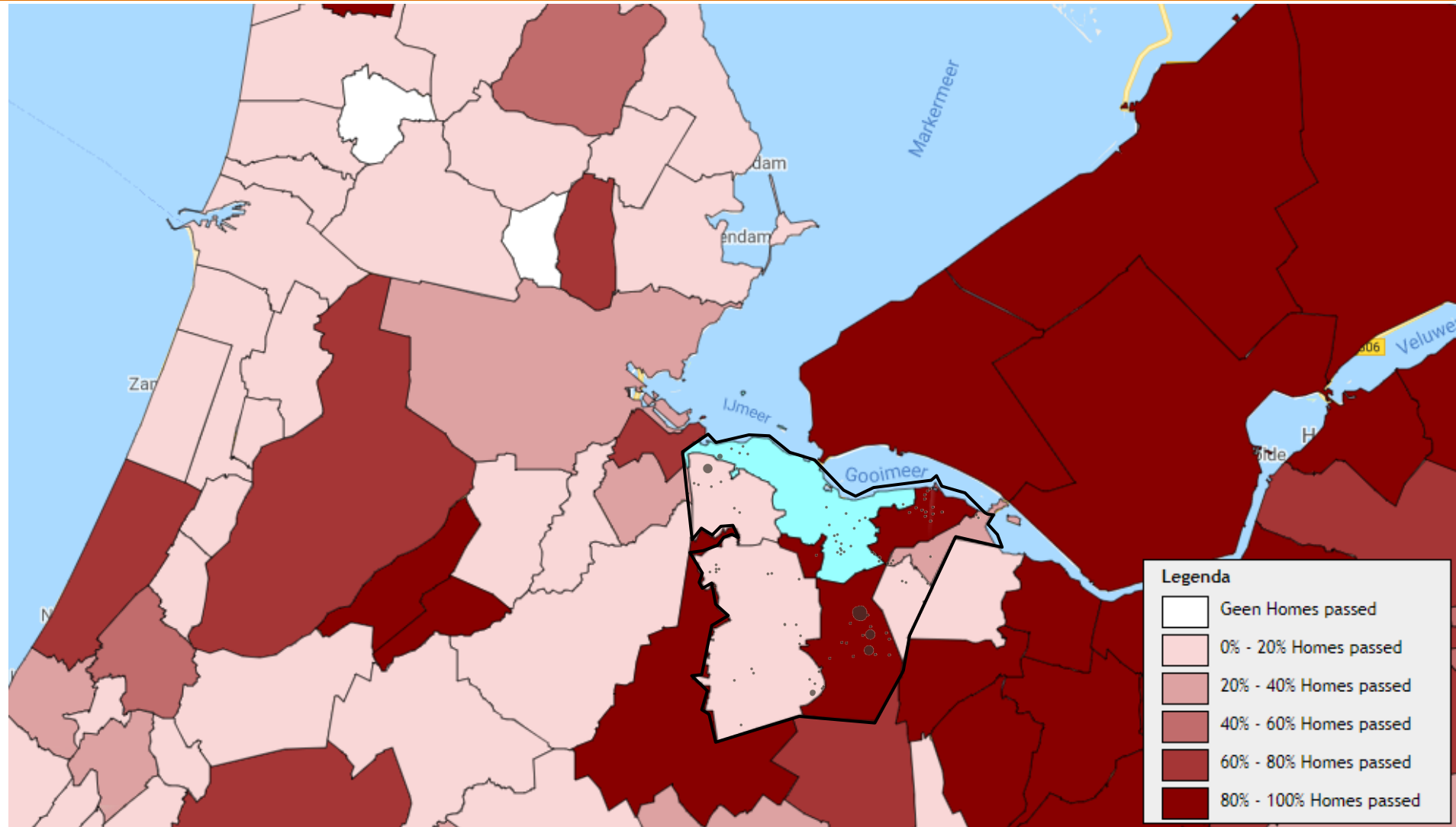
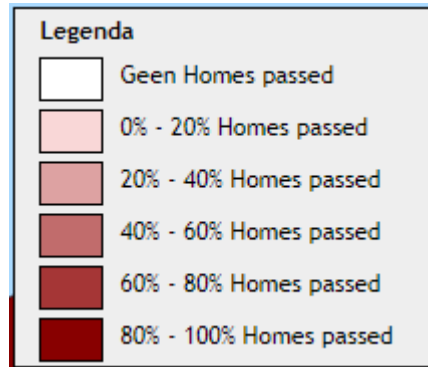


Grote supermarkt, aantal binnen 5 km - Buurten (2019)



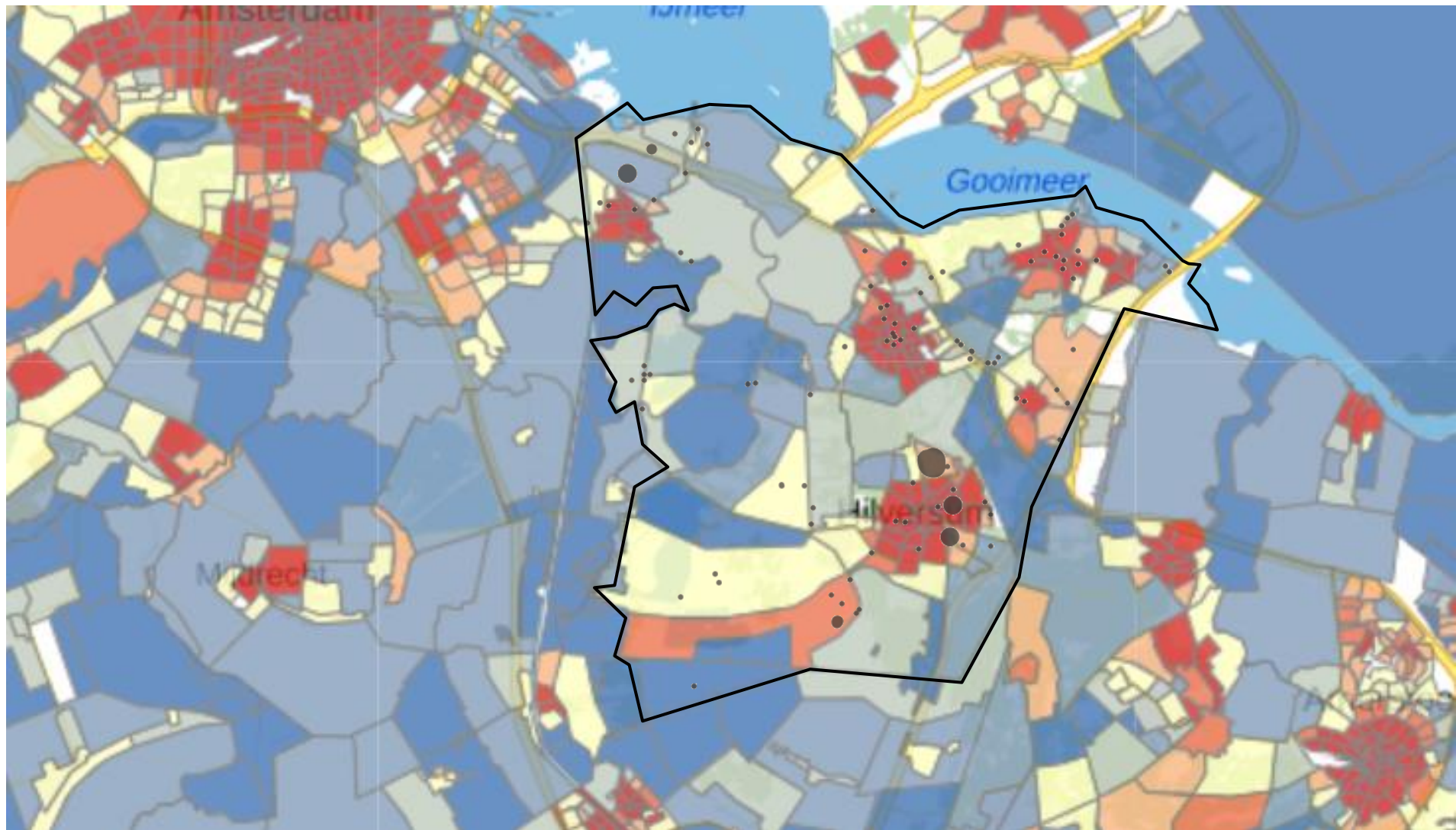
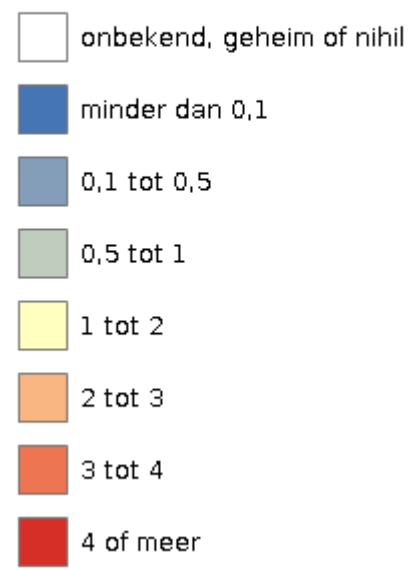


Glasvezel toegang





Cafetaria, aantal binnen 1 km -
Buurten (2019)

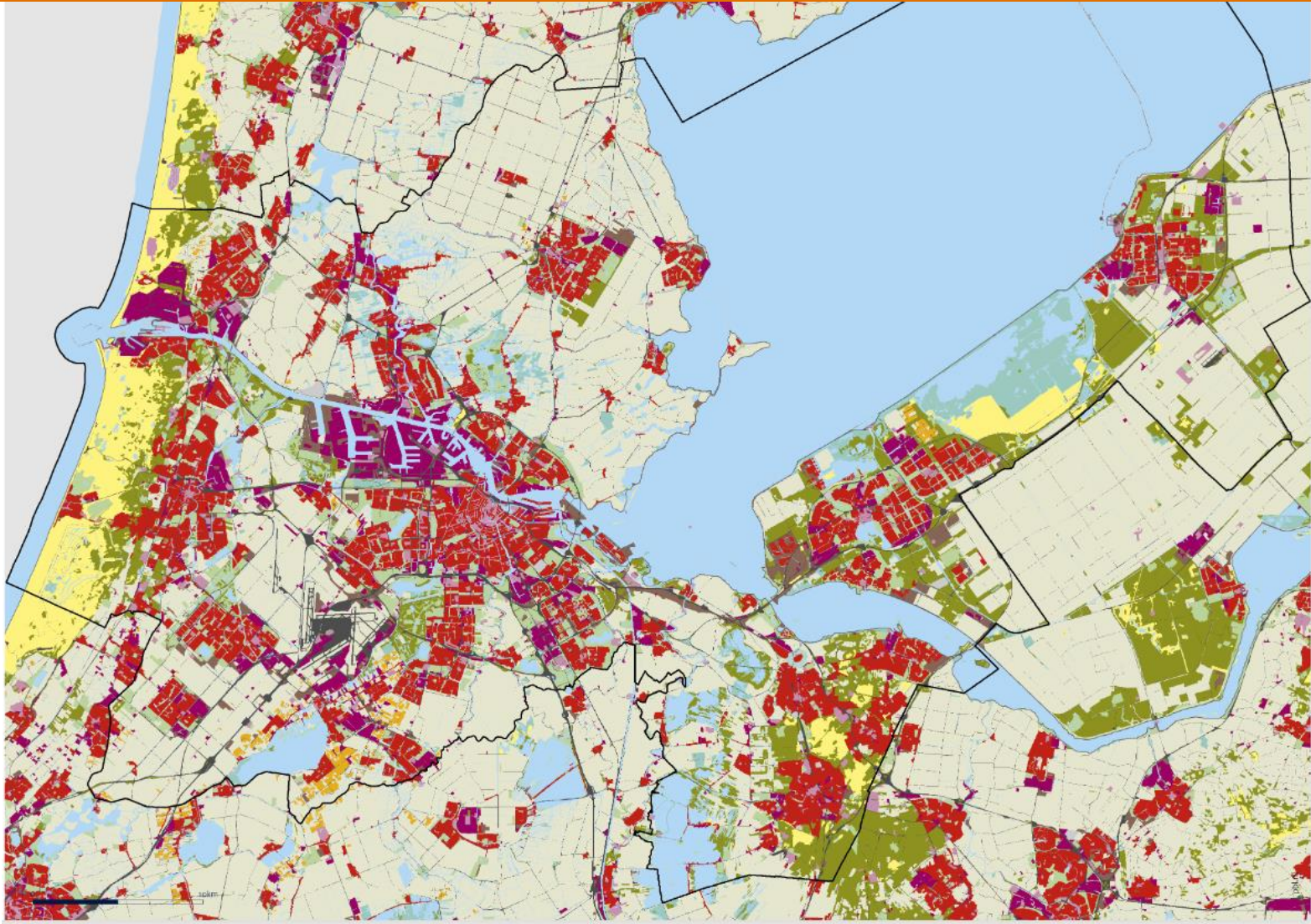




1.1 Basiskaart bodemgebruik en infrastructuur

Nederland is een dichtbevolkt land met veel kleine en middelgrote steden. Daarbij verschilt de dichtheid van stedelijke en groene gebieden per regio sterk. Het hele land wordt doorkruist door verkeerswegen, spoorlijnen, waterwegen en hoogspanningsleidingen. Bij het verkennen van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingsopties is het belangrijk om goed zicht te hebben op het huidige ruimtegebruik. De meest recente data staat in het in bestand Bodemgebruik van het CBS uit 2015.

- Bodemgebruik 2015
- Infrastructuur
 - Woonterrein
 - Detailhandel, horeca en voorzieningen
 - Bedrijventerrein
 - Overig
 - Bouwterrein
 - Recreatie
 - Glastuinbouw
 - Agrarisch gebied
 - Bos
 - Droog natuurlijk terrein
 - Nat natuurlijk terrein
 - Water

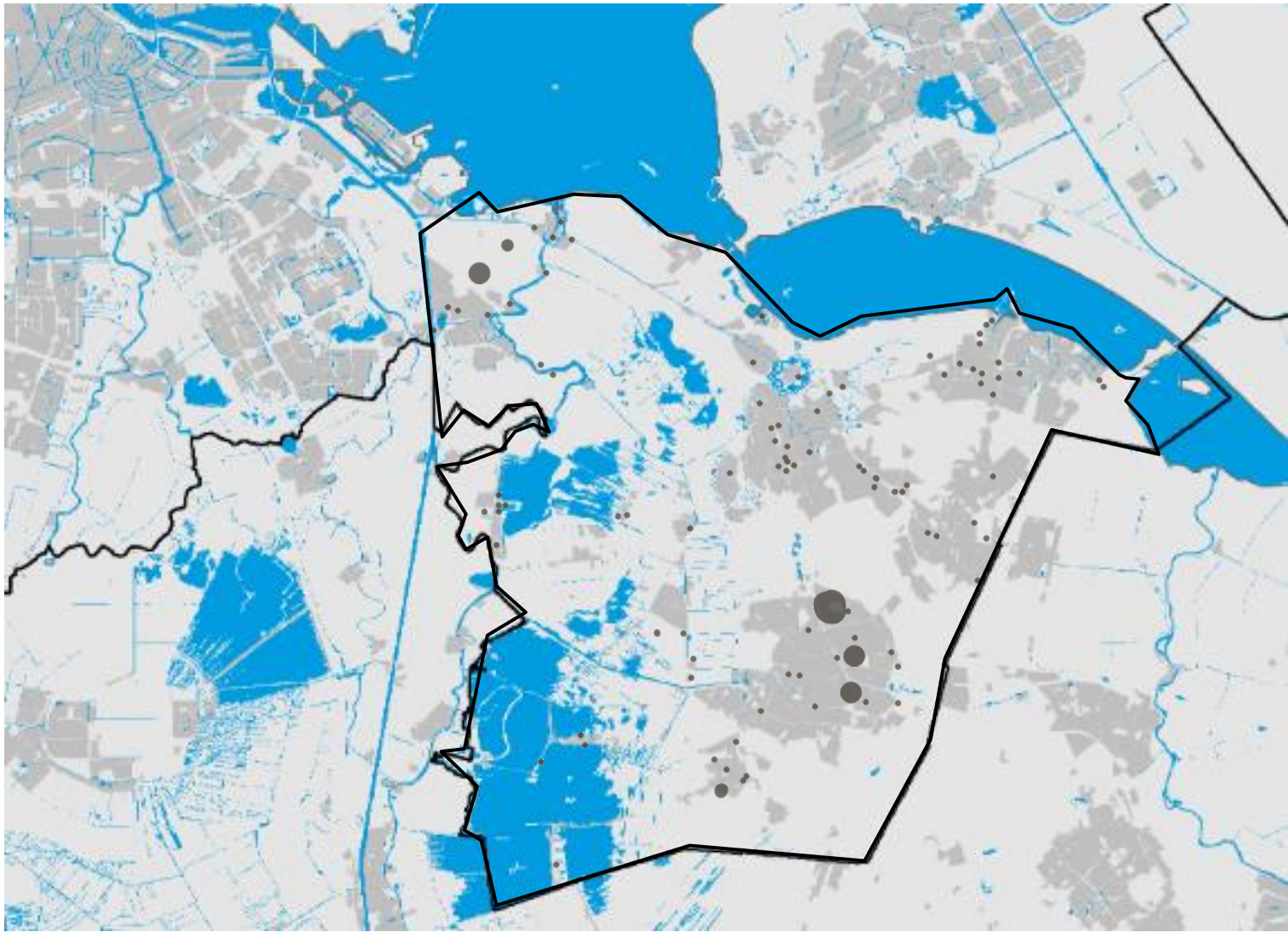




4.1 Water

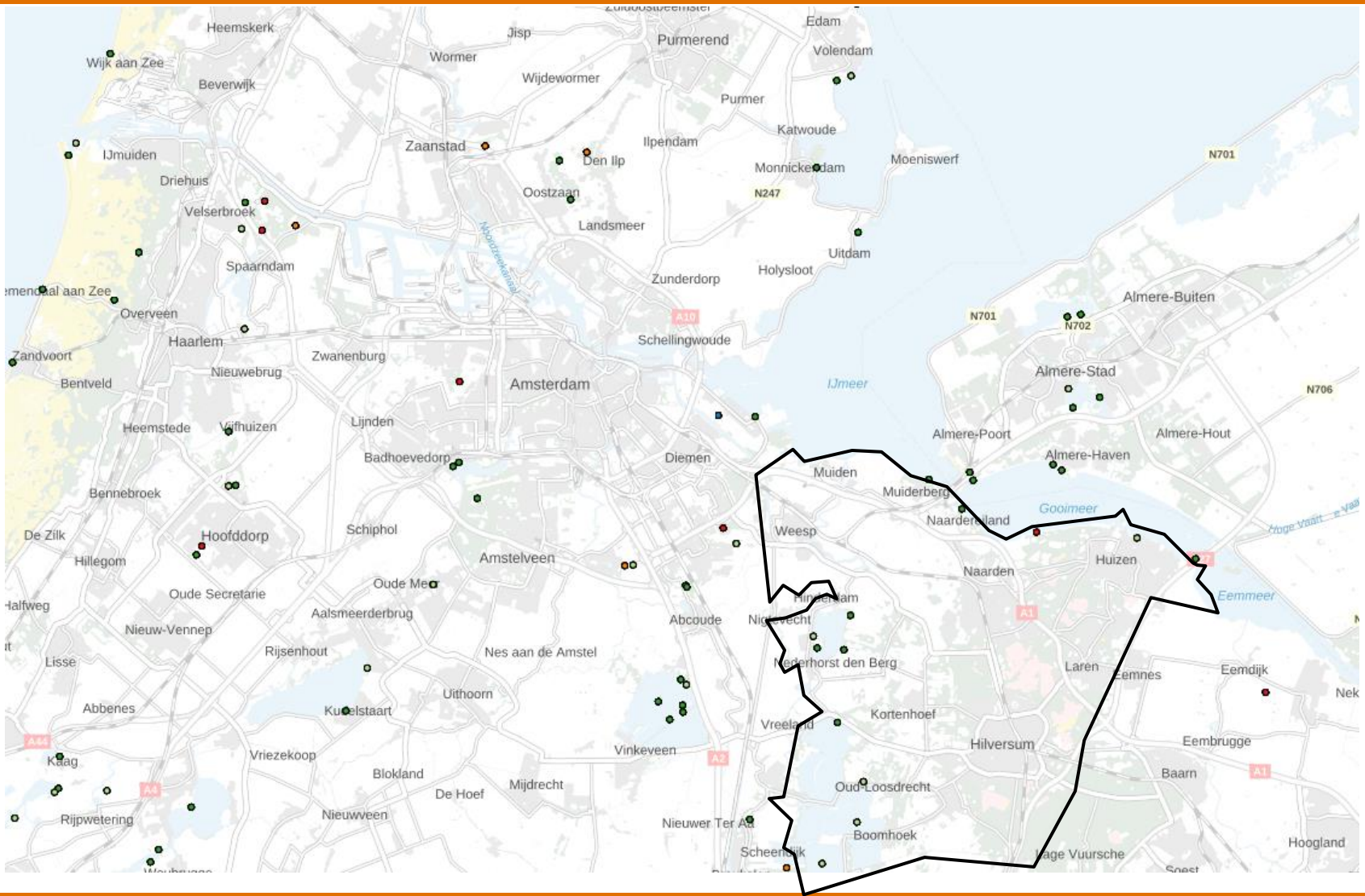
Binnenwater

Buitenwater





3. Ruimtelijke plannen



✓ Zwemwaterlocaties en kwaliteit

Transparantie: 0%

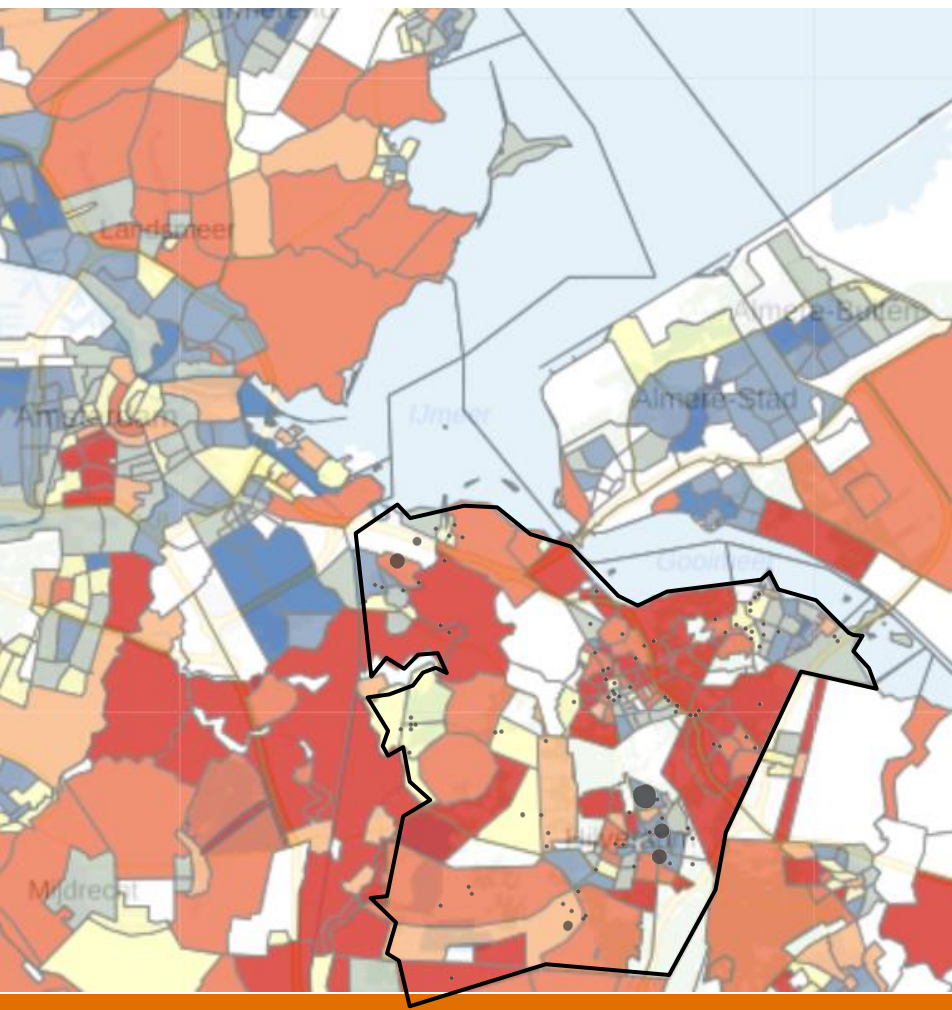
Legenda:

- excellent
- good
- sufficient
- poor
- new
- closed

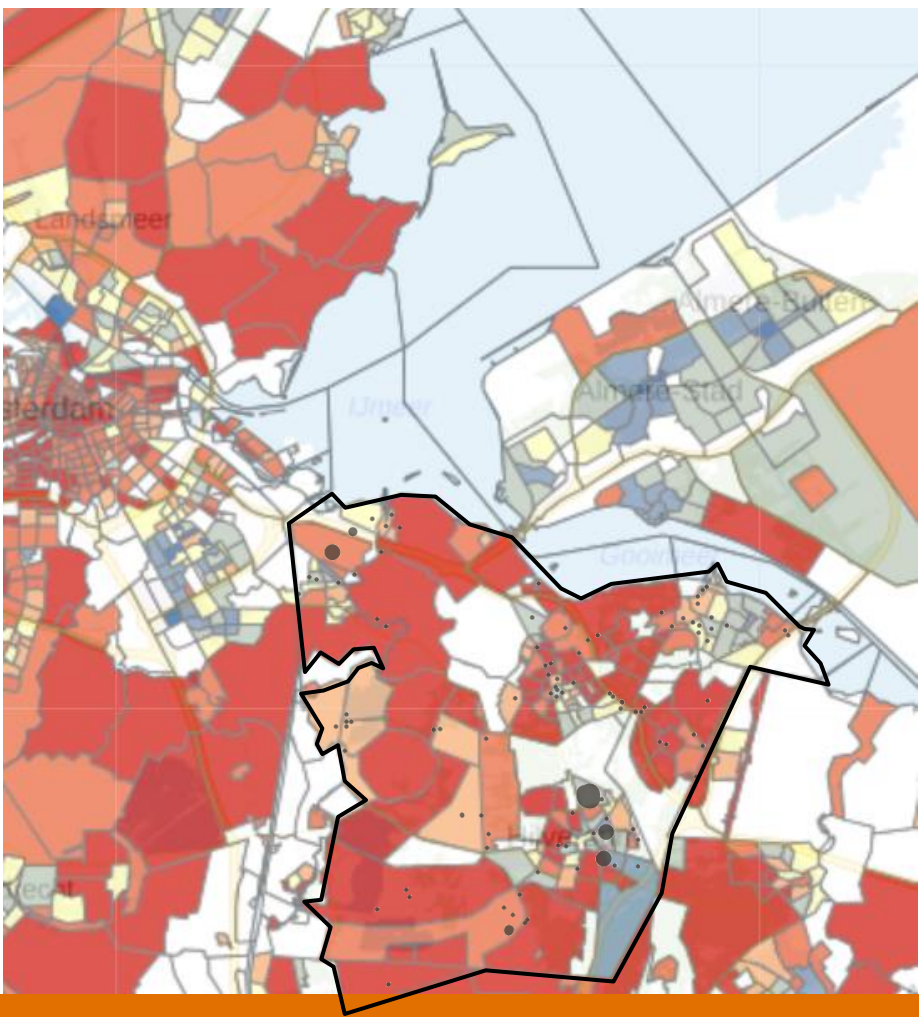
i Uitleg bij kaart



2014



2019





2.13 Combinatiekaart ontsluitingskwaliteit en bebouwd gebied

- Multimodaal ontsloten locatie (combinatie autosnelweg met trein en/of metro/sneltram)
- Autosnelweglocatie
- Openbaarvervoerlocatie (trein, metro/sneltram, tram en bus)
- Overig bebouwd gebied

